

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra managementu

Strategický rozvoj Mikroregionu Jizera a jeho členských obcí
Diplomová práce

Autor: Bc. Eliška Glosová
Studijní obor: Informační management

Vedoucí práce: Ing. Václav Zubr, Ph.D.

Hradec Králové

duben 2024

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 17.4.2024

Bc. Eliška Glosová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu práce panu Ing. Václavu Zubrovi, Ph.D. za metodické vedení práce a ochotu, pomoc a podporu, kterou mi při psaní této práce poskytl. Děkuji také všem zástupcům obcí za spolupráci při rozhovorech a především panu Ing. Lud'ku Sajdlovi, předsedovi Mikroregionu Jizera, za poskytnuté konzultace a konstruktivní připomínky.

Anotace

Diplomová práce nesoucí název „Strategický rozvoj Mikroregionu Jizera a jeho členských obcí“ se zabývá strategickou analýzou obcí a přípravou podkladů pro sestavení strategického rozvojového plánu mikroregionu. Teoretická část práce se věnuje vymezení základních teoretických pojmů spojených se strategickým plánováním a vypracováním strategického dokumentu a je vytvořena na základě literární rešerše. Praktická část je o podrobné analýze současného stavu členských obcí, dále jsou provedeny rozhovory se zástupci členských obcí, na jejichž základě je vytvořena SWOT analýza a jejichž cílem je zjistit nejenom současný stav, ale především identifikovat budoucí potřeby a směr rozvoje. Na základě těchto rozhovorů je zpracován i návrh strategického plánu Mikroregionu Jizera, který navrhuje šest hlavních oblastí rozvoje, pro které mohou členské obce realizovat opatření a podniknout aktivity, aby došlo k rozvoji mikroregionu ve všech navrhovaných oblastech.

Klíčová slova

Mikroregion, strategický rozvoj, strategická analýza, strategické plánování, strategický plán, SWOT analýza

Annotation

Title: Strategic development of the Jizera Microregion and its member municipalities

The diploma thesis deals with the strategic analysis of the municipalities and the preparation of documents for the preparation of a strategic development plan for the microregion. The theoretical part of the thesis is devoted to the definition of basic theoretical concepts related to strategic planning and preparation of a strategic document and is based on a literature search. The practical part is about a detailed analysis of the current state of the member municipalities, furthermore, interviews are conducted with representatives of the member municipalities, on the basis of which a SWOT analysis is created and the aim of which is to determine not

only the current state, but above all to identify future needs and direction of development. Based on these interviews, also a draft strategic plan of the Jizera Microregion is prepared, which proposes six main areas of development for which the member municipalities can implement measures and undertake activities to develop the microregion in all proposed areas.

Keywords

Microregion, strategic development, strategic analysis, strategic planning, strategic plan, SWOT analysis

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Cíl práce a metodika zpracování	2
3	Teoretická část	4
3.1	Strategické řízení.....	4
3.2	Strategická analýza	9
3.2.1	Analýza vnějšího a vnitřního okolí	10
3.2.2	SWOT analýza.....	12
3.3	Strategické plánování.....	15
3.4	Strategický plán.....	19
3.4.1	Struktura strategického plánu mikroregionu	22
3.5	Mikroregion	27
4	Praktická část.....	34
4.1	Charakteristika mikroregionu Jizera.....	34
4.1.1	Poloha mikroregionu	36
4.1.2	Stručná charakteristika členských obcí.....	37
4.1.3	Obyvatelstvo a osídlení.....	49
4.1.4	Občanská vybavenost	56
4.1.5	Cestovní ruch	62
4.1.6	Technická a dopravní infrastruktura	70
4.1.7	Životní prostředí.....	74
4.1.8	Ekonomika	80
4.1.9	Hospodaření obcí a mikroregionu	87
4.2	Rozhovory se zástupci obcí.....	92
4.3	SWOT analýza	93
4.4	Problémy a záměry mikroregionu	97

4.4.1	Problémy jednotlivých obcí.....	97
4.4.2	Záměry mikroregionu.....	98
4.5	Návrh strategického plánu pro Mikroregion Jizera.....	100
4.5.1	Vize Mikroregionu Jizera.....	101
4.5.2	Oblasti rozvoje.....	101
4.5.3	Stanovení priorit, opatření a aktivit.....	102
5	Shrnutí výsledků.....	113
6	Závěr a doporučení.....	119
7	Seznam použité literatury.....	121
8	Přílohy	129

Seznam obrázků

<i>Obrázek 1: Proces strategického řízení.....</i>	<i>7</i>
<i>Obrázek 2: Vzájemné vazby aspektů.....</i>	<i>21</i>
<i>Obrázek 3: Vztahy mezi složkami strategické části plánu mikroregionu</i>	<i>25</i>
<i>Obrázek 4: Mapa obcí mikroregionu</i>	<i>37</i>
<i>Obrázek 5: Spádovost v jednotlivých obcích</i>	<i>58</i>
<i>Obrázek 6: Mapa železničních stanic na území Mikroregionu.....</i>	<i>73</i>
<i>Obrázek 7: Staré ekologické zátěže na území mikroregionu.....</i>	<i>76</i>

Seznam tabulek

<i>Tabulka 1: Přehled mikroregionů v České republice k 31.12.2018.....</i>	<i>29</i>
<i>Tabulka 2: Profil mikroregionu</i>	<i>35</i>
<i>Tabulka 3: Charakteristika obce Čtveřín.....</i>	<i>38</i>
<i>Tabulka 4: Charakteristika obce Kobyly.....</i>	<i>38</i>
<i>Tabulka 5: Charakteristika obce Lažany.....</i>	<i>39</i>
<i>Tabulka 6: Charakteristika obce Ohrazenice.....</i>	<i>40</i>
<i>Tabulka 7: Charakteristika obce Paceřice</i>	<i>40</i>
<i>Tabulka 8: Charakteristika obce Pěnčín</i>	<i>41</i>
<i>Tabulka 9: Charakteristika obce Přepeře.....</i>	<i>42</i>
<i>Tabulka 10: Charakteristika obce Příšovice.....</i>	<i>42</i>
<i>Tabulka 11: Charakteristika obce Radimovice.....</i>	<i>43</i>
<i>Tabulka 12: Charakteristika obce Soběslavice</i>	<i>44</i>
<i>Tabulka 13: Charakteristika obce Svijanský Újezd</i>	<i>44</i>
<i>Tabulka 14: Charakteristika obce Svijany</i>	<i>45</i>
<i>Tabulka 15: Charakteristika obce Sychrov</i>	<i>46</i>
<i>Tabulka 16: Charakteristika města Turnov</i>	<i>47</i>
<i>Tabulka 17: Charakteristika obce Vlastibořice</i>	<i>48</i>
<i>Tabulka 18: Charakteristika obce Žďárek.....</i>	<i>48</i>
<i>Tabulka 19: Vývoj počtu obyvatel v letech 2014-2023</i>	<i>50</i>
<i>Tabulka 20: Hustota zalidnění mikroregionu.....</i>	<i>51</i>
<i>Tabulka 21: Věková struktura obyvatel.....</i>	<i>52</i>

<i>Tabulka 22: Domovní a bytový fond</i>	55
<i>Tabulka 23: Školská zařízení v mikroregionu</i>	56
<i>Tabulka 24: Technická infrastruktura mikroregionu</i>	71
<i>Tabulka 25: Autobusové a vlakové zastávky v mikroregionu</i>	74
<i>Tabulka 26: Hodnoty KES</i>	78
<i>Tabulka 27: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo</i>	81
<i>Tabulka 28: Podíl nezaměstnaných uchazečů a volná místa</i>	83
<i>Tabulka 29: Podnikatelské subjekty podle právní formy</i>	84
<i>Tabulka 30: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti</i>	85
<i>Tabulka 31: Významní zaměstnavatelé v jednotlivých obcích mikroregionu</i>	86
<i>Tabulka 32: Příjmy a výdaje jednotlivých obcí mikroregionu v roce 2023</i>	88
<i>Tabulka 33: Příjmy jednotlivých obcí mikroregionu v roce 2023</i>	89
<i>Tabulka 34: Výdaje jednotlivých obcí mikroregionu v roce 2023</i>	90
<i>Tabulka 35: Problémy jednotlivých obcí mikroregionu</i>	98
<i>Tabulka 36: Záměry mikroregionu</i>	99
<i>Tabulka 37: Hlavní oblasti rozvoje mikroregionu</i>	102
<i>Tabulka 38: Slabé stránky mikroregionu</i>	114
<i>Tabulka 39: Problémy Mikroregionu Jizera</i>	116
<i>Tabulka 40: Oblasti rozvoje a priority pro budoucí rozvoj mikroregionu</i>	117

Seznam grafů

<i>Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v letech 2014-2023</i>	50
<i>Graf 2: Podíl věkových skupin v roce 2021</i>	53
<i>Graf 3: Vzdělanostní struktura obyvatel</i>	54
<i>Graf 4: Využití území mikroregionu</i>	77
<i>Graf 5: Vývoj nezaměstnanosti v mikroregionu za rok 2023</i>	82
<i>Graf 6: Příjmy a výdaje Mikroregionu Jizera</i>	91

Seznam příloh

<i>Příloha 1: Seznam dostupných obchodů v Mikroregionu Jizera</i>	129
---	-----

<i>Příloha 2: Seznam ubytovacích zařízení v Mikroregionu Jizera.....</i>	<i>130</i>
<i>Příloha 3: Seznam stravovacích zařízení v Mikroregionu Jizera.....</i>	<i>131</i>
<i>Příloha 4: Využití území mikroregionu</i>	<i>132</i>

1 Úvod

Dle Českého statistického úřadu (2006): „*Mikroregiony nabyly na významu i v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie, neboť sdružování obcí do mikroregionů je důležitou podmínkou čerpání finančních prostředků z jejich zdrojů.*“ Tímto způsobem se zajistila možnost získání těchto prostředků pro rozvoj venkovských oblastí a společné prosazování jejich zájmů.

Nicméně, důvodů pro vznik mikroregionů je nespočet a jsou různé. V minulosti se často formovaly mikroregiony s jednoúčelovým zaměřením, které po splnění svého účelu často přestaly aktivně spolupracovat. Některé mikroregiony však po dosažení cíle své první spolupráce pokračovaly v dalším rozvoji a spolupráci. Důvody k vytváření mikroregionů mají často širší charakter, jako je potřeba zlepšení stavu komunikací, infrastruktury, ochrana životního prostředí, podpora cestovního ruchu a další (ČSÚ, 2006).

Strategické dokumenty mikroregionů jsou klíčovými dokumenty nejen pro získání finančních prostředků z dotačních titulů, ale především pro zlepšení celkové situace v mikroregionu. Pro úspěšné vypracování strategického plánu je nezbytné hledat nové přístupy, metody práce a inovativní nápady k posílení současného stavu. Strategický plán představuje sofistikovanější a komplexnější strategii pro řízení sociálně-ekonomického rozvoje obcí a měst a je zaměřen na ty, kteří mají v úmyslu aktivně přispívat nejen k plánování své budoucnosti, ale také k její realizaci (Perlín & Bičík, 2006).

Diplomová práce se zabývá návrhem strategického rozvoje Mikroregionu Jizera, který se sestává ze 16 obcí. Mikroregion Jizera byl vybrán především z toho důvodu, že doposud nebyl zpracován aktualizovaný rozvojový strategický dokument, který by reflektoval současný vývoj v regionu a přispěl k jeho dalšímu vývoji. Značnou výhodou autorky je znalost řešeného území. Při tvorbě strategického plánu budou brány v úvahu názory a připomínky zástupců obcí z mikroregionu, získané prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů.

2 Cíl práce a metodika zpracování

Hlavním cílem diplomové práce je vytvořit podklady a navrhnout doporučení pro strategický rozvojový dokument Mikroregionu Jizera, a to na základě provedení analýzy všech členských obcí mikroregionu.

Pro dosažení výše uvedeného cíle diplomové práce byly vymezeny jednotlivé dílčí cíle:

- Provedení rešerše literatury pro teoretickou část práce.
- Analýza vybraného mikroregionu na základě sběru informací o Mikroregionu Jizera a následné sestavení situační analýzy.
- Ze získaných poznatků vytvoření SWOT analýzy.
- Provedení polostrukturovaných rozhovorů se zástupci členských obcí Mikroregionu Jizera.
- Vypracování návrhu strategického plánu pro rozvoj daného mikroregionu.

Diplomová práce se zaměřuje na zjištění aktuální situace v mikroregionu, identifikuje problémy jednotlivých členských obcí, analyzuje potenciální problémy, se kterými by eventuelně mohl mikroregion obcím vypomoci, a zaměřuje se na budoucí záměry obcí.

Pro diplomovou práci byly stanoveny následující výzkumné otázky:

1. Lze nějakým způsobem eliminovat slabé stránky mikroregionu?
2. Jaké jsou aktuální problémy jednotlivých obcí v mikroregionu?
3. Jakým způsobem může mikroregion pomoci jednotlivým obcím s řešením jejich problémů?
4. Na jaký směr rozvoje by se do budoucna měl mikroregion zaměřit?
5. Jaké cíle by si měl mikroregion nastavit pro dosažení co největšího možného rozvoje do budoucna?

Práce je rozdělena do dvou hlavních částí: teoretické a praktické. Teoretická část vychází z literární rešerše a obsahuje definice klíčových teoretických pojmů spojených s danou problematikou, jako je strategické řízení, analýza, plánování a strategický plán, s důrazem na mikroregion. Tato část také popisuje teoretický postup pro vypracování strategického dokumentu. Literární rešerše je vypracována s využitím knižních publikací a online publikací vyhledávaných pomocí databáze Science Direct uvedených v seznamu použité literatury.

Praktická část je autorskou prací zaměřující se na sběr informací a tvorbu strategické analýzy, kde je podrobně rozebrána současná situace mikroregionu. Informace pro tuto analýzu jsou získávány z různých zdrojů, včetně Českého statistického úřadu, portálu Ministerstva práce a sociálních věcí, Regionálního informačního systému, regionální literatury, oficiálních webových stránek jednotlivých obcí mikroregionu a případně strategických dokumentů členských obcí.

Pro vytvoření SWOT analýzy a návrh strategického plánu, budou provedeny osobní polostrukturované rozhovory se zástupci jednotlivých obcí.

Tyto rozhovory budou prováděny se zástupci všech obcí mikroregionu, kteří se pravidelně účastní zasedání mikroregionu, ve většině případů se bude jednat o starosty či starostky, pouze u dvou obcí se bude jednat o místostarostu, v tomto případě za obec Soběslavice a dále o místostarostku za město Turnov. V průběhu měsíce března 2024 bude naplánováno celkem 16 osobních polostrukturovaných rozhovorů, každý trvající průměrně jednu hodinu a struktura otázek se bude věnovat oblastem silných a slabých stránek mikroregionu, vizi a základním směrům rozvoje mikroregionu a bude zaměřena na plány a priority rozvoje jednotlivých obcí. K upřesnění informací o jednotlivých členech v mikroregionu budou dalšími body k řešení i možné úspory z rozpočtu, technická a dopravní infrastruktura, občanská vybavenost či rozvoj pozemků.

Na základě analýzy území mikroregionu a získaných informací z rozhovorů bude vytvořena SWOT analýza, identifikující silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby mikroregionu. Výsledky rozhovorů budou použity i při tvorbě návrhu strategického plánu pro Mikroregion Jizera, který bude obsahovat vizi, oblasti rozvoje, opatření a aktivity pro budoucí rozvoj regionu v příštích 10 letech.

3 Teoretická část

Pro vypracování strategického rozvoje mikroregionu je třeba charakterizovat pojmy s ním související. Jedná se především o strategické řízení, strategickou analýzu, strategické plánování a strategický plán s fázemi zpracování. Teoretická část dále charakterizuje a vymezuje pojem mikroregion.

3.1 Strategické řízení

V odborné literatuře existuje nespočet vymezení pojmu strategického řízení a tato část diplomové práce zahrnuje alespoň některé z nich.

Před vysvětlením pojmu strategického řízení je třeba nejdříve formulovat pojem strategie. Sedláčková a Buchta (2006) totiž konstatují, že strategie je základem celé organizace, východiskem pro vytváření všech podnikových plánů a projektů, a také je prvkem, který sjednocuje činnost všech pracovníků organizace.

Keřkovský a Vykypěl (2006) popisují strategii jako pojem, pod kterým se skrývají všechny cesty, kterými lze dosáhnout stanovených cílů. Sedláčková a Buchta (2006) dodávají, že k dosažení cílů jsou využity nejlepší vlastnosti a výhody organizace, které mají za cíl dosáhnout souladu mezi interními zdroji organizace a vnějším prostředím, s důrazem na celkovou prosperitu a úspěšnost organizace. Fotr (2020) ji popisuje zase jako směrnici pro rozhodování v nejistých situacích.

Lidé v organizaci, kteří se zabývají strategií, nevytvářejí pouze směrnice a plány, ale spíše hledají a objevují nové poznatky, díky kterým je možné identifikovat nové příležitosti, a zároveň zkoumají možnosti jejich efektivního využití (Sedláčková & Buchta, 2006).

Fotr (2020) tvrdí, že strategie je jádrem strategického řízení či strategického managementu, jak se v některých zdrojích objevuje.

Prostřednictvím tvorby a implementace jednotlivých strategií pak probíhá strategické řízení (Sedláčková & Buchta, 2006).

Pro definování strategického řízení je nutné ještě objasnit, pojem proces. Mallya (2007) identifikuje tři způsoby, jak lze proces definovat:

- Posloupnost logiky, který vysvětluje vztah mezi různými vstupy (nezávislé proměnné) a výstupy (závislé proměnné).
- Kategorie pojmů, které vyjadřují individuální nebo kolektivní činy nebo aktivity.
- Posloupnost událostí a aktivit, které popisují, jak se jevy mění v čase.

Strategické řízení představuje proces tvorby a uskutečňování dlouhodobě zaměřených rozvojových záměrů, které hrají klíčovou roli v rámci rozvoje organizace. Hlavním zaměřením strategického řízení je především reagovat na dramatické změny v okolním prostředí (Sedláčková & Buchta, 2006).

Fotr (2020) definuje strategický management takto: *„Jedná se o umění a vědu formulovat, implementovat a hodnotit ve všech funkčních částech podnikatelského subjektu taková rozhodnutí, která zaručí dosažení stanovených cílů.“*

Jakubíková (2008) charakterizuje strategický management jako aktivní proces tvorby a uskutečnění rozvojových plánů, které mají klíčový význam pro rozvoj organizace. Tento proces zahrnuje aktivity směřující k dlouhodobému souladu mezi posláním firmy, jejími dlouhodobými cíli a dostupnými zdroji, a zároveň se zaměřuje i na soulad mezi organizací a prostředím, ve kterém působí.

I Fotr (2020) považuje strategický management za soubor různých aktivit, činností, pokynů a rozhodnutí všech zúčastněných, které vedou k dosažení strategické konkurenční výhody a nadprůměrným výnosům.

A je to právě soubor manažerských rozhodnutí, který formuje podstatu strategického řízení a ovlivňuje dlouhodobou výkonnost firmy (Srpková a kol., 2011).

Proces strategického řízení by neměl být pouze posloupností řádných kroků, ale pro lepší porozumění průběhu procesu je rozčleněn do několika fází. Konkrétně jimi jsou: identifikace mise, vize a poslání organizace, analýzy okolí organizace, formulování strategie, implementace a posouzení dané strategie (Mallya, 2007).

Dle Keřkovského a Vykypěla (2006) je strategické řízení nejvyšší úrovní organizační a řídicí hierarchie, na nižších úrovních je řízení taktické a operativní, které obsahuje činnosti jako je organizování, plánování či vedení a kontroly, a

k dosažení stanovených cílů využívá aktivity udržující dlouhodobou harmonii mezi dlouhodobými cíli a posláním.

Dlouhodobých cílů je dosahováno právě vymezením vize, mise, firemních cílů, strategií růstu a portfolia pro celou organizaci (Jakubíková, 2008).

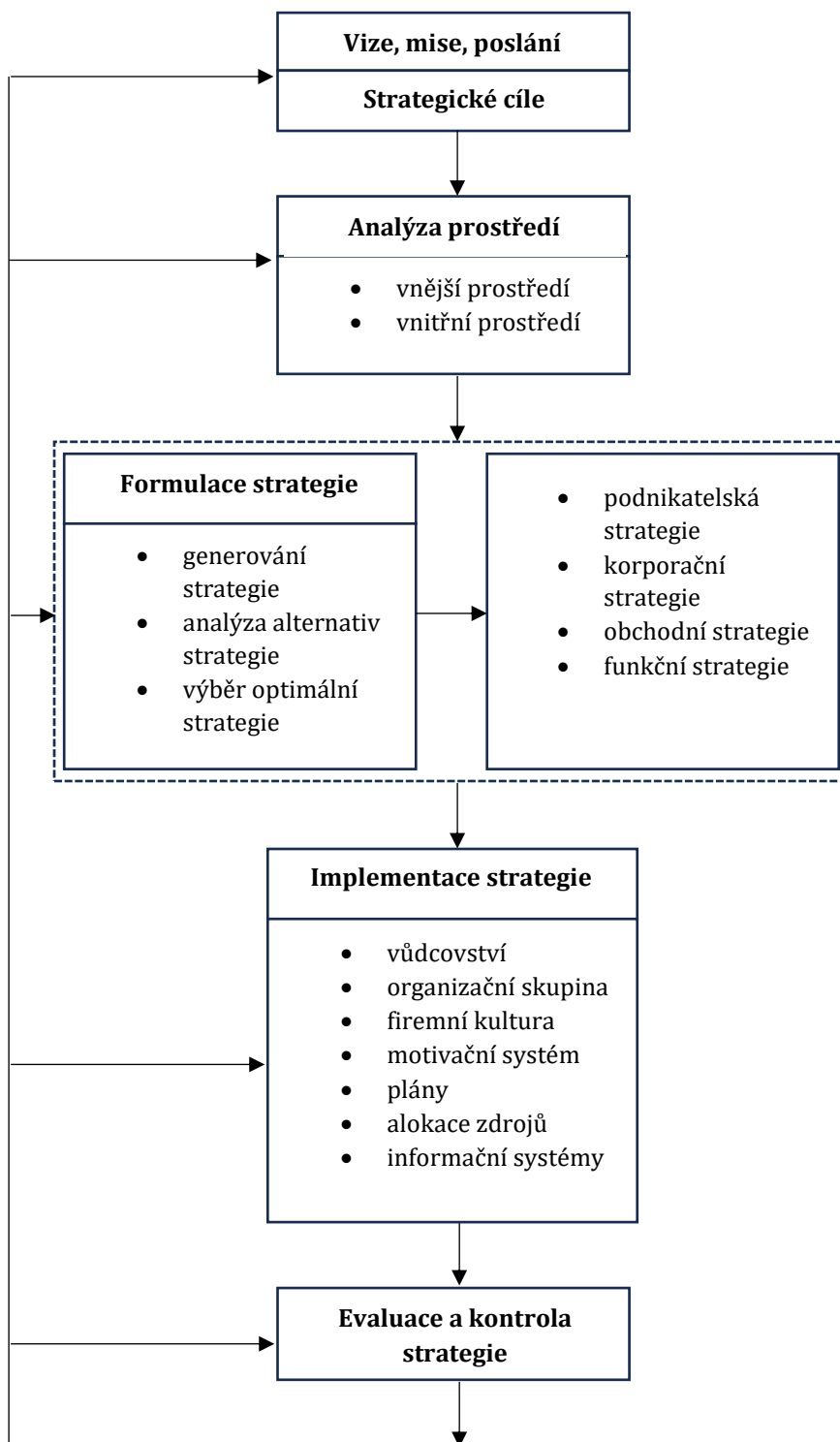
Dle Keřkovského a Vykypěla (2006) v tomto nikdy nekončícím procesu probíhají jednotlivé činnosti současně a měly by být realizovány v logicky na sebe navazujících krocích, kterými podle nich jsou:

- definice poslání a stanovení cílů;
- důkladná strategická analýza;
- stanovení strategie – možné varianty řešení;
- výběr a implementace optimální strategie;
- kontrola a korekce v průběhu realizace.

Jakubíková (2008) také charakterizuje funkce strategického řízení, které spadají do kompetence vrcholového managementu a zahrnují vykonávání klíčových rozhodnutí, mezi která zařazuje tyto:

- určení směru podnikání;
- stanovení cílů;
- formulace a implementace strategie;
- definování rolí ostatních firemních funkcí;
- vytváření firemní kultury orientované na strategii;
- vytvoření motivačního systému;
- rozhodnutí o alokaci zdrojů;
- zavedení kontrolní funkce.

Proces strategického řízení je znázorněn na Obrázek 1:

Obrázek 1: Proces strategického řízení

Zdroj: vlastní zpracování s využitím Mallya (2007)

Dle Srpové (2011) probíhá strategické řízení prostřednictvím vytváření a realizace jednotlivých strategií, které představují strategický cyklus s danými fázemi.

Straková (2019) uznává, že především od druhé poloviny 20. století se oblast podnikového řízení neustále vyvíjí a formují se tak nové přístupy a teorie. Je třeba aby za současných podmínek bylo strategické řízení chápáno právě jako nekončící proces zahrnující logicky na sebe navazující kroky.

Velice důležitým krokem strategického řízení je dle Strakové (2019) především stanovení cílů. Vrcholoví manažeři tak mají za úkol nejenom formulovat a zavádět strategie, ale i neustále předvídat, co se týká stanovování priorit.

Strategické řízení obsahuje zjištění příležitostí a akceptaci následného strategického rozhodnutí, které se týká nejenom vhodného přidělení zdrojů, ale i způsobu, jakým budou využity (Sedláčková & Buchta, 2006).

Strategické řízení vyžaduje schopnost spojit znalosti a intuici v optimálním rozsahu pro vytvoření a udržení klíčových dovedností organizace (Fotr, 2020).

Straková (2019) konstatuje, že strategické řízení je plánováním nejenom předvídatelných událostí, ale i těch nepředvídatelných.

Proces strategického řízení, který funguje efektivně, má mnohem větší význam a je daleko důležitější než samotná strategie či strategické plány, jelikož v současném rychle se měnícím prostředí mohou strategické plány ztratit svou relevanci ještě před jejich dokončením (Keřkovský & Vykypěl, 2006).

Podle Jakubíkové (2008) přináší strategický management zejména vyšší efektivnost a produktivitu, rychlejší a jistější návratnost vložených prostředků, zlepšení týmové práce a lepší zpětnou vazbu.

Dále i Mallya (2007) popisuje, že využívání konceptu strategického řízení přináší významné výhody. Mezi tyto výhody zařazuje například získání kontroly nad budoucností, formulace optimální strategie prostřednictvím systematických, logických a racionálních přístupů při výběru strategie, lepší identifikace nebezpečí a hrozeb v externím prostředí, podpora příznivého přístupu ke změnám a další.

Pro strategické řízení organizace, je vhodné postupně realizovat všechny zmíněné fáze strategického cyklu. Co se týče strategického řízení, nikdy není

uzavřeným procesem, jelikož se jedná o proces, který se v určitých cyklech neustále opakuje (Srpková a kol., 2011).

Straková (2019) do budoucna doporučuje se zaměřit na vnímání nových příležitostí v nových podmínkách, kde moderní podnikové řízení je velice často se strategickým řízením potřebné především pro přesné a rychlé rozhodování.

3.2 Strategická analýza

Strategická analýza informuje o aktuální pozici organizace, charakteru okolního prostředí a vlastní identitě (Slavík, 2014) a je klíčovým prvkem pro zjištění pozice v prostředí, efektivní reakcí na změny, posouzení potenciálu dalšího rozvoje, předvídání chování, a především identifikací rizik (Fotr, 2020).

Obecně představuje analýza klíčový prvek vědecké metody a je i jejím základem. Spočívá v rozložení určitého komplexu na individuální části a postupuje od celkového pohledu k jednotlivým částem a složkám, ze kterých je celek tvořen. Cílem strategické analýzy je identifikace, analýza a hodnocení všech relevantních faktorů, které mohou ovlivnit konečný výběr cílů a strategie organizace. Důležitým aspektem je i zhodnocení všech vzájemných vztahů a spojení mezi těmito faktory, jelikož tento krok poskytuje základ pro hodnocení adekvátnosti stávající strategie nebo rozhodnutí o přechodu na strategii novou (Sedláčková & Buchta, 2006).

Při tomto procesu se vychází z budoucích trendů a událostí, které mohly ovlivnit průběh strategického období. Je tedy nezbytné systematicky analyzovat existující trendy, získávat informace, které umožní identifikovat základy budoucího vývoje a rozpoznat rozdíly mezi krátkodobými a dlouhodobými jevy. Tyto získané poznatky umožní identifikovat faktory ovlivňující strategii organizace a kvantifikovat jejich předpokládaný vývoj a dopad na organizaci (Sedláčková & Buchta, 2006).

V procesu formulace strategických cílů a strategie hrají klíčovou roli vlivy prostředí. Předpovídání budoucího vývoje klíčových faktorů, které ovlivňují podnikovou strategii, může být identifikováno jako jedna z nejnáročnějších fází strategické analýzy (Sedláčková & Buchta, 2006).

S ohledem na cíle strategické analýzy lze rozlišit dvě hlavní oblasti jejího zaměření: analýzu zaměřenou na vnější okolí podniku a analýzu vnitřních zdrojů a

schopností podniku. Je však důležité zdůraznit, že tyto dvě roviny nejsou nezávislé, ale naopak jsou vzájemně propojeny a navzájem se ovlivňují (Sedláčková & Buchta, 2006).

3.2.1 Analýza vnějšího a vnitřního okolí

Analýza okolí, známá také jako externí analýza, se věnuje hodnocení vnějšího prostředí organizace, kde stratégové sledují podnikatelské okolí (Mallya, 2007). Má za úkol identifikovat hrozby a příležitosti, a to prostřednictvím analýzy makrookolí a mikrookolí (Srpková a kol., 2011).

V rámci strategické analýzy se využívají různé analytické techniky pro identifikaci vztahů mezi okolím podniku. To zahrnuje makrookolí, odvětví, konkurenční síly, trh, konkurenty a zdrojový potenciál podniku (Sedláčková & Buchta, 2006).

Dále se zaměřuje na identifikaci a detailní zkoumání faktorů, které ovlivňují strategickou pozici podniku a vytvářejí příležitosti a hrozby pro jeho fungování. Tato analýza se soustředí na vliv trendů jednotlivých faktorů nejenom v makrookolí, ale i v mikrookolí, obvykle vymezeném daným odvětvím (Sedláčková & Buchta, 2006).

Na začátku analýzy okolí je třeba určit, zda nedošlo k významným změnám v předpokladech, na nichž byla postavena současná strategie, a zda aktuální stav okolí umožňuje zachovat stávající strategii pro dosažení požadovaných výsledků. V případě výrazných změn v předpokladech nebo nových příležitostech či hrozbách v okolí je nezbytné tuto strategii upravit (Mallya, 2007).

V rámci strategické analýzy je důležité zanalyzovat makroprostředí, ve kterém se každá organizace pohybuje. Tato analýza zahrnuje:

- politické prostředí;
- ekonomické prostředí;
- sociální prostředí;
- technologický stav hospodářství a kultury;
- ekologický stav hospodářství, tj. životní prostředí a jeho ochranu;
- legislativu – právní prostředí.

V souvislosti s analýzou makrookolí se někdy používá označení PESTEL analýza, odvozené od počátečních písmen jednotlivých prostředí (Slavík, 2014).

Analyzování vlivů makrookolí se věnuje faktorům, které ovlivňují podnik na makroúrovni. Hlavním záměrem těchto metod je motivovat vrcholové manažery k zaměření se na širší, často vzdálené faktory a jejich vzájemnými souvislostmi. Tímto způsobem se mohou stát manažeři vnímavějšími vůči hrozbám a příležitostem, které se v okolí podniku vyskytují (Sedláčková & Buchta, 2006).

Analýza mikrookolí se zaměřuje na analýzu konkrétního odvětví s důrazem na jeho konkurenční prostředí. Hlavním cílem této analýzy je identifikovat síly a faktory, které činí dané odvětví více či méně atraktivním. Tato analýza vychází z klíčových charakteristik daného odvětví. Jejimi hlavními součástmi jsou identifikace pohánějících sil, které významně ovlivňují vývoj a proměny v daném odvětví, a klíčových faktorů úspěchu, které ovlivňují úspěšnost či neúspěšnost podniků v daném odvětví. Vývoj a trendy v odvětví mohou mít odlišný dopad na různé podniky nebo skupiny podniků v rámci daného odvětví (Sedláčková & Buchta, 2006).

Důležitou částí analýzy mikrookolí je analýza konkurenčních sil, která následuje po analýze odvětví. Obvykle je nejbližším konkurenčním prostředím podniku odvětví, ale v některých případech může být specifikováno ještě detailněji, například pomocí strategických konkurenčních skupin, což umožňuje podrobnější pohled na strukturu odvětví (Sedláčková & Buchta, 2006).

Analýza vnitřních zdrojů a schopností organizace zaměřuje svoji pozornost na identifikaci zdrojů a schopností, které jsou nezbytné pro vhodnou reakci na nepřetržitě vznikající hrozby a příležitosti v okolí podniku. Důkladná analýza těchto zdrojů a schopností představuje klíčový základ, je zaměřena na konkrétní typy a zároveň i na to, jak efektivně lze tyto zdroje využít. Komplexní analýza vnitřních zdrojů a schopností směřuje k identifikaci konkrétních předností organizace, které slouží jako základ pro získávání konkurenční výhody (Sedláčková & Buchta, 2006).

Výsledky analýzy okolí a analýzy vnitřních zdrojů a schopností poskytují základní informace pro syntézu, která směřuje k identifikaci zdrojů konkurenční

výhody a definování konkurenční pozice podniku jako východisek pro strategické rozhodování (Sedláčková & Buchta, 2006).

3.2.2 SWOT analýza

Mallya (2007) tvrdí, že klíčovým prvkem strategické analýzy je zkoumání silných a slabých stránek, stejně jako identifikace příležitostí a hrozeb. Klíčovým prvkem v tomto procesu je SWOT analýza, která rozpoznává silné a slabé stránky podniku a porovnává je s hlavními vnějšími vlivy (Sedláčková & Buchta, 2006).

SWOT analýza je zároveň nejrozšířenější a univerzální metodou pro analýzu prostředí, především díky své schopnosti současného zkoumání jak vnějšího, tak vnitřního prostředí (Fotr, 2020).

SWOT analýza představuje jednoduchý nástroj a koncepční rámec pro systematickou analýzu zaměřující se na identifikaci klíčových faktorů ovlivňujících strategické postavení podniku. Tento přístup spočívá v neustálé konfrontaci vnitřních zdrojů a schopností podniku se změnami v jeho okolí. SWOT analýza využívá závěrů z předchozích analýz k identifikaci hlavních silných a slabých stránek a následně je porovnává s klíčovými faktory v jeho okolí, tj. s příležitostmi a hrozbami (Sedláčková & Buchta, 2006).

Název SWOT je odvozen od anglických termínů Strengths (Síly), Weaknesses (Slabin), Opportunities (Příležitosti) a Threats (Hrozeb). Silné a slabé stránky se zaměřují na analýzu vnitřního prostředí, kdežto příležitosti a hrozby na analýzu toho vnějšího (Fotr, 2020).

SWOT analýza zkoumá vzájemné vztahy mezi výsledky externí a interní analýzy (Srpová a kol., 2011).

Slavík (2014) popisuje, co SWOT analýza zahrnuje:

- Silné stránky organizace, což jsou její výhody vzhledem k stanoveným cílům.
- Slabé stránky organizace, což jsou její nedostatky vzhledem k těmto cílům.
- Příležitosti, které představují očekávané události a jevy v okolním prostředí, podporující strategii.
- Hrozby, což jsou očekávané jevy a události v okolním prostředí, které mohou bránit nebo komplikovat realizaci strategie.

Přístup SWOT analýzy identifikuje dvě charakteristiky interní situace podniku, a to silné a slabé stránky, a dále dvě externí charakteristiky okolního prostředí, příležitosti a hrozby. Nicméně tímto přístupem vzniká významné omezení SWOT analýzy, které vychází z potřeby jasně odlišit silné stránky od slabých a příležitosti od hrozeb (Sedláčková & Buchta, 2006).

Analýza se zaměřuje na klíčové informace nebo pohledy na strategicky významné aspekty okolního prostředí a jeho vývoje, stejně jako na strategické schopnosti organizace. Je důležité odlišit vnitřní charakteristiky (silné a slabé stránky) od vnějších (příležitosti a hrozby), aby bylo pochopeno, do jaké míry organizaci mohou ovlivňovat (Slavík, 2014).

Cílem použití SWOT analýzy je aktivně rozvíjet silné stránky, a zároveň potlačovat nebo eliminovat negativní aspekty. Tímto způsobem se organizace připravuje na potenciální příležitosti a hrozby v okolí podniku (Sedláčková & Buchta, 2006).

Dále Slavík (2014) popisuje dva základní problémy SWOT analýzy, které je třeba vzít v úvahu:

- Výsledkem může být obsáhlý seznam zjevných silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb, ve kterém může být obtížné identifikovat, jaké jsou pro organizaci klíčové a jaké méně podstatné.
- Dále může být výsledkem i nadměrné zjednodušení, které může vést ke ztrátě podstaty dané analýzy.

To potvrzuje i Sedláčková a Buchta (2006), dle kterých je důležité, aby SWOT analýza byla strukturovanější než běžné seznamy silných a slabých stránek, hrozeb a příležitostí. Při provádění SWOT analýzy není vhodné pouze sestavit vyčerpávající seznam možných silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb, ale je důležité vybrat pouze ty, které jsou významné (Srpová a kol., 2011).

Zásadní roli v tomto procesu hraje schopnost identifikace a vnímání příležitostí. Syntéza těchto výsledků představuje náročný proces a je v podstatě vrcholným krokem strategické analýzy (Sedláčková & Buchta, 2006).

Pro částečné eliminování uvedených problémů, lze tyto charakteristiky hodnotit prostřednictvím jednoduché nebo komplexnější hodnotící škály (např. od 1 do 10, s přidělenými vahami pro každou kategorii či bez vah apod.). Tím je možné vytvářet strukturovaná hodnocení a vzájemně porovnávat důležitost jednotlivých vlivů (Slavík, 2014).

Hlavním záměrem SWOT analýzy není pouze vytvořit seznam potenciálních příležitostí, hrozeb a silných a slabých stránek. Místo toho se jedná o koncept hloubkově strukturované analýzy, která poskytuje užitečné a hlubší poznatky. Aby SWOT analýza mohla úspěšně plnit svou roli v procesu strategického plánování, je nezbytné, aby se zaměřovala na identifikaci, objevování i hodnocení vlivů. K tomu je důležité předpovídat vývojové trendy vnějšího prostředí a vnitřní situace podniku, stejně jako analyzovat jejich vzájemné souvislosti (Sedláčková & Buchta, 2006).

Sedláčková & Buchta (2006) popisují obvyklý postup při realizaci SWOT analýzy:

1. Identifikovat a předvídat hlavní změny v okolí podniku na základě závěrů provedených analýz.
2. Na základě zjištění jednotlivých částí analýzy vnitřních zdrojů a schopností podniku identifikovat silné a slabé stránky podniku a specifické výhody.
3. Hodnotit vzájemné vztahy mezi jednotlivými silnými a slabými stránkami na jedné straně a hlavními změnami v okolním prostředí podniku na straně druhé.

Výsledkem SWOT analýzy je syntéza, která slouží jako východisko pro formulaci strategie (Sedláčková & Buchta, 2006).

Avšak SWOT analýza není posledním krokem strategické analýzy, ale jedná se pouze o nástroj poskytující relativně přehledné informace, jehož význam není vhodné pro formulaci strategie přeceňovat. I přesto mohou získané výsledky SWOT analýzy sloužit k orientaci a lepšímu porozumění strategické pozice (Sedláčková & Buchta, 2006).

3.3 Strategické plánování

Za posledních třicet let prošel proces strategického plánování značným vývojem. V šedesátých letech začal přechodem od dlouhodobého plánování ke strategickému plánování, dále v devadesátých letech přešel od strategického řízení ke strategickému vůdcovství a nyní až k dnešním postupům (Fotr a kol., 2020).

Fotr a Souček (2015) zmiňují kroky procesu strategického plánování a jsou jimi:

- definice mise;
- návrh vize;
- stanovení strategických cílů;
- identifikace a prioritizace dílčích strategických cílů a kritérií hodnocení;
- vytváření firemní strategie;
- rozpracování strategie do strategického plánu.

Strategické plánování představuje proces, jehož výstupem je prioritizace jednotlivých strategických cílů, na jejichž základě je vytvořena firemní strategie (Fotr & Souček, 2015)

Tato strategie je základem pro vytvoření písemného dokumentu, známého jako strategický plán. Tento plán obsahuje konkrétní akce, které organizace provádí za účelem dosažení stanovených cílů (Jakubíková 2008).

Klíčovým prvkem plánování je určování cílů. Po stanovení cílů následuje implementace konkrétních akcí a prostředků s cílem dosáhnout těchto stanovených cílů. Zásadním je i prognóza budoucnosti, která vyžaduje pravidelné sledování

vývoje prostředí. Plánování zahrnuje i nezbytné hodnocení zdrojů a schopností, což představuje určitá omezení, která je nutné respektovat během plánovacího procesu (Jakubíková, 2008).

Dle Ježka (2015) má strategické plánování za úkol nejenom navrhovat specifické strategie a projekty, ale rovněž definovat organizační strukturu, která určuje, jakým způsobem budou strategie a projekty schvalovány, implementovány i vyhodnocovány.

Ať už se jedná o strategické či taktické plánování, každé je zaměřeno do budoucnosti a stanovuje, čeho a jakým způsobem bude dosaženo. Tyto činnosti mají za úkol minimalizovat možnosti chyb a vedou podnikatele a manažery firem k analýze vnějšího podnikatelského prostředí, konkurentů, partnerů i stávajících a potenciálních zákazníků (Jakubíková, 2008).

Pokud je strategické plánování provedeno kvalitně, jeho silnou stránku je fakt, že je zaměřeno do budoucnosti, je komplexní a zdůrazňuje i veřejný zájem a demokratické principy (Ježek, 2015).

Strategické plánování rozvoje

Strategické plánování udržitelného rozvoje ve venkovských oblastech představuje klíčový nástroj pro podporu rozvoje. Jedná se o složitý, náročný a zároveň zodpovědný proces (Škrabal, 2006). V českém kontextu není dosaženo shody nebo jednotného pojetí strategického plánování, avšak často se klade důraz na otevřenost a mnohoznačnost tohoto procesu (Ježek, 2015).

Co se týče procesu plánování rozvoje, měl by zahrnovat sérii vzájemně propojených kroků, které by odpověděly na otázku, co lze považovat za společný směr rozvoje (Škrabal, 2006). Cílem strategického plánování rozvoje měst a regionů je řízení strukturálních změn (Ježek, 2015).

Podle Maiera (2012) představuje strategické plánování proces umožňující efektivní řízení rozvoje na různých úrovních územní organizace i v rámci ziskových nebo neziskových organizací a je nezbytné, aby bylo dostatečně flexibilní a schopné adaptovat se na změny v počátečních podmínkách.

Plánování rozvoje regionu může být chápáno jako proces, ve kterém se definují a uskutečňují společné zájmy aktérů, což zahrnuje obyvatele a další subjekty působící v daném území (Hruška & Kučerová, 2014).

Škrabal (2006) považuje za podstatné do rozvoje území zapojit i v co největší míře širší i odbornou veřejnost. Ta přispěje k vylepšení procesů řízení a plánování na úrovni mikroregionů, a zároveň zlepší komunikaci mezi veřejným a soukromým sektorem.

Proces strategického plánování je strukturován celkem do pěti etap:

- **Analýza rozvojového potenciálu města**

Cílem první etapy je provést analýzu současné situace a současně i vytvořit a schválit časový plán. Tato analýza bude zahrnovat finanční aspekty a zaměřovat se zejména na konkrétní požadavky a záměry samosprávy tak, aby rozvojový program co nejvíce vyhovoval jejím potřebám (Pavlík, 2014).

- **Formulace charakteristik pro potřeby strategického plánování**

Druhá etapa se věnuje identifikaci potřeb pro strategické plánování a zahrnuje hodnocení současného provedení projektů a procesů. Zaměřuje se na identifikaci silných a slabých stránek, stejně jako na rozpoznání příležitostí a hrozeb. Informace získané v této fázi mohou posloužit jako podklad pro optimalizaci a výběr vhodné formy implementace strategického plánování (Pavlík, 2014).

- **Tvorba strategického plánu**

Třetí etapa strategického plánování je již o samotné tvorbě strategického plánu, který by měl být přehledným, efektivním a zejména srozumitelným pro všechny zainteresované. V této fázi dochází k vytváření pracovních skupin, definování jejich pravomocí a schvalování pracovního plánu, což jsou klíčové kroky pro

úspěšné provedení strategického plánování. Výsledkem je samotná definice vize, cílů, priorit a záměrů (Pavlík, 2014).

- **Tvorba akčního plánu**

Akční plán je následným dokumentem, který obsahuje celou řadu projektů a vychází z dílčích cílů, jak jsou definovány ve strategii. Tento plán provádí analýzu vývoje, současného stavu a finančního potenciálu. Jeho cílem je propojit rozpočtový výhled s řízením projektů, což v konečném důsledku spojuje strategické plánování s finančním (Pavlík, 2014).

- **Tvorba metodiky strategického řízení**

Poslední etapou procesu je vytvoření metodiky strategického řízení, která má za úkol provést revizi interních předpisů a zajistit propojení s procesy strategického řízení. Na základě této revize a získaných informací je následně vytvořena metodika strategického řízení a plánování. Tato metodika je určitým průvodcem při vytváření a implementaci strategie, poskytující podrobné postupy a směrnice (Pavlík, 2014).

I strategické plánování má svá úskalí. Škrabal (2006) zmiňuje, že problémem při provádění strategického plánování je expertní zpracování strategií rozvoje, kdy do procesu plánování není zapojena veřejnost. Strategie je poté pouhou snůškou nereálných představ zpracovatele. Ježek (2015) dodává, že úskalí a určitá obtížnost naopak spočívá v tom, že při strategickém plánování města regionů se zapojuje mnoho účastníků s různými zájmy a vnímají tak situaci zcela odlišně. Přidává i slabou stránku strategického plánování, za kterou považuje slabou vazbu na konkrétní politické nástroje a občanskou nerealističnost návrhů.

Strategické plánování má dle Mallyi (2007) své meze a nemělo by být považováno za záruku budoucího úspěchu. Není univerzálním nástrojem pro předpovídání budoucnosti, nedokáže řešit kritické situace, nemělo by nahrazovat

osvědčený intuitivní přístup a názory a nedokáže identifikovat klíčové problémy a záležitosti, které je často složité, zdlouhavé a někdy i nemožné implementovat.

Primárně je strategické plánování procesem, až sekundárně získává význam jeho formální výsledek – strategický plán. Ten funguje jako záznam toho, čeho účastníci v procesu dosáhli a na čem se dohodli (Maier, 2012).

Měl by být respektován při propojení strategického plánování s programovými rozvojovými dokumenty rozdílný časový rámec strategie a programu. Časový horizont programu obvykle odpovídá délce volebního období, kde po uplynutí této doby je realizace programu podrobena kritickému posouzení (Maier, 2012).

Dle Škrabala (2006) by strategické plánování mělo sloužit jako nástroj umožňující celkovou přípravu mikroregionu s ohledem na udržitelný rozvoj území.

Výsledky strategického plánování by dle Maiera (2012) měly být zahrnuty do programů rozvoje obcí nebo krajů a také do nástrojů územního plánování, kterými jsou územně analytické podklady, územní plány či zásady územního rozvoje.

3.4 Strategický plán

Zájem o strategické plány rapidně narostl v druhé polovině 90. let 20. století, když se zdůraznila potřeba regionální politiky při vstupu České republiky do Evropské unie. Od té doby se strategický plán rozvoje využívá v regionech o různých velikostech (Hruška & Kučerová, 2014).

Strategický plán rozvoje je klíčovým dokumentem oblasti strategického řízení, stanovující dlouhodobé cíle pro rozvoj dané oblasti a je klíčovou součástí ve struktuře strategického řízení regionálního a místního rozvoje. Jedním z cílů pro rozvoj samosprávy je zabezpečit určitou kontinuitu ve vývoji (Wokoun, 2008).

Jakubíková (2008) považuje strategický plán za podklad pro konzultaci s ostatními skupinami v rámci i mimo podnik. Tyto skupiny mohou zahrnovat vládu, odbory, asociace či další relevantní zainteresované firmy. Z toho důvodu je zásadní, aby byl plán přijat na základě konsenzuálního principu, což znamená dosažení všeobecné dohody mezi všemi zainteresovanými (Wokoun, 2008).

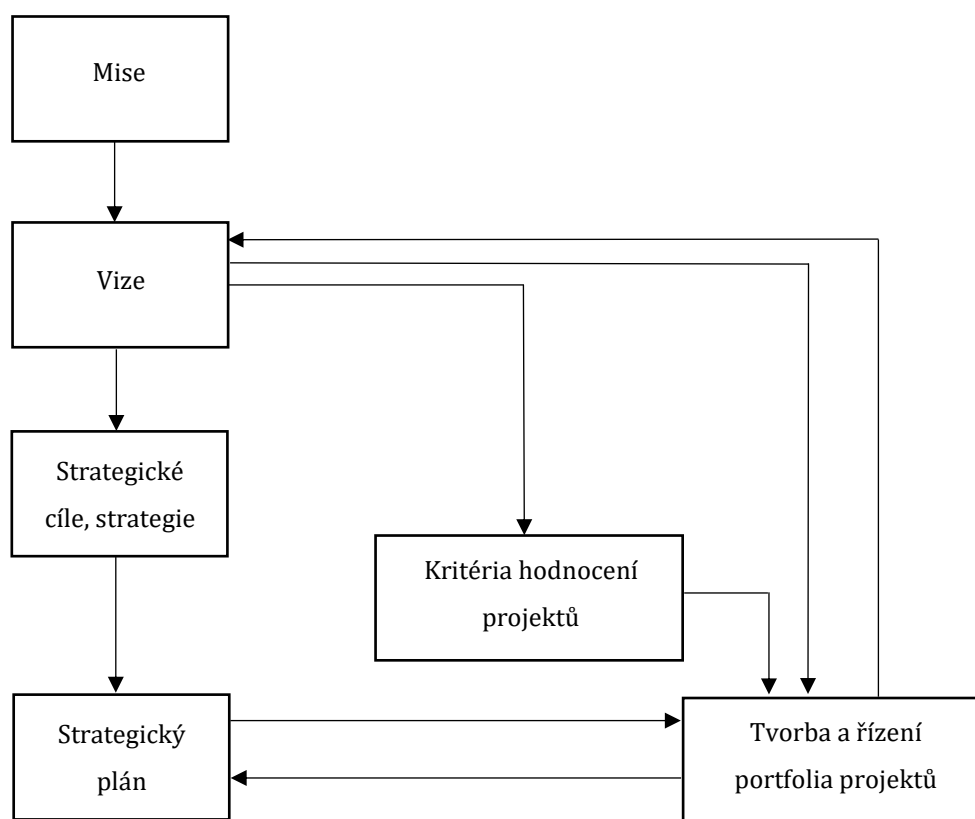
Tento plán vymezuje základní směry a priority, které vedou k dosažení stanovených cílů, a poskytují rámec pro kontinuitu rozvoje v průběhu 10-15 let

(Wokoun, 2008). Názory autorů na období, na které se plán zpracovává se mírně liší. Dle Labounkové (2009) jsou zpracovávány v horizontu na období 8-12 let, avšak shodnou se na tom, že se jedná o plány dlouhodobé.

Škrabal (2006) konstatuje, že strategický plán rozvoje mikroregionu je dokumentem identifikujícím klíčové faktory v mikroregionu. Hodnocení faktorů jsou následně použita k formulaci dlouhodobých cílů a opatření, která mají za úkol podporovat rozvoj vybraného území. Primárním záměrem těchto opatření je podpora ekonomického růstu, místní ekonomiky, sociálních a kulturních aktivit a ochrana životního prostředí.

Strategický plán je koncipován tak, aby reagoval na aktuální možnosti a potřeby rozvoje daného území (Škrabal, 2006).

Strategický plán je výsledkem zpracování strategie a zaměřuje se na všechny oblasti působení samosprávy (Fotr & Souček, 2015). Plán rozvoje definuje postupné kroky pro rozvoj obce, které směřují k vylepšení současného stavu v obci, větší aktivitě i spokojenosti občanů (Pavlík, 2014). Vzájemné vazby aspektů strategického plánu zobrazuje Obrázek 2 a Fotr & Souček (2015) považují za konkrétní klíčové body strategického plánu především finanční a investiční plány, které těsně souvisí s tvorbou a řízením portfolia projektů. Pavlík (2014) konstatuje, že pokud strategický plán není provázán s rozpočtem a rozpočtovým výhledem samosprávy, výhled není realistický.

Obrázek 2: Vzájemné vazby aspektů

Zdroj: vlastní zpracování s využitím Fotr & Souček (2015)

Wokoun (2008) popisuje základní aspekty strategického plánu, kterými jsou tyto rozměry:

- **Společensko-politický rozměr** – Strategický plán je výsledkem obecné dohody mezi příslušnými politickými silami a občany o cílech, kterých by měla samospráva dosáhnout v rámci strategické perspektivy.
- **Systémový rozměr** – Strategický plán funguje jako nástroj strategického řízení samosprávy a je začleněn do celkové soustavy jako integrální součást strategických a programových dokumentů České republiky.
- **Věcný rozměr** – Obsahově se strategický plán zaměřuje na klíčové problémy dlouhodobého rozvoje samosprávy.

Dále Pavlík (2014) uvádí jaké základní prvky by měl strategický plán splňovat:

- **Přiměřenost** – Cíle by měly být relevantní a aktuální s ohledem na rozvojovou oblast.
- **Účelnost** – Je třeba formulovat podmínky, při kterých lze dosáhnout stanovených cílů.
- **Efektivita** – Ta hodnotí vynaložené náklady ve srovnání se skutečnými výsledky.
- **Dopad** – Posuzuje vliv hodnocených aktivit a sledování změn, které mohou být přímé či nepřímé, ale i pozitivní či negativní.
- **Udržitelnost** – Je třeba hodnotit v jaké míře jsou výsledky a výstupy strategie trvalé.

Strategický plán, vytvořen v rámci strategického plánování, představuje sérii opatření s cílem posílit sociální a ekonomické podmínky v daném regionu (Hruška & Kučerová, 2014). K tomu, aby plán odpovídal evropským standardům pro rozvojové dokumenty, je nezbytné, aby zahrnoval prvky trvale udržitelného rozvoje a navazoval na rozvojové dokumenty vyšších územních samospráv, jako jsou kraje, stát či Evropská unie (Škrabal, 2006).

3.4.1 Struktura strategického plánu mikroregionu

Strategický plán je tvořen třemi částmi, které na sebe logicky navazují. Analytickou, strategickou a implementační. Analytická část obsahuje komplexní analýzu mikroregionu a SWOT analýzu. Strategická část je zaměřena na návrhy, jejímž cílem je vytvořit seznam prioritních projektů pro mikroregion. Poslední část, implementační, popisuje zavádění strategie pomocí akčního plánu (Škrabal, 2006).

Členění dokumentu podle Škrabala (2006) je následující:

- Analytická část
 - Situační analýza
 - SWOT analýza
- Strategická část
 - Vize
 - Priority
 - Opatření
 - Aktivity
- Implementační část
 - Akční plán

Analytická část

Situační analýza

Situační analýza poskytuje základní informace a charakterizuje celkový profil mikroregionu. Cílem je nalezení charakteristických prvků ekonomiky, specifik místního prostředí a posuzování trendů ve vývoji (Labounková, 2009).

Škrabal (2006) dodává, že se jedná o text obvykle kombinovaný s objektivními „tvrdými“ daty s mírně hodnotícím stylem, kde každá kapitola má vlastní závěr a celkový rozsah textu se pohybuje maximálně v rozmezí 30-40 stran.

Škrabal (2006) uvádí obvyklou strukturu situační analýzy:

1. Stávající koncepční dokumentace a její souhrn
2. Poloha a přírodní podmínky
3. Obyvatelstvo a osídlení
4. Občanská vybavenost
5. Doprava a technická infrastruktura
6. Ekonomika
7. Životní prostředí

SWOT analýza

SWOT analýza je sumarizací situační analýzy a poskytuje hodnocení silných a slabých stránek a příležitostí a hrozeb (Labounková, 2009). Ty jsou dle Škrabala (2006) nejprve identifikovány pomocí brainstormingu a následně jsou upraveny a pomocí bodování prioritizovány. Avšak předem je vhodné určit, jaký přístup k provedení SWOT analýzy bude vhodný a účelný.

Častou chybou při tvorbě SWOT analýzy je zaměňování silných stránek s příležitostmi a slabých stránek s hrozbami a mezi další chyby lze zařadit nedostatečné ohraničení problému či nepodložené závěry (Hruška & Kučerová, 2014).

Škrabal (2006) popisuje přístupy rozdělení SWOT analýzy a jedním z takových přístupů je rozdělení do čtyř oblastí, které detailně popisují mikroregion. Jsou jimi:

- hospodářský rozvoj;
- infrastruktura;
- lidské zdroje;
- rozvoj území.

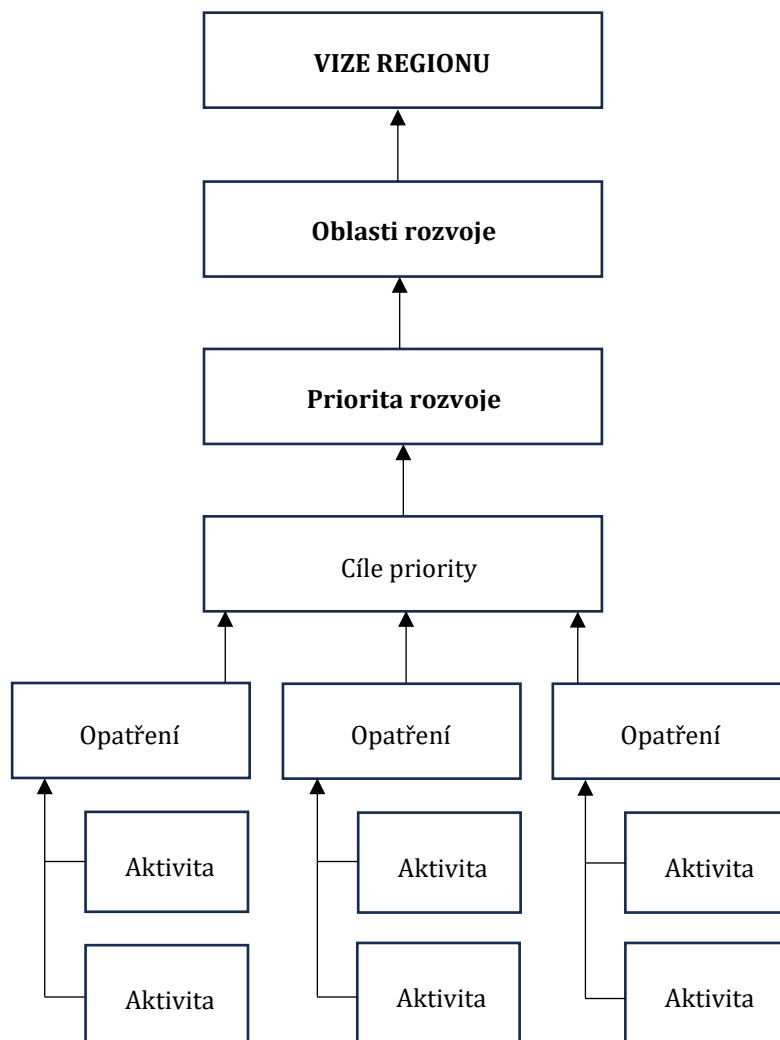
Těmto oblastem jsou přiděleny následující kategorie:

- silné stránky: významné pozitivní aspekty regionu v konkrétní oblasti;
- slabé stránky: významné negativní aspekty regionu v konkrétní oblasti;
- příležitosti: možnosti eliminace slabých stránek a posílení stránek silných;
- hrozby: potenciální překážky pro realizaci příležitostí nebo hrozby silných stránek.

Druhým přístupem je vytvoření jedné SWOT analýzy pro všechny tematické oblasti dohromady.

Strategická (návrhová) část

Strategická část zahrnuje definování vize, oblastí rozvoje, priorit, opatření i aktivit (Škrabal, 2006). Obrázek 3 reprezentuje vztahy mezi těmito složkami:

Obrázek 3: Vztahy mezi složkami strategické části plánu mikroregionu

Zdroj: vlastní zpracování s využitím Škrabal (2006), 2023

Často bývají vize a cíle stanoveny s nerealistickými očekáváními, a to buď s podceňujícím rozsahem problémů, či naopak s přeceňujícími přednostmi. Je proto důležité připravit alternativní vize a cíle pro případ neočekávaných událostí (Hruška & Kučerová, 2014).

Klíčovou roli hrají priority a opatření, neboť definují konkrétní kroky a prostředky vedoucí k rozvoji regionu a dosažení stanovených cílů. Priority představují soubor konkrétních cílů, zatímco opatření jsou prostředky, které vedou k dosažení těchto cílů (Hruška & Kučerová, 2014).

Implementační část

Akční plán

Akční plán funguje jako konkrétní nástroj řízení, který má za úkol stanovit, co, kdo, kdy a kde má být provedeno (Labounková, 2009). Škrabal (2006) ho popisuje jako evidenční nástroj pro aktivity, které může mikroregion realizovat v prvním roce od zahájení provedení strategie.

Plán v krátkodobém časovém horizontu nejenom detailně popisuje jednotlivé projekty a specifikuje, kdo je zodpovědný za jejich realizaci, ale i popisuje jakým způsobem budou finančně podpořeny (Hruška & Kučerová, 2014).

Dle Škrabala (2006) by měl mít akční plán následující strukturu:

- **název opatření**, do kterého spadají jednotlivé aktivity;
- **popis aktivit**, které budou realizovány během jednoletého období;
- **určení odpovědnosti**, včetně kontaktních informací na konkrétní realizátory jednotlivých aktivit;
- **identifikace spolupracujících subjektů**, které je nezbytné zapojit do realizace aktivit;
- **stanovení předpokládaných finančních nákladů**;
- **vyjasnění potencionálních zdrojů financování** na realizaci aktivit (např. názvy programů, grantů či dotací);
- **dodatečná specifikace a předpoklady** pro realizaci aktivit včetně přesného stanovení termínů dokončení a aktuální fáze realizace jednotlivých aktivit.

Škrabal (2006) dodává, že pravidelná aktualizace akčního plánu je nezbytná a probíhá po skončení období, na které byl plán vytvořen, a po vyhodnocení provedení

dosavadních aktivit. Tímto způsobem se akční plán stává aktuálním dodatkem ke strategii, kde management rozvoje vybírá projekty pro realizaci v příštím roce, a to obvykle 5–10 prioritních projektů. Aktualizace akčního plánu by měla být prováděna zpravidla jednou ročně.

3.5 Mikroregion

Již od první poloviny devadesátých let začaly vznikat první mikroregiony, kdy některé obce začaly navazovat spolupráci a sdružovat se do různorodých seskupení. Vznik a úspěšnou činnost místních skupin zapříčinila možnost realizace rozvojových aktivit v různých oblastech života. (Majerová a kol., 2011).

Majerová a kolektiv (2011) komentují, existenci různých forem těchto skupin, přičemž nejčastěji se jedná o dobrovolné svazky obcí a místní akční skupiny. Hlavní rozdíl mezi těmito subjekty spočívá v tom, že ve svazku jsou zastoupeny pouze obce, zatímco v místních akčních skupinách jsou kromě obcí i právnické či fyzické osoby (Majerová a kol., 2011).

Nejbližší pojmu mikroregion je český termín „spádové území“, kdy se jedná o relativně malé území, které může být vymezeno přírodním reliéfem krajiny nebo historicky danými oblastmi, jako jsou chráněné krajinné oblasti, turisticky atraktivní místa nebo historicky vytvořená seskupení obcí (Rygllová a kol., 2011).

Mikroregiony jsou identifikovány na základě přírodních, geografických, historických souvislostí a sociálně-ekonomických vztahů v daném území. Teprve poté získávají formální právní strukturu (Škrabal, 2006).

Jedná se o geograficky malá území o velikosti řádově stovek až tisíců km² vyznačující se jednotnou ekonomickou a technologickou úrovní a často také homogenitou v odvětvovém smyslu (Dobrylovský, 2021). Majerová a kol. (2011) dodává, že mikroregion je územním celkem do kterého spadají venkovské obce, jejichž počet obyvatel se pohybuje mezi 2000 až 5000. Maier (2012) konstatuje, že spojení obcí do mikroregionu je především za účelem dosažení společného cíle. Charakteristickým rysem vzniku mikroregionu je vznik z vlastní iniciativy, nikoliv za základě příkazu nadřízeného orgánu či na základě legislativní povinnosti.

Pápol & Pavlas (2006) dodávají, že spolupráce mezi jednotlivými obcemi je realizována:

- Na základě dohody uzavřené k plnění specifického úkolu.
- Na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí podle platného zákona č. 128/2000, Sb.
- Zakládáním právnických subjektů v souladu s Obchodním zákoníkem mezi dvěma nebo více obcemi.

Oficiálně se jedná o dobrovolné seskupení obcí v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. Mikroregiony, které jsou formálně uznány, mají možnost žádat o finanční podporu z různých fondů (Ryglová a kol., 2011).

Mikroregion je pojat jako dobrovolný svazek obcí, který vzniká v souladu s § 49 až § 53 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Jeho vznik je motivován existencí územně ucelené oblasti, která je vymezena přirozenými, technickými nebo historickými hranicemi nebo prvky. Více obcí se spojuje a provazuje své zájmy a cíle v rámci jednotlivých akcí a aktivit s cílem dosáhnout a realizovat pozitivních změn ve všech obcích nebo v dané části vymezeného území (Labouňková, 2009)

Za mikroregiony lze též považovat zájmová sdružení právnických osob se soukromoprávními subjekty podle ustanovení § 20 f a §20 j občanského zákoníku. Definice mikroregionu totiž může být různá v jednotlivých krajích České republiky (Labouňková, 2009).

Mikroregiony mají formálně stanovené volené orgány, které se aktivně podílejí na strategickém plánování a provedení jednotlivých aktivit a projektů. Charakter spolupráce je ovlivněn funkcemi a specifiky daného regionu, s hlavním záměrem dosahovat politických a ekonomických výhod, iniciovat pozitivní růstové trendy a minimalizovat negativní dopady ve vývoji venkovských oblastí (Škrabal, 2006).

V České republice k 31. 12. 2018 bylo téměř 800 mikroregionů a Tabulka 1 zobrazuje počty mikroregionů v jednotlivých krajích České republiky:

Tabulka 1: Přehled mikroregionů v České republice k 31.12.2018

Kraj	Počet mikroregionů
Jihočeský kraj	57
Jihomoravský kraj	134
Karlovarský kraj	20
Královehradecký kraj	51
Liberecký kraj	31
Moravskoslezský kraj	42
Olomoucký kraj	59
Pardubický kraj	56
Plzeňský kraj	61
Středočeský kraj	117
Ústecký kraj	48
Kraj Vysočina	68
Zlínský kraj	43
Ostatní	1
Celkem	788

Zdroj: vlastní zpracování s využitím Ústavu územního rozvoje, 2023

Labounková (2009) uvádí, že mikroregiony mají za úkol provádět koncepční a realizační činnost v oblasti místního rozvoje, jsou zodpovědné za iniciaci řešení problémů specifických pro daný mikroregion a stanovení programů a aktivit pro jeho rozvoj. Dále se aktivně se zapojují do realizace regionálních programů a přispívají k identifikaci potřeb, formulaci směrů rozvoje a strategickým rozhodnutím prostřednictvím vypracování rozvojových strategií (Labounková, 2009).

Za posledních pět let je častým důvodem pro vzájemnou spolupráci rozvoj cestovního ruchu a propagace mikroregionu za účelem podpory venkovské turistiky. Tento trend je způsobem především rozvojem technické infrastruktury, narůstající národní i mezinárodní podporou v oblasti cestovního ruchu i rostoucím zájmem o rozvoj alternativních aktivit ve venkovských oblastech (Škrabal, 2006).

Pavlík a kol. (2014) usuzuje, že je nezbytné navázat spolupráci i se sousedními městy, obcemi a mikroregionem s cílem vypracovat společnou strategii pro rozvoj regionu. Tato spolupráce má za cíl vzájemné doplňování, ne konkurování, sdílení služeb pro snížení nákladů, výměnu informací o společných akcích, organizaci vzájemných návštěv představitelů měst, a sdílení příkladů dobré praxe.

Předpoklady založení mikroregionu

Pro efektivní fungování mikroregionu je klíčové strategicky vybrat vhodný přístup již při jeho zakládání. Pápol & Pavlas (2006) z existujících svazků obcí odvozují, že k úspěšnému vzniku a zejména operativnímu fungování jsou nezbytné čtyři základní podmínky:

- Společné problémy obnovy a rozvoje v sousedících obcích, často spojené historickými kořeny a přírodním prostředím.
- Iniciativa vycházející přímo z obcí, tj. od obecních zastupitelstev, občanských sdružení a samotných obyvatel.
- Připravenost samosprávných orgánů jednotlivých obcí přenést část pravomocí a pravomocí na orgány mikroregionu.
- Vnitřní solidarita mezi sdruženými obcemi, což zahrnuje ochotu respektovat skutečnost, že ne všechny aktivity mikroregionu budou vždy a za všech okolností rovnoměrně výhodné pro všechny zapojené obce, jak z hlediska obsahu, tak časového rámce.

Cíle založení mikroregionu

Dle Pápol & Pavlase (2006) je cílem vytvoření mikroregionu v České republice společné řešení několika problémů, a to zejména v oblastech:

- cestovního ruchu;
- životního prostředí;
- zemědělství;
- infrastruktury;
- ekonomického rozvoje;
- rozvoje lidských zdrojů.

Dalšími cíli jsou efektivní využití územního potenciálu, zdrojů a silných stránek územního celku pro jeho rozvoj, eliminace slabých stránek území, umožnění čerpání finančních prostředků z dotačních programů ČR a strukturálních fondů Evropské unie pro členské obce, vzájemná výměna zkušeností a pomoc mezi členskými obcemi, sdružování finančních prostředků a lidských kapacit s cílem jejich efektivního využití, a také koncentrace dosud rozptýlené sídelní struktury v České republice a stabilizace rozvoje zejména venkovských regionů (Pápol & Pavlas, 2006).

Typologie mikroregionů

Z teoretického pohledu jsou mikroregiony omezená území s relativně malým rozsahem, avšak již dostatečně uzavřená pro zahrnutí základních regionálních procesů. Tento prostor umožňuje realizaci klíčových vztahů mezi bydlištěm, pracovištěm a občanskou vybaveností. V kontextu České republiky se obecně uplatňuje dvoustupňová struktura mikroregionů (Pápol & Pavlas, 2006).

Mikroregiony prvního stupně lze srovnat s obvodně významnými centry osídlení. V České republice existuje přibližně 151 těchto center. V mikroregionech prvního stupně je obvykle plně rozvinutá základní občanská infrastruktura, zahrnující základní (a v některých případech i mateřskou) školu, základní zdravotnická zařízení v podobě ordinací dětského a praktického lékaře a stomatologa. Tato oblast zahrnuje také základní administrativu a základní obchody a služby místního významu (Pápol & Pavlas, 2006).

Mikroregiony druhého stupně lze přirovnat k okresům. Na tomto mikroregionálním stupni jsou vztahy mezi bydlištěm, pracovištěm a poskytovanými základními službami již klíčové pro formování příslušných územních celků. Centra mikroregionu druhého stupně jsou navíc vybavena rozšířenou občanskou infrastrukturou, jako jsou střední školy, kina, divadla, polikliniky a případně nemocnice. V oblasti obchodu a služeb se zde nacházejí zařízení regionálního významu, zejména velkoplošné maloobchodní jednotky s prodejní plochou obvykle do 3 000 m² a ty jsou umístěny u kapacitních městských komunikací ve vnějším městském pásmu a slouží obyvatelům města i přilehlým obcím mikroregionu (Pápol & Pavlas, 2006).

Škrabal (2006) vytvořil typologii mikroregionů na základě následujících kritérií:

1. Poměr velikosti první a druhé největší obce mikroregionu:

- Sdružení menších obcí kolem spádového centra (většího nebo významnějšího místa, kde je největší obec jasně dominující).
- Mikroregiony zahrnující více obcí přibližně stejné velikosti nebo významu, kde největší obec není více než dvojnásobně velká ve srovnání s druhou největší obcí.

2. Důvod dobrovolné spolupráce:

- Mikroregiony vytvořené a fungující za účelem konkrétní investiční akce (např. kanalizace, vodovodu či železnice).
- Mikroregiony s cílem obecného rozvoje území, stanoveným ve strategickém plánu rozvoje daného území.

3. Právní subjektivita/formy:

- Dobrovolné svazky obcí (Mikroregiony, které se sdružují podle Zákona o obcích 128/2000 Sb.) – mohou mít formu smluvní meziobecní spolupráce a) pro řešení konkrétních investičních akcí nebo b) pro „širší“ a „víceúčelovou“ spolupráci.
- Mikroregiony s jinou právní subjektivitou, například:
 - Zájmová sdružení právnických osob se soukromoprávními subjekty podle občanského zákoníku.
 - Mikroregiony fungující jako společníci v obchodních společnostech (např. a.s. či s.r.o.) na základě zákona o obcích.
 - Mikroregiony podle speciálních zákonů (např. zákon č. 227/1997 Sb., nadační zákon).
 - Mikroregiony podle zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů nebo zákona č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech.
 - Mikroregiony, které jsou založeny pouze na dobrovolné spolupráci bez právního základu.

Rozpočtová soustava dobrovolných svazků obcí

Vytvoření svazku obcí je uskutečněno prostřednictvím smlouvy obsahující stanovy ve své příloze. V těchto stanovách jsou definovány název, sídlo a předmět činnosti daného svazku obcí. Současně jsou specifikovány orgány, zdroje příjmů svazku, práva a povinnosti jeho členů a další důležité aspekty, jak je uvedeno v § 50 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (Lajtkepová, 2013).

Hospodaření svazku obcí podléhá zákonným ustanovením, konkrétně zákonu č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v plném znění. Svazek řídí své finance na základě každoročně vypracovaného rozpočtu, jehož obsah odpovídá stanovám. Příjmy svazku mohou být generovány z pravidelných či mimořádných příspěvků od zúčastněných obcí, darů, výnosů z vlastních aktivit a podobně. Svazek je každoročně povinen nechat prověřit své hospodaření nezávislým auditorem. Závěrečný účet svazku obcí je následně předkládán zastupitelstvům členských obcí, a to bezodkladně po jeho schválení v orgánu svazku obcí. Tento proces zajišťuje transparentnost a odpovědnost v hospodaření svazku obcí, a to v souladu se stanovenými právními normami (Lajtkepová, 2013).

Lajtkepová (2013) dodává, že svazek obcí může vykonávat různé činnosti, jako například zajištění čistoty obcí, správu veřejné zeleně a veřejného osvětlení, nakládání s komunálním odpadem, plnění úkolů v oblasti školství, zdravotnictví, sociální péče, kultury, požární ochrany, cestovního ruchu, implementace systémů veřejné dopravy a zajištění dopravní obslužnosti konkrétního území a další.

Svazky obcí spravují majetek, který byl původně vložen do jejich hospodaření členskými obcemi, a také majetek, který získaly prostřednictvím své vlastní činnosti. Majetek, který obce převedly do hospodaření svazku, zůstává vlastnictvím těchto obcí, a orgány svazku obcí mohou s ním nakládat pouze v souladu s přenesenými majetkovými právy, jak je uvedeno ve stanovách (Lajtkepová, 2013).

Svazek obcí se specializací na školství má pravomoc i zřizovat příspěvkové organizace a právnické subjekty v oblasti školství, které jsou odpovědné za provoz škol nebo školských zařízení (Lajtkepová, 2013).

4 Praktická část

Pro tuto diplomovou práci byl vybrán Mikroregion Jizera.

4.1 Charakteristika mikroregionu Jizera

Mikroregion Jizera je dobrovolný svazek šestnácti obcí v jižní části Libereckého kraje, rozkládající se mezi Podještědím a Českým rájem. Dobrovolný svazek byl založen v roce 1999, a to v souladu s ustanoveními § 49 až § 53 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích na setkání pověřených zástupců obcí okresu Liberec dne 22. dubna 2002. Cílem bylo spojit síly a zdroje při prosazování společných záměrů, které přesahují rozsah a význam jednotlivých účastnických obcí. Název mikroregionu byl odvozen od řeky Jizery, která je hlavním charakteristickým prvkem tohoto území. Cílem založení svazku je především vzájemná spolupráce a koordinace činností v oblasti rozvoje regionu (Mikroregion Jizera, 2024).

Předmětem činnosti svazku jsou zejména tyto činnosti: (Zakladatelská smlouva Mikroregionu Jizera, Mikroregion Jizera, 1999)

- všeobecná ochrana životního prostředí v zájmovém území;
- společný postup při dosahování ekologické stability území a jeho trvalé obyvatelnosti;
- koordinace vzájemných investičních akcí;
- sladování zájmů a činností místních samospráv a společný vliv na výkon státní správy;
- zastupování členů svazku při jednáních o společných věcech s třetími osobami;
- zajišťování a vedení předepsané písemné, výkresové, technické a jiné agendy jednotlivých společných akcí;
- propagace svazku obcí a jeho zájmového území;
- spolupráce v oblasti kultury, rekreačního sportu apod.

Profil mikroregionu je charakterizován vybranými ukazateli, které jsou zobrazeny v Tabulka 2, a zároveň je porovnán s rokem 1999 ze kterého je původní plán Mikroregionu Jizera:

Tabulka 2: Profil mikroregionu

ukazatel	jednotka	stav 1999	stav 2022
Rozloha celkem	ha	5236,2	9042
Počet obcí	obce	12	16
Počet okresů	okresy	1	2
Vzdálenost do hlavního města ČR	km	75	84-92
Vzdálenost do sídla kraje - Liberec	km	25-30	20-30
Vzdálenost do nejvýznamnějšího spádového města - Turnov	km	3-12	0-15
Počet obyvatel	obyvatel	4055	22274
Hustota obyvatel	obyv./km ²	77,4	246
Podíl obyvatel ve skupině 0-14 let	%	16,9	16
Podíl obyvatel ve skupině 15-59 let	%	65,5	62
Podíl obyvatel ve skupině 60 a více let	%	17,6	22
Počet obcí s veřejným vodovodem	počet	11	16
Počet obcí s veřejnou splaškovou kanalizací a ČOV	počet	1	7
Počet plynofikovaných obcí	počet	2	10
Počet železničních stanic	stanic	3	7
Podíl zemědělské půdy z celkové kat. výměry	%	71,3	66
Podíl lesní půdy z celkové katastrální výměry	%	18,1	19

Zdroj: vlastní zpracování s využitím původního plánu Mikroregionu Jizera, 2023

Již po roce od založení Mikroregionu Jizera byly přijaty obce nové. V roce 2004 se jednalo o obec Sychrov a Ohrazenice a v následujícím roce se území mikroregionu rozrostlo o Přepeře a Turnov. Z tohoto důvodu se změnila většina ukazatelů v tabulce, zvětšilo se celé území, narostl počet obyvatel, zvýšila se hustota obyvatel i počet železničních stanic. Jelikož obce Ohrazenice, Přepeře a Turnov leží v okrese Semily, změnil se i počet okresů, zbývající obce spadají pod okres Liberec. V průběhu let při rozvoji mikroregionu se do všech obcí zavedl veřejný vodovod,

obce se částečně plynofikovali a některé se připojili k čističkám odpadních vod či v nich byla vybudována splašková kanalizace.

4.1.1 Poloha mikroregionu

Mikroregion Jizera se nachází na severu České republiky v jižní části Libereckého kraje a rozkládá se ve dvou okresech – Liberec a Semily, jehož obce spadají do správního obvodu obce s rozšířenou působností Turnov. Celková rozloha mikroregionu činí 9042 ha, skládá se ze 16 obcí a částečně se rozkládá na Jičínské pahorkatině, a zároveň na Ještědsko-kozákovském hřbetu. Mikroregion Jizera je geomorfologicky rozdělen do tří částí. Je tvořen Podještědskou pahorkatinou, Jizerskou hornatinou a Turnovskou pahorkatinou a jeho terén je velmi rozmanitý. Území mikroregionu zasahuje na oba břehy řeky Jizery a část severní hranice formuje říčka Mohelka. Součástí mikroregionu je i chráněná krajinná oblast Český ráj, která je na seznamu UNESCO a dále je zde vyhlášeno ochranné pásmo státního zámku Sychrov (Mapy.cz, 2024).

Průměrná nadmořská výška mikroregionu činí 306 metrů nad mořem. Nejvyšší nadmořská výška je v obci Žďárek, nacházející se nejseverněji na území mikroregionu, a to 407 metrů nad mořem. S postupem na jih se nadmořská výška snižuje, především z toho důvodu, že právě jih mikroregionu je formován řekou Jizerou a nadmořská výška se zde pohybuje kolem 250 metrů nad mořem (RIS, 2024).

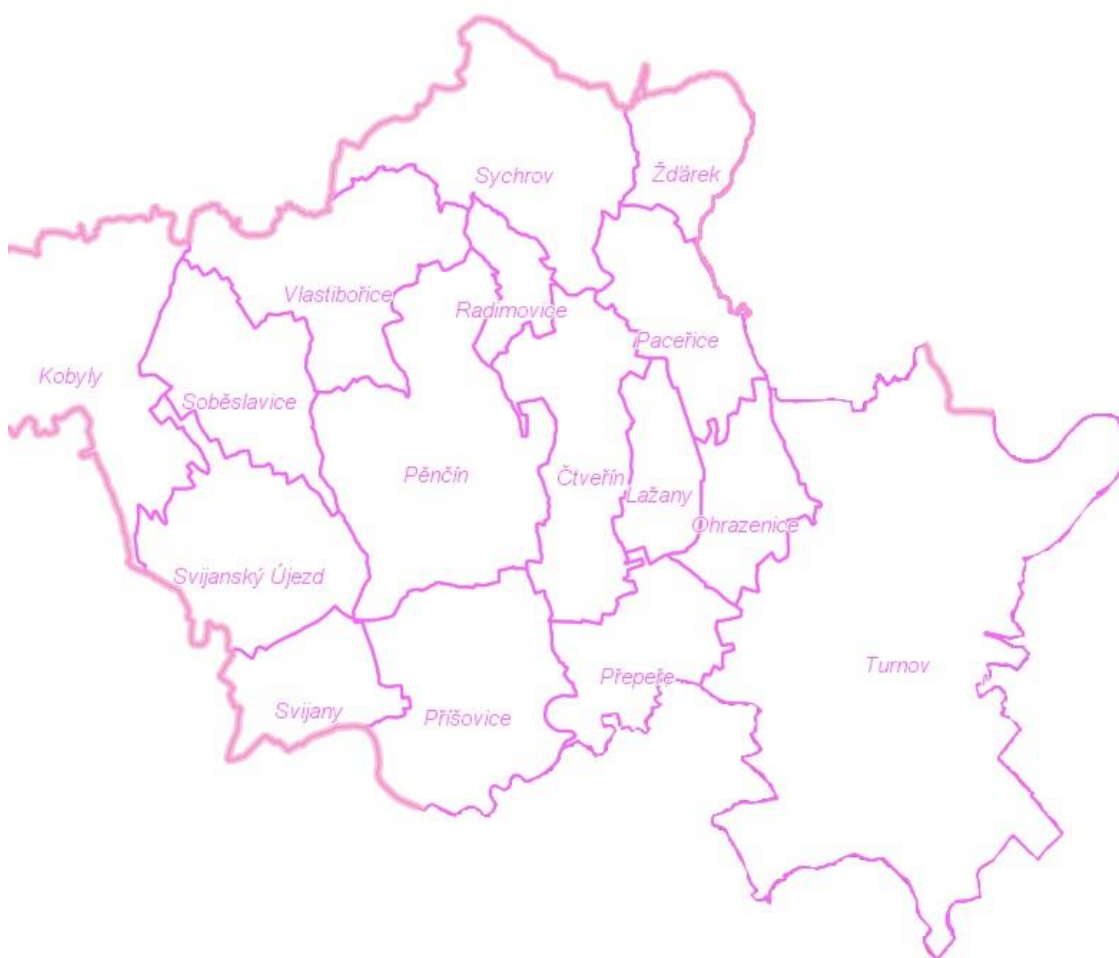
Na území Libereckého kraje sousedí mikroregion na severu s Mikroregionem Podještědí, na jihu s Mikroregionem Český ráj a na východě s Mikroregionem Podkozákovsko (Liberecký kraj, 2024).

Mikroregion je svojí polohou značně ve výhodě, především díky tomu, že území má velice dobrou dopravní infrastrukturu, jelikož jím prochází rychlostní komunikace a dálnice. Mikroregion je tak relativně krátce vzdálen od nejvýznamnějšího spádového města Turnova, ke kterému má maximální vzdálenost 15 kilometrů. Co se týče krajského města Liberce, ten je od obcí mikroregionu vzdálen přibližně v rozmezí 20-30 kilometrů a vzdálenost do hlavního města Prahy je přibližně 84-92 kilometrů (Mapy.cz, 2024).

Sídlem mikroregionu jsou Příšovice, avšak nejvýznamnějším centrem je město Turnov s největším počtem obyvatel nejenom v mikroregionu, ale i v okrese Semily (Mikroregion Jizera, 2024).

4.1.2 Stručná charakteristika členských obcí

Území mikroregionu je vymezeno šestnácti členskými obcemi, kterými jsou Čtveřín, Kobyly, Lažany, Ohrazenice, Paceřice, Pěnčín, Přepeře, Příšovice, Radimovice, Soběslavice, Svijanský Újezd, Svijany, Sychrov, město Turnov, Vlastibořice a Žďárek a Obrázek 4 zobrazuje mapu členských obcí.

Obrázek 4: Mapa obcí mikroregionu

Zdroj: Geoportál města Turnov, 2023

Charakteristiky jednotlivých obcí jsou zpracovány individuálně v tabulkách Tabulka 3 - Tabulka 18 společně i s krátkým popisem obsahující stručnou historii, informace o částech obce, vybavenost obce a existující spolky.

Tabulka 3: Charakteristika obce Čtveřín

Obec Čtveřín		
ZUJ (kód obce):	544531	
Starostka:	Ilona Šerpánová	
Katastrální plocha (ha):	495	
Nadmořská výška (m. n. m.):	274	
První písemná zmínka o obci:	1394	

Zdroj: RIS, 2024

Historické záznamy o obci Čtveřín sahají až do 14. století, kdy byla obec rozdělena na dvě části: jedna část byla spojena s tvrzí, druhá s dvorcem. Během první republiky došlo k významnému rozvoji Čtveřína, a to díky připojení okolních obcí, a to nejenom Doubí, ale i Husy a Sychrova. V současné době je součástí Čtveřína již pouze Doubí. V obci existuje kulturní středisko pro pořádání různých společenských akcí, a také v obci působí Sbor dobrovolných hasičů (Obec Čtveřín, 2024).

Tabulka 4: Charakteristika obce Kobyly

Obec Kobyly		
ZUJ (kód obce):	564141	
Starosta:	Zbyněk Hozák	
Katastrální plocha (ha):	827	
Nadmořská výška (m. n. m.):	375	
První písemná zmínka o obci:	1239	

Zdroj: RIS, 2024

První historická zmínka o Kobylech pochází z roku 1239, kdy patřila k majetku Berky z Dubé, spolu s okolními sídly jako Sedlisko a Radvánice. Dnes jsou

Kobyly samostatným územním celkem, kterým protéká řeka Mohelka a skládají se ze sedmi menších částí, kterými jsou: Havlovice, Janovice, Kobyly, Podhora, Radvánice, Sedlisko a Vorklebice.

V obci se nachází základní škola se dvěma stupni, kulturní centrum, prodejna smíšených potravin, víceúčelová tělocvična a také knihovna.

Kulturní a společenské události jsou pořádány místními spolky, kterými jsou Sopka 2007, TJ Sokol Kobyly, Tenisový klub Nechálov a Sbory dobrovolných hasičů Havlovice a Kobyly (Obec Kobyly, 2024).

Tabulka 5: Charakteristika obce Lažany

Obec Lažany		
ZUJ (kód obce):	545937	
Starosta:	Eduard Dvořák	
Katastrální plocha (ha):	209	
Nadmořská výška (m. n. m.):	286	
První písemná zmínka o obci:	1297	

Zdroj: RIS, 2024

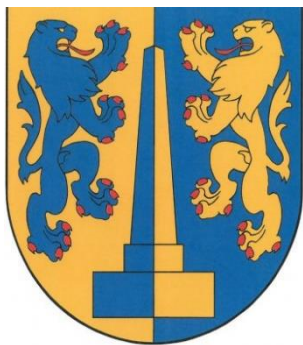
Obec Lažany byla původně vesnicí zaměřenou na zemědělství, která se proslavila pěstováním ovoce a zeleniny, včetně známých lažanských okurek. Dnes je okolí Lažan stále charakteristické ovocnými sady, ke kterým v roce 1965 byla na okraji obce postavena moštovna.

Dnešní firma Moštovna Lažany je známá svou výrobou ovocných nápojů a moštů pod značkou "Lažanský Rubín" a získala několikrát ocenění "Výrobek roku" a také označení "Regionální produkt Českého ráje".

V obci se nachází lidová knihovna a společenský sál a působí zde i Sbor dobrovolných hasičů, reprezentující obec na hasičských soutěžích (Obec Lažany, 2024).

Tabulka 6: Charakteristika obce Ohrazenice

Obec Ohrazenice	
ZUJ (kód obce):	577359
Starosta:	František Novák
Katastrální plocha (ha):	269
Nadmořská výška (m. n. m.):	256
První písemná zmínka o obci:	1543

Zdroj: RIS, 2024

Nejstarší známky osídlení území Ohrazenic sahají až do starší doby čtvrtohor, avšak první písemný záznam o obci pochází až z roku 1543. Nachází se ve strategickém bodě, kde se kříží významné nadregionální silniční tahy – rychlostní silnice R10 a R35. Obec je dobře dostupná, zejména díky své blízkosti k řemeslně-průmyslovému Turnovu, přičemž zůstává obklopena přírodou.

V obci se nachází mateřská a základní škola a také obecní knihovna. Aktivním spolkem v obci je TJ Sokol starající se o organizaci různých společenských událostí (Obec Ohrazenice, 2024).

Tabulka 7: Charakteristika obce Paceřice

Obec Paceřice	
ZUJ (kód obce):	545953
Starosta:	Pavel Tesař
Katastrální plocha (ha):	350
Nadmořská výška (m. n. m.):	328
První písemná zmínka o obci:	1543

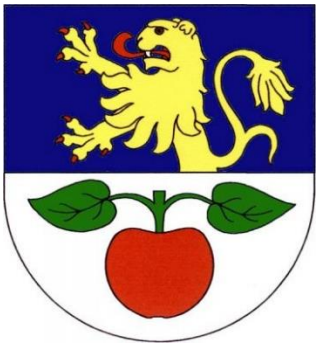
Zdroj: RIS, 2024

Obec Paceřice leží na jižním svahu rozlehlého kopce známého jako „Paceřák“. Území je součástí památkově chráněného pásma kolem zámku Sychrov, které bylo oficiálně vyhlášeno v roce 1977. Historicky se Paceřice poprvé objevují v písemných záznamech roku 1543 a byly tehdy především zemědělskou obcí.

V současné době se obec Paceřice skládají z pěti částí – Paceřic, Husy, Studnice, Kozice a Stádlá.

V obci lze najít několik tradičních roubených stavení, mateřskou školu, obecní knihovnu a také volně dostupné sportovní plochy. Aktivním spolkem v obci je sbor dobrovolných hasičů, který pravidelně pořádá společenské události v průběhu celého roku (Obec Paceřice, 2024).

Tabulka 8: Charakteristika obce Pěňčín

Obec Pěňčín		
ZUJ (kód obce):	564303	
Starosta:	Karel Bičík	
Katastrální plocha (ha):	889	
Nadmořská výška (m. n. m.):	256	
První písemná zmínka o obci:	1383	

Zdroj: RIS, 2024

Obec Pěňčín vznikla spojením sedmi původních obcí: Albrechtic, Červenice, Kamení, Pěňčina, Střížovic, Vitanovic a Zásady. První písemná zmínka o Pěňčíně pochází z roku 1383 a historie vlastnických práv Pěňčina je spojena se třemi rody: pány z Vartenberka, z Valdštejna a knížaty z Rohan.

Symbolikou obce je červené jablko, které je odrazem bohaté tradice pěstování, především proto, že zde byly vyšlechtěny známé odrůdy jablek, jako je Šampion, Rubín, Vanda a Bohemia. Významnou osobností obce je Václav Laurin, spoluzakladatel firmy Laurin & Klement, kde jeho rodný dům v Kamení nyní zdobí pamětní deska.

V obci se nachází mateřská škola, první stupeň základní školy, pošta, obecní knihovna, prodejna smíšeného zboží, řeznictví, výroba lahůdek, kadeřnictví, kosmetika, autoopravna, čerpací stanice pohonných hmot a kulturní dům s restaurací a ubytováním.

Pěňčín je domovem aktivních spolků, včetně hasičů, zahrádkářů, myslivců a TJ Sokol. Ve společenském životě obce se konají různé akce pro všechny věkové

kategorie. Jednou z významných událostí byla i výstava Svátek jablka, kde bylo možné vidět až 300 různých odrůd jablek (Obec Pěňčín, 2024).

Tabulka 9: Charakteristika obce Přepěře

Obec Přepěře		
ZUJ (kód obce):	577413	
Starosta:	Luděk Sajdl	
Katastrální plocha (ha):	345	
Nadmořská výška (m. n. m.):	245	
První písemná zmínka o obci:	1323	

Zdroj: RIS, 2024

První písemná zmínka o Přepěřích pochází z roku 1323 a v minulosti představovaly Přepěře významnou hospodářskou jednotku panství, kdy po opuštění oblasti rodinou Valdštejnů bylo panství převzato kníže Rohanem.

V obci se nachází mateřská a základní škola, knihovna, pošta, kulturní zařízení, prodejna potravin, sportovní hřiště a tělocvična.

Aktivním spolkem je především sbor dobrovolných hasičů, TJ Sokol Přepěře, FK Přepěře a myslivecký spolek. V obci působí i římskokatolická farnost Přepěře a církev československá husitská (Obec Přepěře, 2024).

Tabulka 10: Charakteristika obce Příšovice

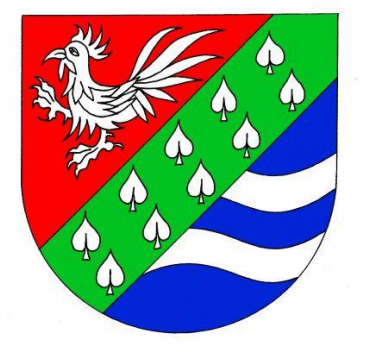
Obec Příšovice		
ZUJ (kód obce):	564354	
Starosta:	František Drbohlav	
Katastrální plocha (ha):	614	
Nadmořská výška (m. n. m.):	240	
První písemná zmínka o obci:	1318	

Zdroj: RIS, 2024

První historická zmínka o Příšovicích pochází z roku 1318, kdy byl poplužní dvůr a ves Příšovice součástí statku Všeňského. V současnosti jsou Příšovice obcí, která kombinuje průmyslovou činnost se zemědělstvím, přičemž se zaměřuje především na pěstování obilí a zeleniny.

V obci se nachází mateřská a základní škola, dům s pečovatelskou službou, pečovatelská služba, obecní knihovna, obchody, restaurace, pošta a zdravotní středisko. Aktivními spolky v obci je sbor dobrovolných hasičů a TJ Sokol Příšovice (Obec Příšovice, 2024).

Tabulka 11: Charakteristika obce Radimovice

Obec Radimovice		
ZUJ (kód obce):	544582	
Starosta:	Lukáš Marek	
Katastrální plocha (ha):	133	
Nadmořská výška (m. n. m.):	377	
První písemná zmínka o obci:	1543	

Zdroj: RIS, 2024

Obec Radimovice se nachází v těsné blízkosti Státního zámku Sychrov. První historická zmínka o této obci pochází z roku 1543. V průběhu 14. století jsou zaznamenány dvě části obce, přičemž první byla součástí albrechtického statku a druhá náležela k panství frýdštejnskému. V první polovině 19. století kníže Rohan zakoupil panství a trvale spojil obě části Radimovic. Významným momentem pro rozvoj obce byla výstavba železniční tratě, která spojila Pardubice s Libercem. Pro tuto výstavbu byl vyražen tunel dlouhý 76 metrů a postaven viadukt s osmi oblouky o rozpětí 9,5 metru, který se vypíná nad údolím Mohelky ve výšce 32 metrů.

Na území obce se nachází moderní víceúčelový sportovní areál a víceúčelová budova, která slouží i jako hasičská zbrojnice a jejíž součástí je i ordinace dětského lékaře. V budově obecního úřadu se nachází pošta, knihovna a obchod se smíšeným zbožím.

Mezi aktivní spolky v Radimovicích patří Sbor dobrovolných hasičů a TJ Sokol Radimovice a Mateřské centrum V Podzámčí (Obec Radimovice, 2024).

Tabulka 12: Charakteristika obce Soběslavice

Obec Soběslavice		
ZUJ (kód obce):	564401	
Starosta:	Radko Rys	
Katastrální plocha (ha):	405	
Nadmořská výška (m. n. m.):	320	
První písemná zmínka o obci:	1371	

Zdroj: RIS, 2024

K obci Soběslavice náleží i několik okolních osad, konkrétně jimi jsou: Klůčky, Kordovka, Padařovice a Stráňov.

Přesný původ obce není možné přesně určit, ale podle staré pověsti byla obec založena knížetem Soběslavem, který se po svém zbavení trůnu na počátku 11. století uchýlil do této oblasti. Zde údajně postavil svůj pevný hrad na místě, kde stojí dům č. 9. První písemná zmínka o obci však pochází až z roku 1371. Soběslavice získaly svou samostatnost k datu 1. září 1990, kdy se oddělily od Pěnčína, do něhož byly začleněny od roku 1980.

V současnosti obec disponuje obecní knihovnou a aktivním spolkem je sbor dobrovolných hasičů (Obec Soběslavice, 2024).

Tabulka 13: Charakteristika obce Svijanský Újezd

Obec Svijanský Újezd		
ZUJ (kód obce):	564435	
Starosta:	Petra Bursová	
Katastrální plocha (ha):	530	
Nadmořská výška (m. n. m.):	258	
První písemná zmínka o obci:	1436	

Zdroj: RIS, 2024

Obec Svijanský Újezd se skládá ze čtyř částí: samotného Svijanského Újezdu, Jirska, Močítek a Kordovky.

První známky osídlení na tomto území, zjištěné díky archeologickým nálezům, sahají až do pozdní doby kamenné. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1436. Obec získala název Svijanský Újezd až v roce 1937. V okolí se nachází nejenom nové rodinné domy, které byly postaveny v nedávné době, ale vedle nich i historické roubené chalupy z 17. století.

V obci je mateřská škola a první stupeň základní školy, obchod se smíšeným zbožím, restaurace, penzion a knihovnu. Mimo jiné má i sportovní areál a koupaliště nabízející mnoho možností k aktivnímu vyžití.

Svijanský Újezd je známý především bohatým kulturním a společenským životem. Slavnosti Svijanského piva, které se konají každoročně druhou sobotu v červenci, přinesly obci slávu i za hranicemi kraje (Obec Svijanský Újezd, 2024).

Tabulka 14: Charakteristika obce Svijany

Obec Svijany		
ZUJ (kód obce):	564443	
Starosta:	Petr Felkner	
Katastrální plocha (ha):	270	
Nadmořská výška (m. n. m.):	255	
První písemná zmínka o obci:	1345	

Zdroj: RIS, 2024

První historický záznam o vesnici Svijany se datuje do roku 1345. V roce 1578 byl na tomto místě postaven renesanční zámek za vlády Jaroslava z Vartenberka, čímž se Svijany staly centrem samostatného panství.

Obec je nejvíce známá díky celorepublikově známému pivovaru Svijany či Mlýnu Perner, který byl založen již v roce 1420 a vyrábí mouku mimořádné kvality, která je distribuována do obchodních řetězců po celé České republice.

V obci se nachází obecní knihovna a několik aktivních spolků, včetně Mysliveckého sdružení Jizera Svijany, Sboru dobrovolných hasičů a sportovního klubu Svijany, který pořádá společenské události a pečuje o sportovní zařízení v obci (Obec Svijany, 2024).

Tabulka 15: Charakteristika obce Sychrov

Obec Sychrov		
ZUJ (kód obce):	564451	
Starosta:	Stefan Canov	
Katastrální plocha (ha):	651	
Nadmořská výška (m. n. m.):	384	
První písemná zmínka o obci:	1367	

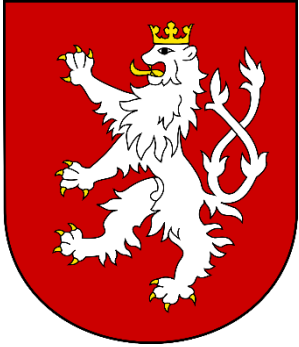
Zdroj: RIS, 2024

Obec Sychrov se skládá z pěti částí: Sedlejovic, Sychrova, Radostína, Třtí a Vrchoviny. Dominantou obce je novogotické šlechtické sídlo, zámek Sychrov. Historické záznamy poprvé uvádějí ves Sychrov v roce 1367, tehdy pod názvem Svojkov. Avšak v průběhu 17. století Svojkov zanikl a na jeho místě byl postaven zámek Sychrov, který dal jméno i nové vesnici, vznikající v jeho okolí. V průběhu dějin měli Sychrov ve svém vlastnictví různí majitelé, mezi nimiž byli páni z Vartenberka, z Vladštejna (včetně Albrechta z Valdštejna) a páni ze Smiřic. V roce 1820 přešlo panství do rukou francouzského rodu Rohanů, kteří na zámku Sychrov žili až do roku 1945.

V Radostíně se nachází první stupeň základní školy a také komplex ozdravovny, který již ale není v majetku obce. V katastrálním území Radostín pak působí i myslivecký spolek a sbor dobrovolných hasičů. Kromě toho sbor dobrovolných hasičů působí i na Sychrově, v Sedlejovicích a na Vrchovině (Obec Sychrov, 2024).

Tabulka 16: Charakteristika města Turnov

Město Turnov	
ZUJ (kód obce):	577626
Starosta:	Tomáš Hocke
Katastrální plocha (ha):	2271
Nadmořská výška (m. n. m.):	260
První písemná zmínka o obci:	1272

Zdroj: RIS, 2024

Město Turnov, protkáno řekou Jizerou, ležící v centru Chráněné krajinné oblasti Český ráj, díky čemuž je také nazýváno „srdcem Českého ráje. Nachází se v atraktivní poloze na křižovatce mezinárodních silnic E442 a E65 a je tedy významným dopravním uzlem.

Město se člení na 13 částí, mezi něž patří Turnov, Daliměřice, Hrubý Rohozec, Kadeřavec, Mašov, Pelešany, Bukovina, Dolánky u Turnova, Kobylka, Loužek, Malý Rohozec, Mokřiny a Vazovec, a dále je rozděleno na 5 katastrálních území.

Počátky města Turnova sahají do 13. století, kdy bylo v roce 1250 založeno Jaroslavem a Havlem z rodu Markvarticů, kteří byli spojeni s Přemyslovci. Konkrétně první písemná zmínka o Turnovu pochází z roku 1272 v listině krále Přemysla Otakara II.

Ve městě se nachází mnoho kulturních a sportovních zařízení, jako je například sportovně rekreační areál s venkovním koupalištěm a zimním stadionem, knihovna, kulturní dům, muzeum Českého ráje, plavecký bazén nebo fotbalový stadion. Turnov je také tradičním centrem pro broušení drahokamů, sklářství a umělecké řemeslo.

Ve městě působí různé kulturní spolky, sdružení a organizace, hudební a divadelní spolky, sportovní kluby a sdružení a také zájmové a profesní spolky. K dispozici je také nemocnice, osm mateřských škol, šest základních škol, základní umělecká škola, gymnázium, čtyři střední odborné školy a vyšší odborná škola (Město Turnov, 2024).

Tabulka 17: Charakteristika obce Vlastibořice

Obec Vlastibořice		
ZUJ (kód obce):	564516	
Starosta:	Jana Hartlová	
Katastrální plocha (ha):	551	
Nadmořská výška (m. n. m.):	382	
První písemná zmínka o obci:	1352	

Zdroj: RIS, 2024

Obec Vlastibořice se skládá ze čtyř osad: Vlastibořic, Jiviny, Sedlíštek a Slavíkova.

V minulosti byly Vlastibořice klidnou zemědělskou osadou, jejímž majitelem byl Slavibor z Vlastibořic, což je zachyceno v první písemné zmínce o obci. Významnou historickou stavbou je dřevěná zvonice ze 17. století a bývalá fara. Na místním hřbitově se nachází márnice, kde jsou uloženy ostatky 150 osob pohřbených v období morové epidemie.

V obci Vlastibořice se nachází kulturní dům, dům s pečovatelskou službou, obecní knihovna, restaurace i koupaliště. Společenský život v obci je bohatý, a to díky místnímu spolku TJ Sokol Vlastibořice, který společně pod záštitou obce pořádá různorodé společenské události (Obec Vlastibořice, 2024).

Tabulka 18: Charakteristika obce Žďárek

Obec Žďárek		
ZUJ (kód obce):	544604	
Starosta:	Dalibor Matouš	
Katastrální plocha (ha):	233	
Nadmořská výška (m. n. m.):	407	
První písemná zmínka o obci:	1543	

Zdroj: RIS, 2024

První historické zmínky o Žďárku pocházejí z roku 1543, a název obce je odvozen od slova „žďářit“, což v té době znamenalo připravovat půdu pro pěstování obilí. Tato oblast byla historicky důležitou cestou do Horní Lužice, po které pochodovala ruská armáda proti Napoleonovi i pruská armáda roku 1866.

V obci se nachází moderní sportovní hřiště, obecní knihovna, víceúčelová nádrž, klubovna s posilovnou, tenisový kurt a pohostinství se sálem. Žďárek je aktivním místem se spolky, konkrétně sborem dobrovolných hasičů a Sokolem Žďárek, které přispívají k bohatému společenskému životu.

Tato obec byla oceněna v soutěži „Vesnice roku“ bílou stuhou za své společenské úspěchy a díky své poloze je také ideálním výchozím bodem pro cyklistické výlety kolem řeky Mohelky (Obec Žďárek, 2024).

4.1.3 Obyvatelstvo a osídlení

Kapitola analyzuje vývoj počtu obyvatel, jejich věkovou a vzdělanostní strukturu, a to na základě údajů získaných z Českého statistického úřadu.

Vývoj počtu obyvatel

Do mikroregionu na základě zakladatelské smlouvy, která vznikla v roce 2002, nepatřilo od začátku založení všech 16 členů. Na základě dodatků zakladatelské smlouvy se v roce 2004 k původním členům přidal Sychrov a Ohrazenice. O rok později se pak staly členy Přepeře a Turnov (Mikroregion Jizera, 2024). Počet obyvatel v mikroregionu od roku 2006 rapidně vzrostl a následující Mikroregion je tvořen obcemi převážně s pár sty obyvateli. Pouze čtyři obce mají více než 1000 obyvatel. Nejvíce osídlenou lokalitou mikroregionu je město Turnov s téměř 15 000 obyvateli, zatímco nejnižší počet obyvatel lze zaznamenat v obcích Soběslavice a Žďárek.

Tabulka 19 sleduje vývoj počtu obyvatel od roku 2014 do roku 2023.

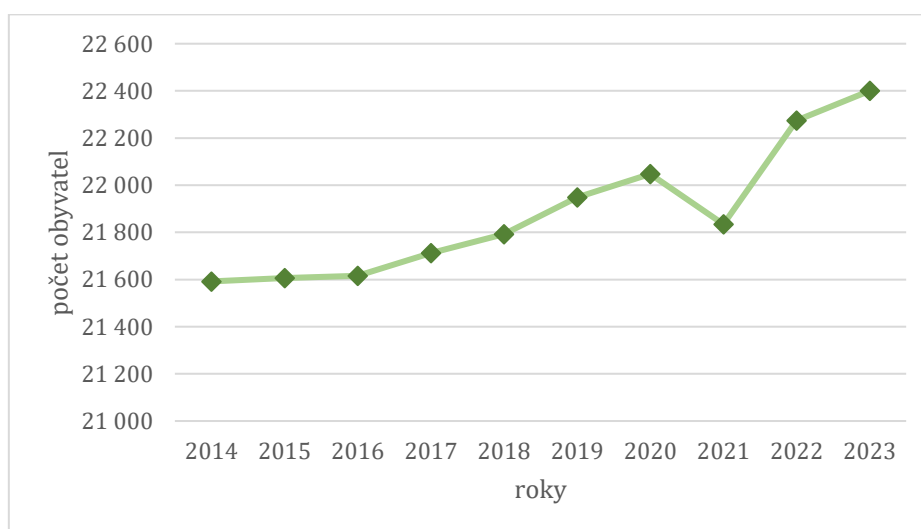
Mikroregion je tvořen obcemi převážně s pár sty obyvateli. Pouze čtyři obce mají více než 1000 obyvatel. Nejvíce osídlenou lokalitou mikroregionu je město Turnov s téměř 15 000 obyvateli, zatímco nejnižší počet obyvatel lze zaznamenat v obcích Soběslavice a Žďárek.

Tabulka 19: Vývoj počtu obyvatel v letech 2014-2023

obec	počet obyvatel k 31.12.									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Čtveřín	488	505	512	527	534	552	564	582	598	607
Kobyly	353	343	349	350	359	362	376	362	370	374
Lažany	227	224	222	218	222	221	218	228	243	246
Ohrazenice	1118	1123	1112	1114	1092	1105	1126	1134	1117	1119
Paceřice	323	328	320	330	339	348	360	362	371	371
Pěňčín	674	679	672	693	693	706	709	707	711	714
Přepeře	913	924	928	930	929	952	962	966	1000	1043
Příšovice	1337	1315	1310	1337	1335	1297	1283	1283	1306	1340
Radimovice	298	295	296	292	296	306	334	350	370	365
Soběslavice	169	171	171	170	173	168	171	164	168	173
Svijanský Újezd	410	417	431	444	447	449	454	428	445	439
Svijany	303	311	314	315	329	345	358	349	346	347
Sychrov	201	202	202	213	219	223	231	226	221	216
Turnov	14362	14349	14330	14312	14334	14420	14391	14174	14472	14502
Vlastibořice	280	285	304	319	338	341	346	351	361	367
Žďárek	136	135	143	148	153	153	165	168	175	177
Mikroregion celkem	21592	21606	21616	21712	21792	21948	22048	21834	22274	22400

Zdroj: vlastní zpracování s využitím ČSÚ, 2024

Vývoj počtu obyvatel v mikroregionu v období 2014-2023 znázorňuje Graf 1.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v letech 2014-2023

Zdroj: vlastní zpracování s využitím ČSÚ, 2024

Obyvatelstvo v Mikroregionu Jizera vykazuje od roku 2014 do roku 2020 trvale rostoucí tendence. Jediný pokles sledovaný během let 2014-2023 nastal v roce 2021, kdy obyvatelstvo pokleslo o 214 obyvatel. Avšak tento pokles byl opět vyrovnán v nadcházejícím roce 2022, kdy se počet obyvatel zvýšil o 440 obyvatel a populační vývoj mikroregionu byl tak pozitivně ovlivněn přirozeným přírůstkem a migrací.

Nejnižší přírůstek obyvatelstva byl zaznamenán mezi lety 2015 a 2016, kdy se obyvatelstvo v mikroregionu zvýšilo o 10 obyvatel, a naopak nejvyšší přírůstek obyvatelstva byl zaznamenán v již zmíněném roce 2022.

Tabulka 20: Hustota zalidnění mikroregionu

obec	rozloha v ha	hustota zalidnění na 1 km ²
Čtveřín	495	123
Kobyly	827	45
Lažany	209	118
Ohrazenice	269	416
Paceřice	350	106
Pěnčín	889	80
Přepeře	345	302
Příšovice	614	218
Radimovice	133	274
Soběslavice	405	43
Svijanský Újezd	530	83
Svijany	270	129
Sychrov	651	33
Turnov	2271	639
Vlastibořice	551	67
Žďárek	233	76
Mikroregion celkem	9042	248

Zdroj: vlastní zpracování s využitím ČSÚ, 2023

Tabulka 20 ukazuje, že v současné době má mikroregion celkovou rozlohu 9042 hektarů a hustota zalidnění je 248 obyvatel na 1 km². Ve srovnání s Libereckým krajem, podle údajů z Českého statistického úřadu z roku 2018,

Mikroregion Jizera zabírá téměř 3 % rozlohy Libereckého kraje. Hustota zalidnění v mikroregionu je výrazně vyšší než v Libereckém kraji (140 obyvatel/km²) i v celé České republice (135 obyvatel/km²). Toto je dáno zejména tím, že některé obce v mikroregionu jsou malé svojí rozlohou, ale zároveň mají vysoký počet obyvatel, což způsobuje, že hustota zalidnění přesahuje v některých obcích i 200 obyvatel/km² (ČSÚ, 2024).

Věková struktura obyvatel

Obyvatelstvo je rozděleno do tří věkových skupin: 0-14 let (předproduktivní věk), 15-64 let (produktivní věk) a 65 a více let (poproduktivní věk).

Tabulka 21 zobrazuje data dostupná ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 a prezentuje věkové kategorie s počty obyvatel, a zároveň uvádí index stáří pro každou obec i pro celý mikroregion.

Tabulka 21: Věková struktura obyvatel

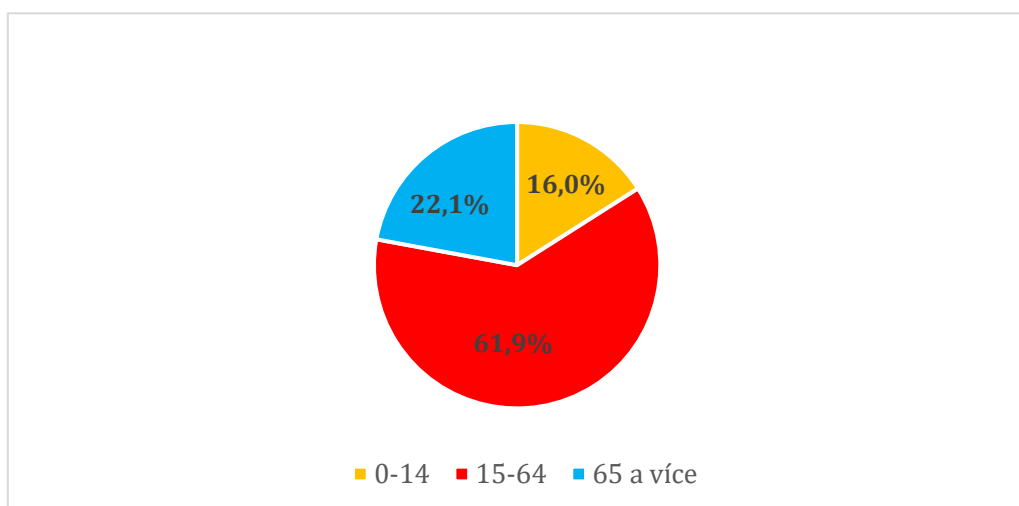
název obce	počet obyvatel	počet obyvatel dle pohlaví		počet obyvatel podle věku			index stáří (v %)
		muži	ženy	0-14	15-64	65 a více	
Čtveřín	598	303	295	111	396	91	82,0
Kobyly	370	183	187	72	225	73	101,4
Lažany	243	108	135	28	171	44	157,1
Ohrazenice	1117	561	556	168	700	249	148,2
Paceřice	371	189	182	64	229	78	121,9
Pěncín	711	354	357	125	437	149	119,2
Přepeře	1000	499	501	167	619	214	128,1
Příšovice	1306	636	670	194	829	283	145,9
Radimovice	370	161	209	70	199	101	144,3
Soběslavice	168	92	76	28	114	26	92,9
Svijanský Újezd	445	230	215	71	282	92	129,6
Svijany	346	182	164	61	222	63	103,3
Sychrov	221	118	103	42	143	36	85,7
Turnov	14472	6902	7570	2266	8885	3321	146,6
Vlastibořice	361	171	190	62	230	69	111,3
Žďárek	175	88	87	36	113	26	72,2
Mikroregion celkem	22274	10777	11497	3565	13794	4915	118,1

Zdroj: vlastní zpracování s využitím ČSÚ, 2023

Věková struktura v mikroregionu je většinou nepříznivá, s výjimkou obcí Čtveřín, Soběslavice, Sychrov a Žďárek, jejich index stáří má hodnotu pod 100 %. Tato nepříznivost se projevuje nejen v průměrném celkovém indexu stáří, který činí 118 v celém mikroregionu, ale také ve struktuře obyvatel v různých věkových kategoriích. Zvláště v poproduktivním věku je mnohem více obyvatel než ve věku předproduktivním.

Ve srovnání s Libereckým krajem, kde byl ke stejnému datu v roce 2021 index stáří 128,5 a v celé České republice ke stejnému datu 128,1 je v mikroregionu tento index o něco nižší (ČSÚ, 2021). Nejnížší hodnota indexu stáří je v obci Žďárek, zatímco nejvyšší je zaznamenána v obci Ohrazenice.

Graf 2 zobrazuje podíl jednotlivých věkových skupin v roce 2021:

Graf 2: Podíl věkových skupin v roce 2021

Zdroj: vlastní zpracování s využitím dat ze SLBD, 2023

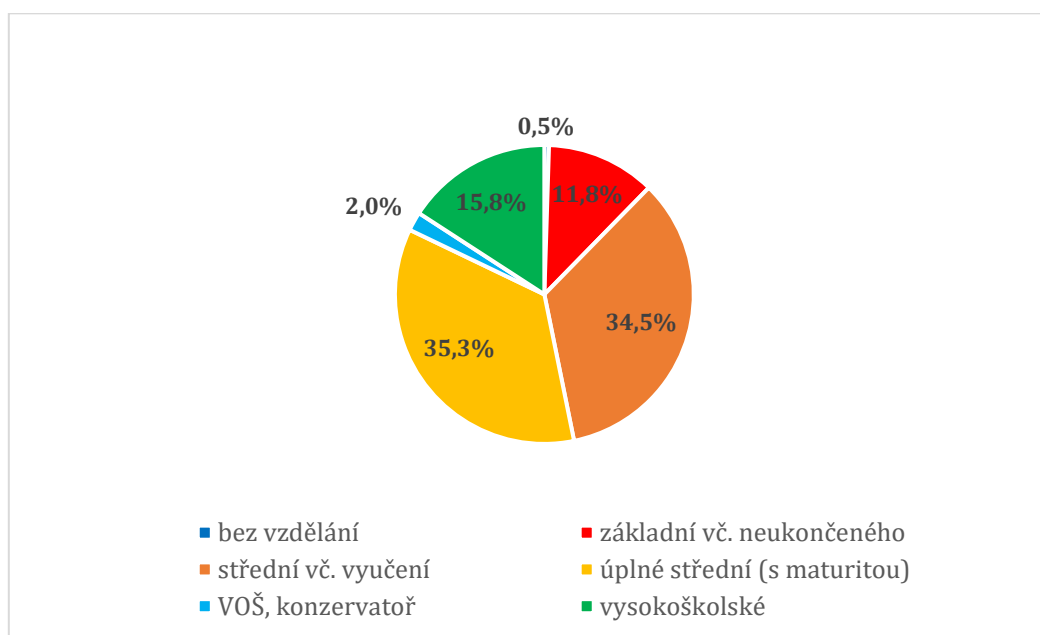
Z grafu lze vyčíst, že největší část obyvatel mikroregionu připadá na produktivní věkovou skupinu, která tvoří 61,9 % celkového obyvatelstva. Dále 22,1 % obyvatel spadá do poproduktivní věkové kategorie a zbývajících 16 % připadá na předproduktivní věkovou skupinu.

Celkově se v České republice tato věková struktura oproti mikroregionu neliší razantně. Z posledních dat ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021 tvořilo

předproduktivní věkovou skupinu 16,1 %, produktivní celkem 63,5 % a poproduktivní 20,4 %. V mikroregionu je oproti celé České republice více zastoupena poproduktivní skupina obyvatel (SLBD, 2021).

Vzdělanostní struktura obyvatel

Graf 3 zobrazuje strukturu vzdělanosti obyvatel mikroregionu na základě nejvyššího dosaženého vzdělání. Data byla získána z výsledků Sčítání lidu, domů a bytů, které proběhlo v roce 2021.

Graf 3: Vzdělanostní struktura obyvatel

Zdroj: vlastní zpracování s využitím dat ze SLBD, 2023

Největší část obyvatelstva představují jedinci s úplným středním vzděláním s maturitou (35,3 %), přičemž těsně za nimi následuje skupina s absolvovaným středním vzděláním včetně vyučení (34,5 %). Pouze základní vzdělání má přibližně 12 % obyvatel a vysokoškolské vzdělání je evidováno u 16 % obyvatel v mikroregionu. Ostatní skupiny, jako jsou obyvatelé bez formálního vzdělání (0,5 %) nebo naopak s absolvovanou VOŠ a konzervatoří (2,0 %), představují marginální podíl na celkovém počtu obyvatel.

Domovní a bytový fond

Na základě dostupných údajů ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021 byla vytvořena Tabulka 22.

Tabulka 22: Domovní a bytový fond

obec	domy celkem	rodinné domy	bytové domy	obydlené domy	obydlené byty	byty celkem	neobydlené	
							domy	byty
Čtveřín	211	165	3	169	207	270	42	63
Kobyly	152	109	1	110	133	184	42	51
Lažany	83	66	2	70	85	112	13	27
Ohrazenice	308	275	8	286	434	496	22	62
Paceřice	145	101	3	104	132	187	41	55
Pěňčín	258	201	2	208	254	328	50	74
Přepeře	319	273	4	281	353	438	38	85
Příšovice	233	181	25	211	530	604	22	74
Radimovice	128	99	1	104	111	151	24	40
Soběslavice	79	47	0	49	58	91	30	33
Svijanský Újezd	138	112	4	116	168	197	22	29
Svijany	108	80	5	87	137	176	21	39
Sychrov	118	65	3	69	85	148	49	63
Turnov	3139	2376	330	2779	6327	7374	360	1047
Vlastibořice	140	91	5	98	131	186	42	55
Žďárek	58	46	0	47	58	73	11	15
Mikroregion celkem	5617	4287	396	4788	9203	11015	829	1812

Zdroj: vlastní zpracování s využitím dat ze SLBD, 2023

Celkem se na území mikroregionu nachází přes 5 600 domů, z nichž je 85 % obydlých. Počet bytů v mikroregionu je téměř dvakrát vyšší, přes 11 000, z nichž je obydlých téměř 84 %.

Mikroregion je z větší části tvořen domy rodinnými, kterých je přes 76 %, zatímco zbylých 24 % jsou domy bytové. Výstavba rodinných domů dominuje, což naznačuje, že výstavba má převážně venkovský charakter.

Pokud jde o neobydlené domy a byty, většina neobydlených budov se nachází ve městě Turnov a v obcích Pěňčín, Přepeře a Sychrov. Tyto neobydlené budovy jsou většinou využívány k rekreaci nebo nejsou k bydlení způsobilé. Naopak nejméně neobydlených domů a bytů je v obcích Lažany a Žďárek.

4.1.4 Občanská vybavenost

Kapitola občanská vybavenost analyzuje dostupnost školských, zdravotnických, kulturních a sportovních zařízení v obcích a městě mikroregionu.

Školství

Více než polovina obcí v Mikroregionu Jizera disponuje školskými zařízeními, jak ukazuje Tabulka 23, která obsahuje jejich výčet:

Tabulka 23: Školská zařízení v mikroregionu

obec	školská zařízení
Čtveřín	-
Kobyly	ZŠ (1.-9. ročník)
Lažany	-
Ohrazenice	MŠ, ZŠ (1.-9. ročník)
Paceřice	MŠ
Pěňčín	MŠ, ZŠ (1.-5. ročník)
Přepeře	MŠ, ZŠ (1.-5. ročník)
Příšovice	MŠ, ZŠ (1.-5. ročník)
Radimovice	-
Soběslavice	-
Svijanský Újezd	MŠ, ZŠ (1.-5. ročník)
Svijany	-
Sychrov	ZŠ Radostín (1.-5. ročník)
Turnov	MŠ – 8x, ZŠ – 1x (1.-5. ročník), 3x (1.-9. ročník), 1x speciální, SŠ – 4x, VOŠ – 1x
Vlastibořice	-
Žďárek	-

Zdroj: vlastní zpracování s využitím webových stránek jednotlivých obcí, 2023

V Mikroregionu Jizera se celkem nachází 14 mateřských škol (MŠ), které jsou rozmístěny v obcích, jako jsou Ohrazenice, Paceřice, Pěňčín, Přepeře, Příšovice,

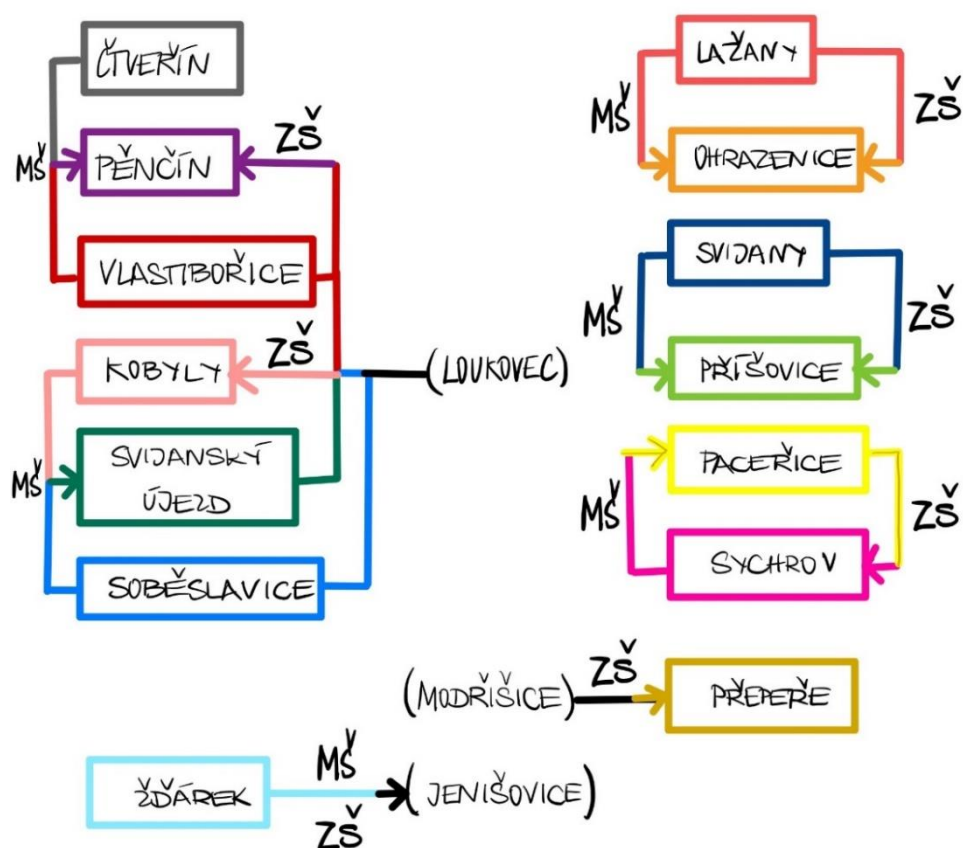
Svijanský Újezd a osm z nich ve městě Turnov. Absence mateřských škol v ostatních obcích je řešena docházením dětí do nejbližší obce disponující mateřskou školou.

V obcích Pěnčín, Přepeře, Příšovice, Svijanský Újezd a Radostín, spadající pod Sychrov, disponují prvním stupněm základní školy (ZŠ). V Kobylech a Ohrazenicích jsou základní školy od 1. do 9. ročníku, další základní školy se nachází již pouze v Turnově, kterých je ve městě celkem pět. První stupeň základní školy v Mašově a dále tři základní školy prvního i druhého stupně ve městě – ZŠ Skálova, ZŠ 28. října a ZŠ Žižkova. V Turnově se dále nachází i speciální základní škola pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, a škola umělecká, nabízející hudební, taneční, výtvarný a literárně dramatický obor.

Žáci docházející do základních škol disponující pouze prvním stupněm mají dále možnost pokračovat na druhý stupeň do Kobyl, Ohrazenic nebo Turnova. Z toho důvodu, aby byly žáci do tříd přijati, mají některé obce uzavřené dohody o spádovosti, což umožňuje přijímání žáků z okolních obcí do svých škol, a to jak mateřských, tak základních. Obrázek 5 zachycuje tuto spádovost mezi jednotlivými obcemi mikroregionu.

Na levé straně jsou vždy uvedeny mateřské školy, na pravé školy základní. Součástí obrázku jsou i obce, které disponují buď školským zařízením nebo mají s některou z obcí mikroregionu uzavřenou spádovost, avšak nejsou součástí Mikroregionu Jizera. Z toho důvodu jsou tyto obce uvedeny v prostředním sloupci obrázku a v závorce.

Spádovost obcí zaniká v případě silných ročníků, kdy je důraz kladen na to, aby místní děti mohly navštěvovat školy ve své obci. Většina žáků prvního stupně základních škol směřuje z okolních obcí na druhý stupeň buď do Kobyl nebo Turnova.

Obrázek 5: Spádovost v jednotlivých obcích

Zdroj: vlastní zpracování s využitím informací od zástupců obcí, 2024

Na území Mikroregionu Jizera se nachází i střední školy, které jsou umístěny v Turnově a jsou zřizovány Libereckým krajem. Jsou jimi:

- Gymnázium Turnov
- Střední zdravotnická škola
- Střední uměleckoprůmyslová škola, Vyšší odborná škola
- Obchodní akademie, Hotelová škola a Střední odborná škola

Zdroj: Město Turnov – školství, 2024

Zdravotní a sociální péče

Zdravotní péče pro obyvatele obcí mikroregionu je převážně zajišťována prostřednictvím zdravotních středisek a ordinací ve městě Turnov. V několika

obcích mikroregionu jsou k dispozici ordinace praktických lékařů, kteří poskytují základní zdravotní péči. Například v Přepelích jsou v průmyslovém areálu k dispozici ordinace praktického lékaře a zubaře. V obci Příšovice funguje zdravotní středisko s dvěma ordinacemi praktických lékařů, praktickou lékařkou pro děti a dorost, dentální hygienistkou a rehabilitací. U zdravotního střediska se nachází i lékárna. Dále do obce Radimovice dojíždí praktická lékařka pro děti a dorost jednou až dvakrát týdně (Mapy.cz, 2024).

V ostatních případech jsou obyvatelé obcí odkázáni na město Turnov, kde je komplexní nemocniční péče poskytovaná Krajskou nemocnicí Liberec, dříve nesoucí název Panochova nemocnice Turnov. Kromě nemocniční péče jsou také dostupní soukromí lékaři v ordinacích, kterých je ve městě nespočet a zajišťují širokou škálu specializovaných služeb, včetně zubní péče, alergologie, revmatologie, gynekologie, kožní a další.

Sociální péče je z velké části zajišťována Zdravotně sociálními službami Turnov. Město Turnov disponuje domovem pro seniory, domovem se zvláštním režimem, odlehčovacími službami i pečovatelskou službou (ZSST, 2024).

V obci Příšovice se nachází dům s pečovatelskou službou, který funguje již od roku 2004. Tento dům disponuje 26 byty, kde 16 z nich je jednopokojových a 10 dvoupokojových a poskytuje uživatelům se sníženou soběstačností komplexní péči (Obec Příšovice, 2024).

V obci Vlastibořice se nachází dům s pečovatelskou službou, který má kapacitu 14 bytových jednotek se sociálním zařízením s kapacitou 16 osob, a součástí je i ošetrovna a společenská místnost (Obec Vlastibořice, 2024).

Obec Radimovice disponuje domovem poskytující zdravotní a sociální služby, především pro seniory trpící Alzheimerovou chorobou a dalšími formami demence. Kapacita tohoto zařízení je 78 lůžek se zvláštním režimem a 15 lůžek domova pro seniory (Alzheimer Home, 2024).

Další potřebnou pečovatelskou službu či zdravotní péči poskytují společnosti v terénu. Společnost Spokojený domov pravidelně dojíždí do několika obcí v mikroregionu pro zajištění potřebné péče občanům (Spokojený domov, 2024).

V regionu je k dispozici také Hospic sv. Zdislavy, který se zaměřuje zejména na poskytování služeb pro těžce a nevléčitelně nemocné pacienty a jejich rodiny (Hospic sv. Zdislavy, 2024).

Další sociální péči, především domovy pro seniory, lze nalézt v Hodkovicích nad Mohelkou, Českém Dubu či nedalekém Liberci.

Kulturní a sportovní zařízení

Každá z obcí mikroregionu disponuje určitým kulturním či sportovním zařízením, což umožňuje občanům mikroregionu účastnit se kulturních akcí a trávit volný čas v těchto zařízeních. Téměř ve všech obcích mikroregionu se nachází obecní knihovna, kromě Čtveřína a Sychrova a knihovna v Turnově má celkem čtyři pobočky, dvě v Turnově, na vlakovém nádraží a Výšince, a dvě další jsou na Malém Rohozci a v Mašově (Knihovna Turnov, 2024).

Kulturní domy jsou k dispozici v Pěnčíně, Turnově a Vlastibořicích, zatímco ostatní obce využívají jako kulturní zařízení budovy s víceúčelovými sály či tělocvičny. Tělocvičny se nachází ve všech obcích, ve kterých jsou základní školy, které tyto budovy náležitě využívají. Nejenom pro školy mají obce vystavené i venkovní sportovní areály či hřiště, s výjimkou Čtveřína, Paceřic a Soběslavic. V letních měsících nabízí některé obce venkovní požární nádrže, využívající se jako koupaliště. Oficiální koupaliště se nachází ve Svijanském Újezdě a dále v Maškově zahradě v Turnově, které bylo uvedeno do provozu v roce 2016. V Turnově je rovněž k dispozici krytý bazén, který je otevřen nejenom pro veřejnost, ale pořádá i plavecké kurzy pro základní školy z širokého okolí (Maškova zahrada, 2024).

Ve městě Turnov je k dispozici rozsáhlejší kulturní i sportovní zařízení ve srovnání s obcemi mikroregionu. Pro plesy, zábavy, koncerty, firemní akce a další společenské události lze využít kulturní středisko Střelnice. V Turnově je i možnost navštívení kulturní scény, a to díky existenci divadla a kina, které navíc nabízí i svou letní variantu (Město Turnov, 2024).

Ve městě se nachází dva stadiony – Městský atletický stadion Ludvíka Daňka a Zimní stadion Ludvíka Koška. Další sportoviště nacházející se v Turnově jsou tenisové kurty, fotbalový stadion, multifunkční hřiště, sportovní haly a celkově celý

areál Maškovy zahrady, který zahrnuje skatepark, pumptrack a inline dráhu. V zimních měsících je v provozu lyžařský areál Struhy (Maškova zahrada, 2024).

Liberecký kraj spravuje ve městě Turnov Muzeum Českého ráje. To bylo založeno v roce 1886 a řadí se mezi nejstarší regionální muzea v České republice. V současné době prezentuje stálé expozice věnované historii, mineralogii a turnovskému kamenářství. Díky správě Dlaskova statku v Dolánkách má možnost rozšířit své stálé expozice i do této lokality (Muzeum Turnov, 2024).

Pro turisty je v Turnově k dispozici informační centrum, a bezpečnost ve městě a jeho okolí je zajišťována městskou a státní policií (Město Turnov, 2024).

V několika obcích mikroregionu má své pobočky Česká pošta, konkrétně v Pěncíně, Přepeřích, Příšovicích, Radimovicích a Turnově a doručování do všech obcí mikroregionu zajišťují poštovní doručovatelé spadající pod DEPO Turnov a Liberec.

Většina obcí disponuje i obchody se smíšeným zbožím, s výjimkou Paceřice, kde se nachází pouze čerpací stanice, Soběslavic, Sychrova a Žďárku, přičemž největší dostupnost obchodů je právě ve městě Turnov. Příloha 1 zobrazuje seznam všech dostupných obchodů v Mikroregionu Jizera.

V obcích mikroregionu jsou hlavními organizátory společenských a kulturních akcí právě spolky. Na základě rozhovorů se zástupci obcí byly získány informace o spolcích, které jsou v současné době aktivní a jsou jimi tyto:

- **Čtveřín** – Sbor dobrovolných hasičů Čtveřín
- **Kobyly** – Sbor dobrovolných hasičů Havlovice, Sbor dobrovolných hasičů Kobyly, Sopka 2007, TJ Sokol Kobyly, Tenisový klub Nechálov
- **Lažany** – Sbor dobrovolných hasičů Lažany
- **Ohrazenice** – TJ Sokol
- **Paceřice** – Sbor dobrovolných hasičů Paceřice, Senior klub Paceřice

- **Pěnčín** – Myslivecký spolek Hlubočice, Sbor dobrovolných hasičů Pěnčín, TJ Sokol Pěnčín a Zahrádkáři
- **Přepeře** – FK Přepeře, Myslivecký spolek, Sbor dobrovolných hasičů Přepeře, Tenisový klub, TJ Sokol Přepeře
- **Příšovice** – Sbor dobrovolných hasičů Příšovice, TJ Sokol Příšovice
- **Radimovice** – Sbor dobrovolných hasičů Radimovice, TJ Sokol Radimovice, Mateřské centrum V Podzámčí
- **Soběslavice** – Sbor dobrovolných hasičů Soběslavice
- **Svijanský Újezd** – Sbor dobrovolných hasičů Svijanský Újezd, Svaz zahrádkářů, Tenisový klub
- **Svijany** – Myslivecké sdružení Jizera Svijany, Sbor dobrovolných hasičů Svijany, SK Svijany
- **Sychrov** – Myslivecký spolek Radostín, Sbor dobrovolných hasičů Radostín, Sbor dobrovolných hasičů Sedlejšovice a Sbor dobrovolných hasičů Vrchovina, včelaři
- **Turnov** – organizace Kulturní centrum Turnov s.r.o., Centrum pro rodinu Náruč, Městská knihovna Antonína Marka Turnov, příspěvková organizace a nespočet dalších nejenom spolků působících v kulturní oblasti, ale také hudebních i divadelních spolků, sportovních spolků a klubů i zájmových a profesních spolků (Město Turnov, 2024)
- **Vlastibořice** – TJ Sokol Vlastibořice
- **Žďárek** – Sbor dobrovolných hasičů Žďárek, Sokol Žďárek

4.1.5 Cestovní ruch

Cestovní ruch je významným faktorem pro hospodářský, sociální a kulturní rozvoj obcí. Tato část se zaměřuje na analýzu naučných stezek a cyklostezek, hodnotí rekreační možnosti, ubytovací a stravovací zařízení a představuje pravidelné kulturní a společenské akce konající se v mikroregionu.

Přírodní, kulturní a historické památky

Kapitola zahrnuje stručný výpis přírodních, kulturních a historických památek nacházejících se v obcích mikroregionu.

- **Čtveřín** – V obci Čtveřín lze obdivovat Sousoší Kalvárie z první poloviny 19. století a Čtveřínský kříž z roku 1854, které jsou zapsány v rejstříku národních kulturních památek. Výrazným prvkem Čtveřína je rovněž dřevěná zvonice a v obci Doubí je to kaple sv. Anděla Strážce (Program rozvoje obce Čtveřín, mapy.cz, 2024)
- **Kobyly** – V obci Kobyly dominuje kaple sv. Václava z roku 1900, a kromě toho lze spatřit původní roubené chalupy. V části obce Sedlisko je umístěn věžový vodojem, a na návsi v Havlovicích stojí kaple sv. Havla z roku 1888 (Program rozvoje obce Kobyly, 2024).
- **Lažany** – V obci Lažany zdobí náves dřevěná zvonice, dále je v obci i pomník obětem I. světové války a nachází se zde několik historických křížů (Mapy.cz, 2024).
- **Ohrazenice** – V obci Ohrazenice se nachází několik pomníků, včetně těch věnovaných mistru Janu Husovi a obětem obou světových válek. Výrazným prvkem na návsi je kaple sv. Václava, zatímco na okraji obce přitahuje pozornost technická památka Vodojem Ohrazenice, která se příležitostně otevírá pro veřejnost i jako rozhledna. Výrazným bodem na hlavní cestě z Přepěř do Turnova je pomník pyramid Ohrazenice (Mapy.cz, 2024).
- **Paceřice** – Díky své blízkosti k zámku Sychrov může obec Paceřice nabídnout rozmanitou škálu památek s tímto zámkem spojených. K těmto patří především Alej Rohanka, kříž Panny Marie v Aleji Rohanka a kamenný klenutý most. V části obce Husa je historická budova Vila Fialka a bývalá hasičská zbrojnice. V centru obce Paceřice stojí socha sv. Jana Nepomuckého, památník obětem I. světové války a studánka Studnice, která se nachází ve stejnojmenné části obce (Mapy.cz, 2024).
- **Pěňčín** – Obec Pěňčín, díky svojí velké rozloze, nabízí velké množství památek. V oblasti samotného Pěňčina stojí památník Jablko Rubín, kaple, památníky obětem I. a II. světové války a několik historických křížů. V části obce Kamení stojí původní rodný dům Václava Laurina, kaple a socha sv. Barbory. Zásada zase nabízí výklenkovou kapličku a Albrechtice pozůstatky bývalé tvrze. Další historickou památkou je památník obětem

- I. světové války ve Střížovicích (Program rozvoje obce Pěňcín, Mapy.cz, 2024).
- **Přepeře** – Dominantou obce Přepeře je kostel sv. Jakuba Většího. V obci jsou stále původní stavby lidové architektury v charakteristickém stylu pojizerského typu. V obci se nachází historické kříže, socha sv. Jana Nepomuckého u kostela, Svatá Agáta a pamětní desky, jako jsou Pomník padlého z roku 1866, Pomníky padlých v první světové válce, Pamětní desky Vojtěcha Plívy a Pamětní deska Františka Hybnera. Mezi relativně nové stavby patří malá vodní elektrárna Přepeře – Svět vody, která je čas od času otevřena i pro veřejnost (Program rozvoje obce Přepeře, 2024).
 - **Příšovice** – Na sídlišti v Příšovicích se nachází archeologické naleziště z mladší doby kamenné a při průjezdu obcí lze spatřit několik bývalých statků – Bičíkův statek, Holánův statek nebo bývalou kovárnu. Nachází se zde také kaple sv. Václava, hřbitovní kaple, socha sv. Jana Nepomuckého a pomník obětem I. světové války (Mapy.cz, Obec Příšovice, 2024).
 - **Radimovice** – Na území obce Radimovice se nachází Sychrovský tunel, spojující tak po železnici obce Sychrov a Doubí. Mezi historické památky patří žulový mezník a soubor soch světců (sv. Vavřince, sv. Jana Nepomuckého a sv. Floriána). Dále zde stojí pomník obětem druhé světové války (Program rozvoje obce Radimovice, Mapy.cz, 2024).
 - **Soběslavice** – Obec Soběslavice, i přesto, že je menší rozlohou, se pyšní bohatstvím historických památek. Mezi ně patří kaple v Padařovicích, kaple sv. Jana Nepomuckého v Soběslavicích a při průjezdu obcí nelze přehlédnout Venkovský dům, výklenkovou kapli a historický kříž (Mapy.cz, 2024).
 - **Svijanský Újezd** – V obci Svijanský Újezd dominuje kaple sv. Cyrila a Metoděje, kousek od centra obce se nachází venkovské usedlosti s evidenčními čísly 1 a 2 a v obci stojí památník obětem světových válek. V části obce Močítka lze spatřit historický kříž (Mapy.cz, 2024).
 - **Svijany** – Největší charakteristickou památkou v obci Svijany je zámek s přilehlou zámeckou kaplí a parkem. Významnou návštěvnost obce zajišťuje pivovar Svijany a Mlýn Perner. Kromě toho jsou v obci historické památky,

mezi něž patří pomník Josefa Bubáka, socha sv. Jana Nepomuckého, pomník Eugena von Drygalski a památník obětem války z roku 1866. Svijany rovněž disponují vlastní vodní elektrárnou (Mapy.cz, 2024).

- **Sychrov** – Obec Sychrov je známá především díky stejnojmennému novogotickému zámku, který sloužil jako rezidence rodu Rohanů. Zámek Sychrov je v současné době vyhledávaným místem pro návštěvníky. Kromě zámku patří k areálu i zámecká kaple, zámecký park, Oranžerie, Arturův hrad a Rudolfova vyhlídka. V okolních částech obce Sychrov lze objevit další zajímavá místa, jako jsou rozhledna na Vrchovině, Sychrovský viadukt nebo dřevěná sloupová zvonička v Radostíně. Mezi další historické památky v této oblasti patří zvonička v Sedlejovicích, sloup se sochou Panny Marie a památník návštěv císaře na Sychrově (Strategický rozvojový dokument Sychrov, Mapy.cz, 2024).
- **Turnov** – V katastru města Turnova se nachází několik cenných lokalit a tou nejvýznamnější je bezpochyby Chráněná krajinná oblast Český ráj. V této oblasti se nachází hrad Valdštejn s kaplí svatého Jana Křtitele a kaplí svatého Jana Nepomuckého. V samotném městě jsou významné pamětihodnosti jako je synagoga Turnov, hvězdárna Turnov, Depo Turnov, židovský hřbitov, muzeum Českého ráje či Františkánský klášter. Po Zámecké naučné stezce se návštěvníci dostanou k zámku Hrubý Rohozec a nedaleké vyhlídce Zámecká grotta. V okolí se nachází i Kopalova vyhlídka, Janova vyhlídka a oblíbená místa, jako jsou Zrcadlová koza, Dlaskův statek a Dům přírody Českého ráje. Na území Turnova se rozkládá také zámek Malý Rohozec a významnými jsou i pivovary – Pivovar Rohozec a místní Měšťanský pivovar Turnov (Strategický plán rozvoje města Turnov, Mapy.cz, 2024).
- **Vlastibořice** – Ve Vlastibořicích a částech obce jsou zachovány pozůstatky tvrze Vlastibořice, dřevěná zvonice a kostel sv. Kateřiny Alexandrijské. Mezi historické památky patří socha sv. Jana Nepomuckého a socha Panny Marie. V okolních částech obce Vlastibořice lze najít například hřbitovní kapli na Jivině, kapli sv. Václava na Jivině nebo kapli sv. Petra v Sedlíšťkách. Nelze opomenout ani pomník obětem I. světové války (Program rozvoje obce Vlastibořice, Mapy.cz, 2024).

- **Žďárek** – V obci Žďárek se nachází pomník hranice protektorátu a osvobození Rudou armádou. Kromě toho v obci stojí kaple sv. Cyrila a Metoděje, vyhlídkové místo Hrobka, bývalý Vinšův mlýn nebo například pomník obětem I. světové války (Mapy.cz, 2024).

Naučné stezky

Na území Mikroregionu Jizera se nachází celkem jedenáct naučných stezek, seznamující návštěvníky s atraktivním okolím. Jsou jimi: (Naučné stezky, 2024)

- **První naučná stezka Svijany** – Stezka se nachází na území obce Svijany a seznamuje s historickými zajímavostmi obce, pivovarnictvím a hrady a zámky. Je dlouhá 1 kilometr a má celkem 6 stanovišť.
- **Naučná stezka Vlastibořická cesta** – Na Vlastibořické cestě, která je dlouhá 2,5 kilometrů, se nalézá celkem 8 zastávek. Návštěvníci se dozví informace o historii obce, seznámí se s přírodou a zajímavostmi nejenom Vlastibořic, ale i okolních obcí a obecně okolního kraje.
- **Naučná stezka Lesní putování s Kamilem Rohanem** – Hlavní zajímavostí této stezky je především zámek Sychrov, okolo kterého stezka vede. Kromě toho se na stezce dlouhé 1,8 kilometrů s 6 zastávkami objevuje i Arturův hrad a Památník návštěv císaře na Sychrově.
- **Naučná stezka Strom – učitel** – Stezka se nachází na okraji Turnova v okolí rozhledny Hlavatice v CHKO Český ráj, a na 7 stanovištích přináší informace o druzích stromů nacházející se na této stezce.
- **Naučná stezka Po stopách židovství v Turnově** – Více než o stezku se v tomto případě jedná o 3 informační panely seznamující s historií židovského osídlení a památkami v Turnově.
- **Zámecká naučná stezka Turnov – Hrubý Rohozec** – Stezka spojující centrum Turnova se zámkem Hrubý Rohozec vedoucí v údolí Jizera má na své trase celkem 7 zastávek a je dlouhá 3,5 kilometrů.
- **Kamenářská stezka, slavné osobnosti Turnova** – Stezka nemá pevně danou trasu, avšak se opět jedná o 5 informačních panelů seznamující

s historií kamenářství, tradičního řemesla v Českém ráji a nejvýznamnějšími rodáky z Turnova.

- **Naučná stezka Pojd' me za vodou** – Další stezka, která se nachází v Turnově seznamuje s vodárenstvím a vodohospodářstvím a přináší informace o získávání pitné vody, zpracování srážkové a odpadní vody a koloběhu vody v přírodě.
- **Naučná stezka Průlom Jizery** – Tato naučná stezka je nejdelší stezkou na území mikroregionu a již název vypovídá o její trase. Konkrétně vede trasa z Turnova do Malé Skály údolím Jizery a na 7 zastávkách a 7,5 kilometrech představuje evropsky významnou lokalitu Průlom Jizery u Rakous a další chráněná území.
- **Naučná stezka Josefa Pekaře** – Naučná stezka Josefa Pekaře připomíná tohoto rodáka z Malého Rohozce, který byl jedním z nejvýznamnějších českých historiků. Trasa vede z Turnova do Jenišovic, je 4 kilometry dlouhá a nachází se na ní celkem 6 zastávek.

Cykloturistika

Cykloturistika nabízí výjimečnou příležitost k úniku do přírody a objevování krás okolního území. Území mikroregionu je pro cykloturistiku velice populární především díky Českému ráji a řece Jizeře, a jeho územím tak prochází nespočet cyklotras díky kterým mohou místní obyvatelé, ale i návštěvníci objevovat nová místa, přičemž každou obcí vede alespoň jedna cyklotrasa (Mapy.cz, 2024).

Cyklotrasa č. 14: Trasa Hrádek nad Nisou – Hradec Králové

Trasa spojující Liberecký a Královéhradecký kraj o délce přes 125 kilometrů procházející významnými městy jako je Hrádek nad Nisou, Chrastava, Liberec, Turnov, Jičín a Hradec Králové (Mapy.cz, 2024).

Cyklotrasa č. 17 Greenway Jizera: Trasa Praha – Mladá Boleslav – Krkonoše

Cyklotrasa č. 17 propojuje Liberecký kraj s krajem Středočeským, jejíž trasa vede z Krkonoš přes Turnov a Mladou Boleslav až do Prahy (Mapy.cz, 2024).

Projekt Greenway Jizera si klade za cíl vytvoření cyklostezky s minimálním převýšením podél řeky Jizery, určené pro bezmotorovou dopravu, a to nejen pro místní obyvatele, ale i pro návštěvníky. V současné době trasa v určitých úsecích nevede v bezprostřední blízkosti řeky Jizery a její návštěvníci se tak mohou setkat s kopcovitým terénem. Trasa je rozdělena na sedm úseků, jejíž dva úseky procházejí územím Mikroregionu Jizera. Jedná se o úsek č. 3, který vede z Železného Brodu přes Malou Skálu do Turnova a úsek č. 4, jehož garantem je město Turnov a který vede ve směru z Malé Skály do Svijan. Celková délka cyklotrasy je přes 145 kilometrů (Greenway Jizera, 2024).

Další cyklotrasy procházející územím mikroregionu: (Cyklotrasy, 2024)

- **cyklotrasa č. 3044:** Dlouhý Most – Chocnějovice; délka 34 km
- **cyklotrasa č. 3047:** Mnichovo Hradiště – Sychrov, zámek; délka 18,5 km
- **cyklotrasa č. 3048:** Těšnov, rozcestí – Ploukonice; délka 24 km
- **cyklotrasa č. 3049:** Malý Rohozec – Trávníček; délka 21 km
- **cyklotrasa č. 3050:** Stohánek – Pěňčín; délka 29,5 km
- **cyklotrasa č. 3051:** Sychrov, zámek – Dolánky; délka 13,5 km
- **cyklotrasa č. 4006:** Bačov – Turnov; délka 22,5 km
- **cyklotrasa č. 4007:** Malá Skála – Turnov (přes Frýdštejn); 21 km
- **cyklotrasa č. 4010:** Turnov – Podkost (přes Pleskotský Mlýn); 25,5 km
- **cyklotrasa č. 4012:** Turnov – Bukovina, arboretum; délka 15,5 km
- **cyklotrasa č. 4078:** Újezd pod Troskami – Turnov; délka 16 km
- **cyklotrasa č. 4089:** Valdštejn – Sedmihorky; délka 3 km
- **cyklotrasa č. 4172:** Turnov – Lomnice nad Popelkou; délka 26 km

Rekreace, ubytovací a stravovací zařízení

Rekreační možnosti na území mikroregionu jsou rozmanité a přizpůsobené různým zájmům. Okolní příroda nabízí možnost pro pěší turistiku či cyklistiku a řeka Jizera poskytuje ideální podmínky pro sportovní vyžití či relaxaci. Sportovní nadšenci mohou také využít místní sportovní areály.

V obcích mikroregionu je k dispozici široká škála ubytovacích možností, včetně penzionů, hotelů, chalup a chat. Pro ty, kteří preferují spojení s přírodou, jsou

k dispozici i kempy, které jsou převážně otevřené v letních měsících, a příležitostné ubytování je možné nalézt i v soukromých rodinných domech. Celkem je v mikroregionu k dispozici přes 50 různých ubytovacích zařízení (Mapy.cz, ČSÚ, 2024)

Velká část obcí mikroregionu se pyšní gastronomickou nabídkou a místní restaurace či hospody nabízí tradiční pokrmy jak pro místní obyvatele, tak i pro návštěvníky. Některá stravovací zařízení rovněž nabízejí ubytovací služby. Celkem se v Mikroregionu Jizera nachází přes 40 stravovacích zařízení (Mapy.cz, 2024)

Příloha 2 a Příloha 3 představuje detailní seznam ubytovacích a stravovacích zařízení v jednotlivých obcích mikroregionu.

Kulturní a společenské akce

Kulturní a společenské akce konající se v obcích mikroregionu představují pro občany i návštěvníky příležitost aktivně a smysluplně se zapojit do společenského života. V každé obci existují prostory pro setkávání a posilování sociálních vazeb, především prostřednictvím různých kulturních a společenských akcí.

Každá obec v mikroregionu pravidelně pořádá kulturní akce, ať už se jedná o divadelní představení, které je pravidelně pořádáno Mikroregionem Jizera, o hudební koncerty či dětské besídky. Obecně kulturní centrum v Turnově ročně pořádá či spolupořádá přes tisíc akcí (Město Turnov, 2024).

Společenské akce jsou organizovány za účelem poskytnout zábavu, umožnit setkávání a udržovat tradice. Mezi ty pravidelně se konající lze zařadit: masopustní hody a posvícení ve Čtveříně, Posezení pod Lipami v Padařovicích či Traktoriáda v Kobylech, Svátek jablka v Pěňčíně, Noc s Andersenem v Radimovicích, slavnosti Svijanského piva ve Svijanském Újezdě, Sychrovská pouť či Tříkrálová prohlídka sychrovského zámku.

Velice populárními sportovními akcemi jsou soutěže požárního sportu konající se pravidelně každý rok v Radimovicích, fotbalové zápasy FK Přepere, FK Pěňčín či FK Turnov a další sportovní zápasy. Důležitou roli hrají i vzdělávací akce, jako jsou workshopy, přednášky či kulturní výlety.

Mezi pravidelné akce lze zařadit i společenské plesy, sportovní akce, taneční zábavy a vánoční akce – Mikulášské nadílky či rozsvícení vánočního stromu.

4.1.6 Technická a dopravní infrastruktura

Kapitola zaměřující se na technickou a dopravní infrastrukturu analyzuje technickou vybavenost obcí mikroregionu. Především se jedná o dostupnost veřejného vodovodu, plynofikace, kanalizace a připojení k čistírně odpadních vod v daných obcích. Tato část dále zkoumá dopravní infrastrukturu, zejména z hlediska dostupnosti a obslužnosti veřejnou hromadnou dopravou.

Technická infrastruktura

Technická infrastruktura analyzuje vybavenost obce, s důrazem na vybavení obce, které zobrazuje Tabulka 24.

Všechny obce mikroregionu mají vybudovaný veřejný vodovod zajišťující dostatek kvalitní pitné vody. Celkem 10 obcí mikroregionu je plynofikovaných, s výjimkou Kobyl, Radimovic, Soběslavic, Sychrova, Vlastibořic a Žďárku. Z celkových 16 obcí nemá 5 obcí vybudovanou kanalizaci, kde v obci Pěčín je pouze kanalizace částečná. Na celém území mikroregionu jsou v provozu pouze čističky odpadních vod v Turnově, Příšovicích a Svijanském Újezdě, avšak některé obce jsou na ČOV napojeny, jedná se o Ohrazenice, Přepeře, Svijany a Sychrov.

Elektrická síť je ve všech obcích mikroregionu v majetku společnosti ČEZ distribuce. V plánech do budoucna je zahrnuto postupné zakládání elektrické sítě do země ve většině obcí, přičemž v některých obcích již tento proces započal. Cílem je umožnit rozvoj fotovoltaických elektráren zvětšením propustnosti sítí, zlepšení spolehlivosti dodávek elektřiny a estetický vzhled oblasti přispívající k celkovému rozvoji a modernizaci mikroregionu.

Datová síť je aktuálně vybudována po celém Turnově, Ohrazenicích, Radimovicích, Vlastibořicích a částečně i ve Svijanech a Příšovicích. V Přepeřích probíhá budování datové sítě a do budoucna se tento krok chystá i v Kobylech a Lažanech, a to s cílem modernizovat a zlepšit infrastrukturu pro komunikaci a přenos dat. Pracuje se na rozšiřování pokrytí a zvyšování rychlosti připojení tak, aby bylo možné nejenom obyvatelům, ale i podnikům poskytnout stabilní a

vysokorychlostní internetové připojení. Tento krok je klíčový pro podporu digitálního rozvoje regionu a zlepšení dostupnosti informací a služeb pro občany a podnikatele v mikroregionu.

Tabulka 24: Technická infrastruktura mikroregionu

obec	vodovod	plynofikace	kanalizace	nápojení na centrální ČOV
Čtveřín	ano	ano	ne	ne
Kobyly	ano	ne	ano	ne
Lažany	ano	ano	ano	ne
Ohrazenice	ano	ano	ano	ano
Paceřice	ano	ano	ne	ne
Pěňčín	ano	ano	ano	ne
Přepeře	ano	ano	ano	ano
Příšovice	ano	ano	ano	ano
Radimovice	ano	ne	ne	ne
Soběslavice	ano	ne	ano	ne
Svijanský Újezd	ano	ano	ano	ano
Svijany	ano	ano	ano	ano
Sychrov	ano	ne	ano	ano
Turnov	ano	ano	ano	ano
Vlastibořice	ano	ne	ne	ne
Žďárek	ano	ne	ne	ne

Zdroj: vlastní zpracování s využitím RIS, 2023

Odpadové hospodářství je v obcích mikroregionu zajišťováno Severočeskými komunálními službami s.r.o. a Technickými službami Turnov, s.r.o. Turnovské technické služby zajišťují nejenom likvidaci odpadu, ale i opravu komunikací, opravu veřejného osvětlení, čištění města a zimní údržbu. Dále mají na starost i provoz kompostárny na Malém Rohozci a sběrného dvora Vesecko, sloužící pro občany z širokého okolí.

Dopravní infrastruktura

Územím mikroregionu prochází dálniční komunikace D10 ve směru z Prahy do Turnova, a dále rychlostní komunikace I. třídy R/10 spojující Turnov, Železný Brod, Tanvald, Harrachov a Polsko, a rychlostní komunikace I. třídy R/35 vedoucí lokalitou mikroregionu z Hrádku nad Nisou do Turnova (Mapy.cz, 2024).

Silnice druhé třídy procházející územím mikroregionu jsou čtyři a jsou jimi: (Mapy.cz, 2024)

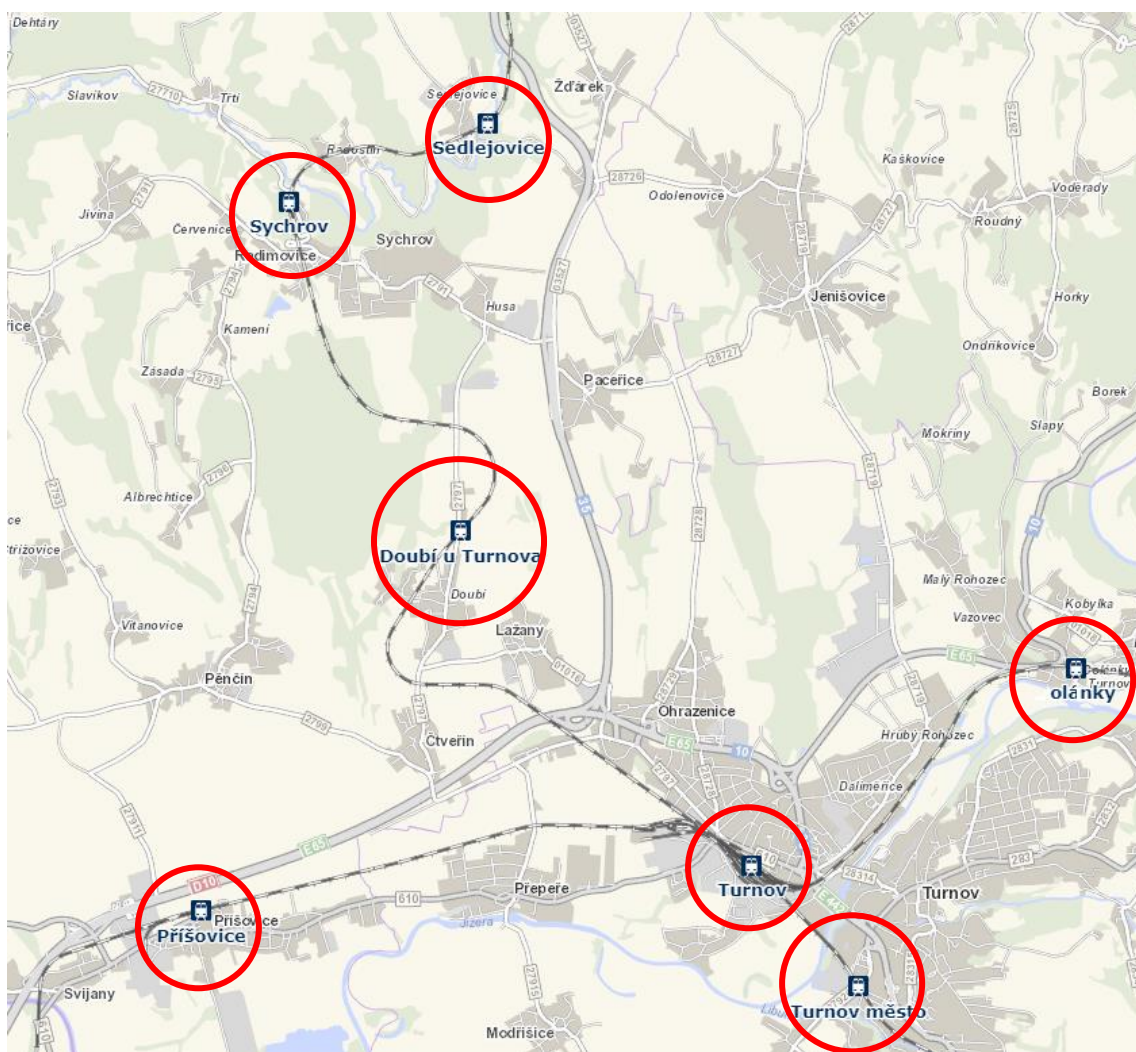
- II/277 Mnichovo Hradiště – Sychrov – Podjestřábí – Český Dub
- II/279 Podhora – Svijany – Horní Bousov – Dolní Bousov – Domousnice – Mcely
- II/283 Turnov – Lestkov – Hořensko – Košťálov – Libštát – Ústí u Staré Paky
- II/610 (bývalá silnice I. třídy) Praha-Kbely – Brandýs nad Labem-Stará Boleslav – Benátky nad Jizerou – Mladá Boleslav přerušeni Kosmonosy – Bakov nad Jizerou – Mnichovo Hradiště – Příšovice – Turnov

Co se týče dopravní obslužnosti, mikroregion disponuje relativně rozvinutou infrastrukturou. Mikroregionem prochází dvě železniční tratě: Turnov – Liberec a Turnov – Praha a železniční dopravu zde zajišťují společnosti České dráhy, a.s. a Arriva. Celkem je na území mikroregionu 7 vlakových stanic a zastávek. Na území Turnova jsou tři – Turnov, Turnov – město a Dolánky. Dále na území obce Čtveřín je vlaková zastávka Doubí, stejnojmenná zastávka v Příšovicích, na území obce Radimovice vlaková stanice Sychrov a na území obce Sychrov je vlaková stanice Sedlejšovice. Všechny tyto vlakové stanice zobrazuje Obrázek 6 a počet autobusových a vlakových zastávek v jednotlivých obcích mikroregionu shrnuje

Tabulka 25.

Autobusovou dopravu po území mikroregionu zajišťuje především společnost BusLine a dále i společnost Arriva. Ve všech obcích mikroregionu je celkem přes 100 autobusových zastávek, kdy nejvíce z nich je ve městě Turnov.

Každá z analyzovaných obcí má minimálně jednu autobusovou zastávku. Slabou stránkou mikroregionu je nedostatečná dopravní obslužnost do Středočeského kraje, do kterého mají především obec Kobyly, Svijanský Újezd a Svijany relativně blízko. Jedná se o problém, která by se dal vyřešit a obyvatelům nejenom těchto zmíněných obcí by byla zajištěna dopravní obslužnost například i do Mnichova Hradiště či Mladé Boleslavi.

Obrázek 6: Mapa železničních stanic na území Mikroregionu

Zdroj: Interaktivní mapa Správy železnic, 2024

Tabulka 25: Autobusové a vlakové zastávky v mikroregionu

obec	počet	
	autobusové zastávky	vlakové stanice
Čtveřín	4	1
Kobyly	6	-
Lažany	1	-
Ohrazenice	5	-
Paceřice	4	-
Pěncín	3	-
Přepeře	4	-
Příšovice	6	1
Radimovice	2	1
Soběslavice	5	-
Svijanský Újezd	2	-
Svijany	3	-
Sychrov	3	1
Turnov	49	3
Vlastibořice	5	-
Žďárek	2	-
Celkem	104	7

Zdroj: IDOS.cz, Mapy.cz, vlastní zpracování, 2023

4.1.7 Životní prostředí

Následující kapitola analyzuje stav a ochranu životního prostředí, využití celého území mikroregionu zaměřující se především na vodní plochy a zemědělství, a dále popisuje ochranu přírody a krajiny v mikroregionu.

Stav a kvalita životního prostředí

Kvalita ovzduší v mikroregionu je negativně ovlivněna zejména dopravou a v zimních měsících lokálním topením na tuhá paliva. Ovšem co se týče kvality ovzduší jednotlivých obcí mikroregionu, tyto obce vykazují přibližně srovnatelnou kvalitu (ČHMÚ, 2023). V některých vesnicích poblíž firmy SZP Sychrov může být

zaznamenán nepříjemný zápach související se zemědělskou činností (Program rozvoje obce Čtveřín, 2023).

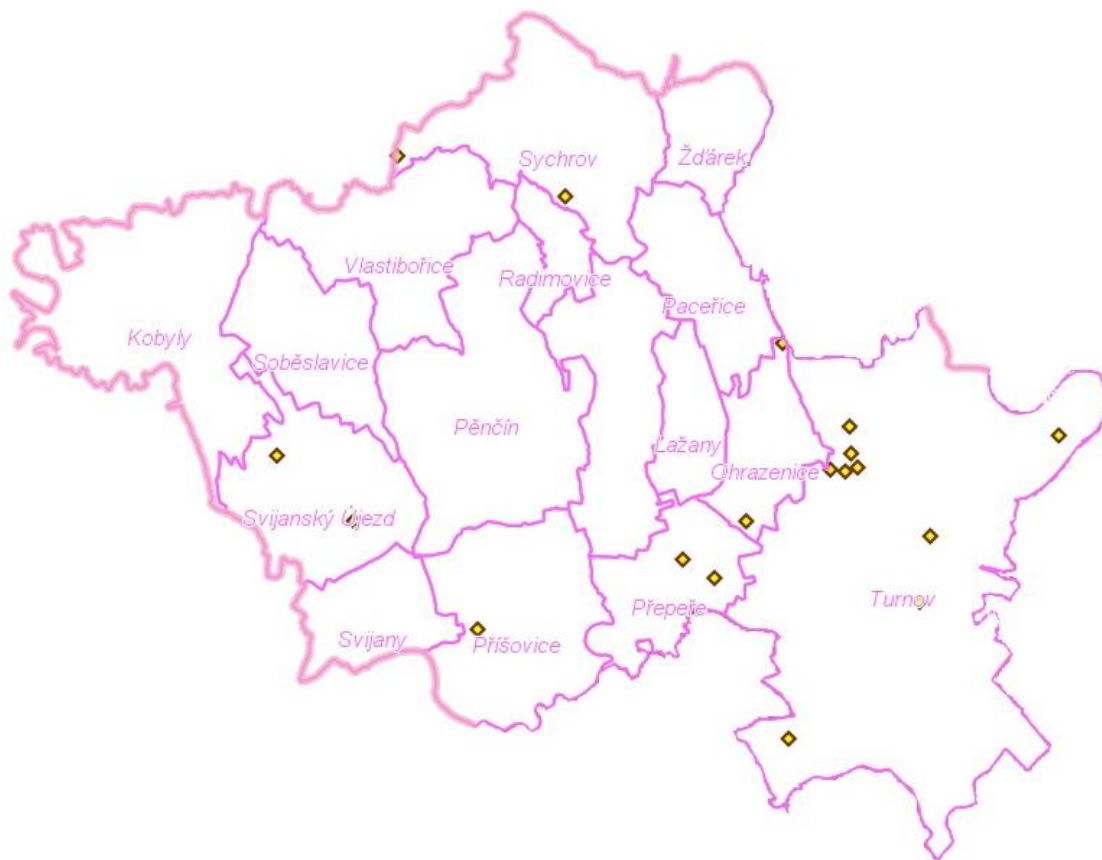
Emise znečištění v Libereckém kraji v roce 2022 byly velice pozitivní. Index kvality ovzduší dosahoval velmi dobrého až dobrého stavu téměř 70 % během celého roku 2022. Při hodnocení kvality ovzduší je důležité se zaměřit i na oxidy dusíku, konkrétněji směs oxidu dusnatého a oxidu dusičitého, ovlivňující kvalitu ovzduší. Tato hodnota byla v roce 2022 v Libereckém kraji velice přívětivá a nebyla v ovzduší zaznamenána ve vyšší koncentraci. Podobně tomu bylo i u oxidu siřičitého. Vyšší koncentrace byla zaznamenána u oxidu uhelnatého, který se vyskytuje především v lokalitách s vyšší koncentrací dopravy, průmyslem a lokálními zdroji emisí z vytápění domácností (ČHMÚ, 2023).

Na základě těchto zdrojů lze konstatovat, že celková kvalita ovzduší na území mikroregionu je velmi dobrá. I přes existenci průmyslových areálů, zejména v Přepeřích a Turnově, nejsou dlouhodobě významným zdrojem znečištění.

Důležitým aspektem jsou i protihluková opatření, která jsou, a v posledních letech byla, na území realizována. Tato protihluková opatření jsou spojena v největších případech se silnicí I. třídy R/35 a to v Ohrazenicích a Turnově, kde silnice prochází přímo uvedenými obcemi, a dále byla nově vybudována protihluková stěna u Paceřic ve směru na Liberec. U dalších obcí, kde by mohlo být toto téma aktuální, jsou Příšovice či Svijany z důvodu procházející dálnice D10. U ostatních obcí je v tuto chvíli řešení protihlukových opatření bezpředmětné, neprochází jimi totiž žádná dálnice či silnice I. třídy (Mapy.cz, 2024).

Posledním bodem ovlivňující stav a kvalitu životního prostředí je zajisté existence starých ekologických zátěží. Tyto staré ekologické zátěže zobrazuje následující Obrázek 7, konkrétně mapa, na které jsou uvedené zátěže v obcích mikroregionu označené žlutým bodem:

Obrázek 7: Staré ekologické zátěže na území mikroregionu

Zdroj: Geoportál města Turnov, 2023

Tyto staré ekologické zátěže existovaly v Ohrazenicích, Svijanském Újezdě, Sychrově, Příšovicích, Přepeřích a Turnově. Na základě rozvojových dokumentů obcí bylo zjištěno, že tyto zátěže existovaly i na území obce Pěnčín a Lažan. V obcích mikroregionu byly tyto staré zátěže a kontaminované plochy sanovány a v současné době jsou monitorovány a nezpůsobují žádný negativní vliv na životní prostředí (Rozhovory se zástupci obcí, 2024).

Využití území

Mikroregion Jizera se rozkládá celkem na 9041,97 hektarech zemědělské a nezemědělské půdy. Tím, že se skládá především z 15 menších obcí a jednoho města, je zde významně rozšířeno zemědělství.

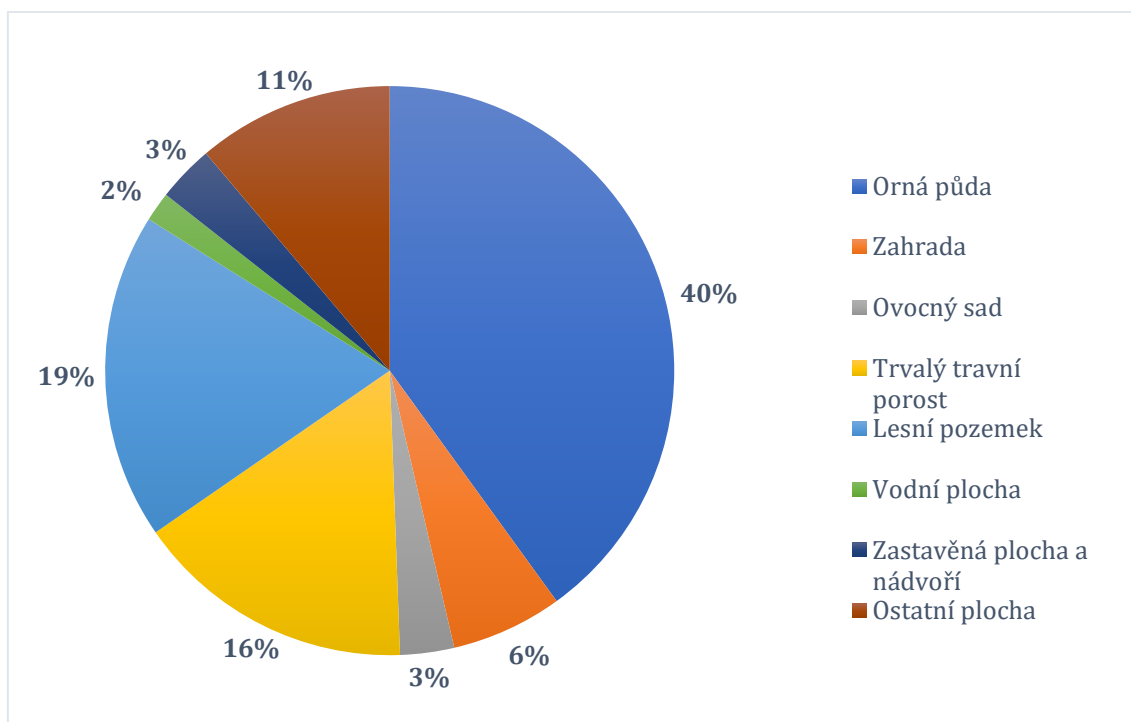
Co se týče využívání území mikroregionu, zemědělská půda je zde zastoupena ze 66 %, s převažujícím výskytem orné půdy, trvalých travních porostů, zahrad a v neposlední řadě ovocných sadů.

Mezi významné zemědělské podniky obhospodařující území mikroregionu lze zařadit především AGRA Český ráj a.s., AGROPLAST Kobyly a.s., AGRO Rubín a.s. a AGRO Sychrov a.s.

Stejně tak na území mikroregionu působí několik ovocnářských zařízení obhospodařující ovocné sady, avšak ty za poslední roky jsou daleko častěji likvidovány, avšak na celkové rozloze těchto ovocných sadů to není tolik znatelné, jelikož od roku 2015 rozloha ovocných sadů poklesla pouze o 1,8 % z celkové rozlohy ovocných sadů v Mikroregionu Jizera (ČSÚ, 2023).

Zbývajících 34 % nezemědělské půdy zahrnuje zejména lesní pozemky, které zabírají téměř 20 % celkové rozlohy nezemědělské půdy, ostatní plochy pokrývají 11 % území, a zbývajících část území je pokryta zastavěnou plochou a nádvořím, kde v neposlední řadě z 2 % i vodní plochou (ČSÚ, 2023).

Příloha 4 zobrazuje detailní rozdělení využití území. Procentuální rozložení území zobrazuje následující Graf 4:

Graf 4: Využití území mikroregionu

Zdroj: vlastní zpracování s využitím ČSÚ, 2024

Důležitým ukazatelem hodnocení ekologické stability krajiny je koeficient ekologické stability se zkratkou KES. Tento koeficient vyjadřuje poměr mezi stabilními a nestabilními plochami v daném území. Stabilními plochami se rozumí lesní pozemky, trvalé travní porosty, sady, zahrady, vinice, chmelnice a vodní plochy. Mezi nestabilní plochy se řadí orná půda, zastavěné plochy a ostatní plochy. Výsledkem tohoto ukazatele je číselná hodnota. Pokud tato hodnota nepřesahuje 0,10, jedná se o území s maximálním narušením přírodních struktur. Pokud je hodnota od 0,10 do 0,30, jde o území, které je nadprůměrně využíváno se zřetelným narušením přírodních struktur. Území intenzivně využívané se zemědělskou velkovýrobou se pohybuje v hodnotách od 0,31 do 1,00 a od 1,01 do 2,99 jde o celkem vyváženou krajinu. Hodnot nad 3,00 dosahuje krajina, která je přírodě velmi blízká a má výraznou převahu ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitu využívání krajiny člověkem (ČSÚ, 2024).

Tabulka 26 zobrazuje hodnoty KES v jednotlivých obcích mikroregionu:

Tabulka 26: Hodnoty KES

název obce	KES
Čtveřín	1,25
Kobyly	0,86
Lažany	0,28
Ohrazenice	0,38
Paceřice	0,53
Pěňčín	0,96
Přepeře	1,21
Příšovice	0,49
Radimovice	2,40
Soběslavice	0,39
Svijanský Újezd	0,56
Svijany	0,22
Sychrov	1,72
Turnov	0,93
Vlastibořice	1,67
Žďárek	1,04
Celkem	0,84

Zdroj: vlastní zpracování s využitím ČSÚ, 2024

Průměrná hodnota KES v Mikroregionu Jizera je 0,84, což znamená, že se jedná o území, které je intenzivně využíváno pro zemědělskou velkovýrobu. Nejnižší KES je v obcích Svijany a Lažany, kde se jedná o území, které je nadprůměrně využíváno se zřetelným narušením přírodních struktur. Dále obce Kobyly, Ohrazenice, Paceřice, Pěnčín, Příšovice, Soběslavice, Svijanský Újezd a Turnov mají tento koeficient v rozmezí 0,31-1,00. Čtveřín, Přepeře, Sychrov, Vlastibořice a Žďárek mají KES v rozmezí 1,01 až 2,99, zatímco nejvyšší hodnota je zaznamenána v Radimovicích, což naznačuje poměrně vyváženou krajinu v těchto oblastech.

Vodní plochy

Vymezené území je součástí chráněné oblasti přirozené akumulace vod Severočeská křída a spadá do povodí Labe (Geoportál Libereckého kraje, 2024).

Nejvýznamnějšími vodními toky na území mikroregionu jsou řeky Jizera a Mohelka. Další, menší vodní toky, které jsou na vymezeném území, jsou jejich přítoky a jsou jimi: Čtveřínský potok, Havlovický potok, Kadeřávka, Libuňka, Malá Jizera, Modřišický potok, Ohrazenický potok, Pěnčínský potok, Soběslavický potok a Stebenka (Infoglobe.cz, 2024).

O kvalitě těchto vodních toků vypovídá především velké množství živočichů v nich žijících. Celkovému zlepšení čistoty vody, a to především povrchových i podzemních by přispělo rozšiřování kanalizace odpadních splaškových vod s dešťovou kanalizací (Greenway Jizera, 2024).

V minulosti byla realizována protipovodňová opatření a revitalizace na řece Jizeře, a to v úseku Turnov – Svijany, vedoucí přes Přepeře a Příšovice. V těchto místech byla řeka Jizera rozšířena a došlo k odstranění zemního valu, sedimentu a k vegetačním úpravám (Povodňový plán obce Svijany, 2021).

Co se týče řeky Mohelky, na vymezeném území nebyla v minulých letech realizována protipovodňová opatření žádná.

Ochrana přírody a krajiny

Na území mikroregionu se rozkládá CHKO Český ráj rozprostírající se téměř na 182 km². I když svou rozlohou se nejedná o velice rozlehlou oblast, je nejstarší chráněnou krajinnou oblastí. Cílem chráněné krajinné oblasti je zachování ekosystémů a typických rysů krajiny. Pro dostatečnou ochranu krajiny je ochranný režim rozdělen do čtyř zón ochrany. Krajina je tvořena pískovcovým reliéfem a skalními městy, kterých je v celé oblasti nespočet. Dále její ráz dotváří hluboké lesy, mokřadní louky, rybníky, tůně či prameniště. Součástí jsou i typické stavby lidové architektury, sídelní struktura i historické památky, jako jsou hrady či zámky (CHKO Český ráj, 2024).

V mikroregionu se nachází i Evropsky významná lokalita v rámci Natura 2000. I když v Českém ráji existuje více těchto lokalit, v mikroregionu je zaznamenána pouze jedna, a to průlom Jizery u Rakous. Toto území se nachází mezi Turnovem a Malou Skálou a zahrnuje údolí řeky Jizery (NATURA, 2024).

Na vymezeném území se rozprostírají i dvě přírodní rezervace, kterými je přírodní rezervace Hruboskalsko, které je po Klokočských skálách druhou největší přírodní rezervací v Českém ráji, a přírodní rezervace Na hranicích (Digitální registr ÚSOP, 2024).

4.1.8 Ekonomika

Kapitola popisuje trh práce, především z pohledu ekonomicky aktivních obyvatel a míry nezaměstnanosti v celém mikroregionu, a dále charakterizuje podnikatelské subjekty rozdělené podle právní formy, specifikuje podnikatelské subjekty podle převažující činnosti a představuje významné zaměstnavatele v jednotlivých obcích mikroregionu.

Trh práce

Tabulka 27 představuje ekonomicky aktivní obyvatelstvo v jednotlivých obcích mikroregionu. Podle dostupných dat, která byla získána z Českého statistického úřadu na základě Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021, bylo ekonomicky aktivního obyvatelstva v celém mikroregionu téměř 12 000, konkrétně

53,1 %. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo bylo tvořeno z 96 % zaměstnanými a z 4 % nezaměstnanými občany. Ekonomicky neaktivního obyvatelstva bylo celkem 46,9 %, což přibližně odpovídá procentům lidí v předproduktivním a poproduktivním věku života.

Hodnoty v jednotlivých obcích mikroregionu jsou následující:

Tabulka 27: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo

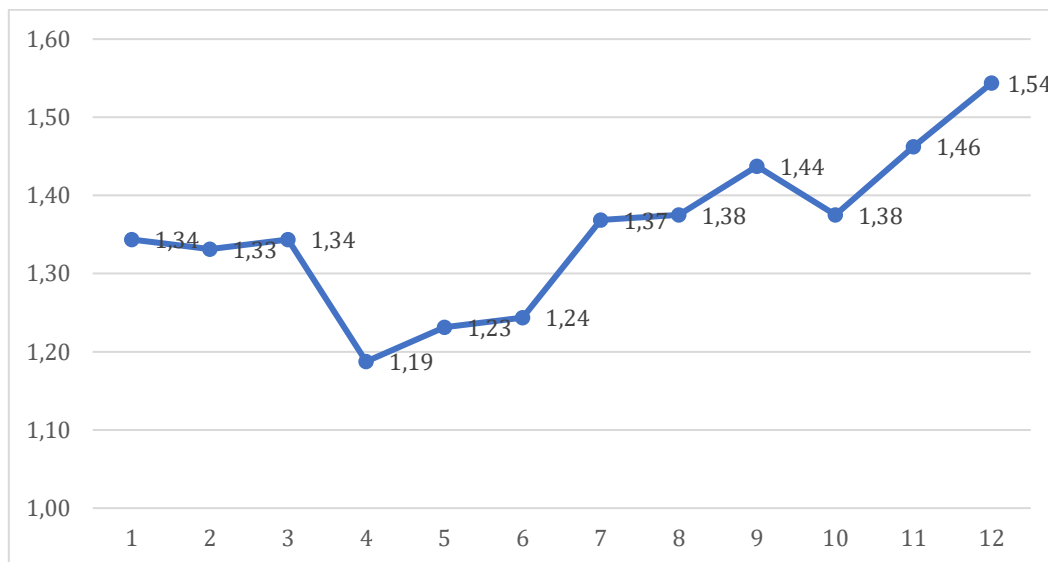
název obce	ekonomicky aktivní			ekonomicky neaktivní	nezjištěno
	celkem	zaměstnaní	nezaměstnaní		
Čtveřín	320	308	12	239	4
Kobyly	183	175	8	168	3
Lažany	117	114	3	93	2
Ohrazenice	589	578	11	494	5
Paceřice	177	173	4	177	1
Pěňčín	370	363	7	331	6
Přepeře	517	504	13	433	14
Příšovice	660	635	25	570	8
Radimovice	149	137	12	245	1
Soběslavice	87	80	7	69	3
Svijanský Újezd	232	227	5	199	5
Svijany	212	200	12	145	4
Sychrov	137	133	4	97	1
Turnov	7458	7148	310	6649	135
Vlastibořice	188	182	6	165	1
Žďárek	88	83	5	72	2
Celkem	11484	11040	444	10146	195

Zdroj: vlastní zpracování s využitím ČSÚ, 2024

Pro tuto kapitolu je důležité uvést i celkovou míru nezaměstnanosti v mikroregionu, vyjadřující poměr nezaměstnaných osob k celkové pracovní síle v mikroregionu. Zároveň míra nezaměstnanosti charakterizuje celkovou ekonomickou stabilitu mikroregionu.

Ukazatel nezaměstnanosti se od roku 2013 nazývá mírou registrované nezaměstnanosti a počítá se jako podíl dosažitelných uchazečů o práci ve věku 15-64 let ze všech obyvatel v tomto věku (MPSV, 2024).

Na základě dostupných dat z Ministerstva práce a sociálních věcí byl vytvořen Graf 5, který ukazuje vývoj nezaměstnanosti v Mikroregionu Jizera v jednotlivých měsících roku 2023.

Graf 5: Vývoj nezaměstnanosti v mikroregionu za rok 2023

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPSV, 2024

Nezaměstnanost v roce 2023 v Mikroregionu Jizera byla pod celorepublikovým průměrem, v celkovém průměru se totiž pohybovala okolo 1,4 % a to je dáno především celorepublikovou nízkou nezaměstnaností.

Nezaměstnanost v průběhu roku kolísala, jak je vidět v uvedeném grafu. Nejnižší nezaměstnanost byla zaznamenána v dubnu, 1,19 %, a naopak nejvyšší 1,54 % byla zjištěna na konci roku, v prosinci.

Za březen 2024 byla zjištěna data o podílu nezaměstnaných uchazečů a volných místech v jednotlivých obcích mikroregionu. Tato data zobrazuje následující Tabulka 28:

Tabulka 28: Podíl nezaměstnaných uchazečů a volná místa

název obce	dosažitelní uchazeči 15-64	obyvatelstvo 15-64	podíl nezaměstnaných uchazečů (%)	volná místa
Čtveřín	0	396	0	11
Kobyly	5	225	2,2	0
Lažany	0	171	0	0
Ohrazenice	29	700	4,1	10
Paceřice	0	229	0	11
Pěňčín	5	437	1,1	1
Přepeře	20	619	3,2	40
Příšovice	2	829	0,2	54
Radimovice	5	199	2,5	1
Soběslavice	1	114	0,9	2
Svijanský Újezd	6	282	2,1	1
Svijany	0	222	0	22
Sychrov	2	143	1,4	0
Turnov	384	8885	4,3	245
Vlastibořice	1	230	0,4	3
Žďárek	0	113	0	2
Mikroregion	460	13794	1,4	403

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPSV, 2024

Hodnota nezaměstnaných uchazečů je vypočítána jako podíl dosažitelných uchazečů 15-64 a obyvatelstva 15-64. Nejvyšší nezaměstnanost za březen 2024 je ve městě Turnov s hodnotou 4,3 %. Tato hodnota je dána především největším počtem uchazečů i obyvatelstva ve věku 15–64 let. Naopak nejnižší, nulová, je v několika obcích mikroregionu, konkrétně ve Čtveříně, Lažanech, Paceřicích, Svijanech a ve Žďárku. Průměrná míra nezaměstnanosti za uvedený měsíc je 1,4 %.

Co se týče volných pracovních míst v mikroregionu, ta jsou ve všech obcích, kromě Kobyly, Lažan a Sychrova, a celkově jich bylo v daném měsíci 403.

Podnikatelské subjekty

V analyzovaných obcích mikroregionu bylo k 31.12.2022 registrovaných celkem 5387 podnikatelských subjektů. Z čehož 78,4 % představovaly fyzické osoby a zbývajících 21,6 % osoby právnické. Téměř většina osob fyzických podniká dle živnostenského zákona a dále je v mikroregionu registrovaných 137 zemědělských

podnikatelů. Právnícké osoby byly nejčastěji zastoupeny obchodními společnostmi a celkem bylo zaregistrováno 16 družstev.

Pokud jde o subjekty se zjištěnou aktivitou, jejich počet je nižší, konkrétně 3023 podnikatelských subjektů. Z tohoto počtu tvoří fyzické osoby 77,7 % a právnícké osoby 22,5 %.

Rozdělení podnikatelských subjektů dle ČSÚ zobrazuje následující Tabulka 29:

Tabulka 29: Podnikatelské subjekty podle právní formy

podnikatelské subjekty podle právní formy	mikroregion celkem	
	registrované podniky	podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	5387	3023
Fyzické osoby	4222	2342
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	3908	2093
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	150	128
Zemědělství podnikatelé	137	99
Právnícké osoby	1165	681
Obchodní společnosti	634	528
Akciové společnosti	24	22
Družstva	16	13

Zdroj: vlastní zpracování s využitím ČSÚ, 2024

Tabulka 30 zobrazuje podnikatelské subjekty podle převažující činnosti:

Tabulka 30: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti

podnikatelské subjekty podle převažující činnosti	mikroregion celkem	
	registrované podniky	podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	5387	3023
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	282	182
B-E Průmysl celkem	925	600
F Stavebnictví	596	361
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	948	453
H Doprava a skladování	139	83
I Ubytování, stravování a pohostinství	361	152
J Informační a komunikační činnosti	123	82
K Peněžnictví a pojišťovnictví	16	13
L Činnosti v oblasti nemovitostí	231	75
M Profesionální, vědecké a technické činnosti	601	385
N Administrativní a podpůrné činnosti	109	67
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	41	27
P Vzdělávání	152	98
Q Zdravotní a sociální péče	73	64
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	179	95
S Ostatní činnosti	515	218
X nezařazeno	0	0

Zdroj: vlastní zpracování s využitím ČSÚ, 2024

Největší podíl podnikatelských subjektů se zabývá velkoobchodem a maloobchodem (17,6 %), průmyslovou výrobou (17,2 %), profesní, vědeckou a technickou činností (11,2 %), stavebnictvím (11,1 %) a ostatní činností (9,6 %).

Tabulka 31 představuje významné zaměstnavatele jednotlivých obcí mikroregionu, kteří disponují nejvyšším počtem zaměstnanců:

Tabulka 31: Významní zaměstnavatelé v jednotlivých obcích mikroregionu

název obce	společnost	počet zaměstnanců	činnost CZ NACE
Čtveřín	KV Final s.r.o.	200-249	25610 - Povrchová úprava a zušlechťování kovů
Kobyly	PLASTOBAL – Skála, s.r.o.	10-19	22290 - Výroba ostatních plastových výrobků
	Základní škola Kobyly, okres Liberec-příspěvková organizace	10-19	85311 - Základní vzdělávání na druhém stupni základních škol
Lažany	MOŠTOVNA LAŽANY, výroba nápojů, spol. s.r.o.	10-19	10890 - Výroba ostatních potravinářských výrobků j. n.
Ohrazenice	Mencl Guss s.r.o.	50-99	2452 - Výroba odlitků z oceli
Paceřice	REKUPER SYCHROV, s.r.o.	50-99	28290 - Výroba ostatních strojů a zařízení pro všeobecné účely j. n.
Pěncín	B P R-Bohemia public relation s.r.o.	25-49	731 - Reklamní činnosti
Přepeře	Sklostroj Turnov CZ, s.r.o.	100-199	28990 - Výroba ostatních strojů pro speciální účely j. n.
Příšovice	Wassa logistic s.r.o.	100-199	17 - Výroba papíru a výrobků z papíru
Radimovice	SDH plus, s.r.o.	6-9	45 - Velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel
Soběslavice	Jan Krejcar	10-19	101 - Zpracování a konzervování masa a výroba masných výrobků
Svijanský Újezd	AGRO RUBÍN a.s.	25-49	11 - Pěstování plodin jiných než trvalých
Svijany	PIVOVAR SVIJANY, a.s.	100-199	11050 - Výroba piva
Sychrov	Základní škola Radostín, okres Liberec, příspěvková organizace	6-9	85200 - Primární vzdělávání
Turnov	GRUPO ANTOLIN TURNOV s.r.o.	500-999	222 - Výroba plastových výrobků

	KAMAX s.r.o.	500-999	256 - Povrchová úprava a zušlechťování kovů; obrábění
	ONTEX CZ s.r.o.	500-999	17220 - Výroba domácích potřeb, hygienických a toaletních výrobků z papíru
Vlastibořice	Milan Mencl	25-49	256 - Povrchová úprava a zušlechťování kovů; obrábění
Žďárek	Bc. Barbora Pšenská	10-19	107 - Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků

Zdroj: vlastní zpracování s využitím ČSÚ, 2024

Největší zaměstnavatelé mikroregionu se nachází ve městě Turnov, kde jsou celkem tři podnikatelské subjekty – GRUPO ANTOLIN TURNOV s.r.o., KAMAX s.r.o. a ONTEX CZ s.r.o., které mají více jak 500 zaměstnanců. Dalšími většími zaměstnavateli je KV Final s.r.o v Doubí, Sklostroj TURNOV CZ, s.r.o. v Přepeřích, Wassa logistic s.r.o. v Příšovicích a PIVOVAR SVIJANY, a.s. ve Svijanech.

4.1.9 Hospodaření obcí a mikroregionu

Kapitola se zaměřuje na detailní rozpočty jednotlivých obcí v mikroregionu a charakterizuje jejich příjmy a výdaje. Zároveň analyzuje hospodaření a financování Mikroregionu Jizera.

Tabulka 32 zobrazuje příjmy a výdaje obcí mikroregionu za rok 2023. Data v tabulce jsou uvedena v tisících Kč a jedná se o reálné příjmy a výdaje z plnění rozpočtu obcí v roce 2023.

Za vybraný rok byl zaznamenán schodek rozpočtu u tří obcí mikroregionu. Jedná se o Příšovice, které mají schodkový rozpočet z důvodu budování I. části cyklostezky Greenway Jizera ve směru Příšovice-Písečáky. Obec Sychrov skončila se schodkovým rozpočtem z důvodu investic do dopravní infrastruktury, konkrétně oprav silniční sítě a obec Vlastibořice investovala do vybudování nového sportovního zařízení obce.

Ostatní obce pokračují do dalšího roku s přebytkem v rozpočtu, s největším přebytkem město Turnov. Nejvyšší příjmy byly dosaženy ve městě Turnov a druhou obcí s nejvyššími příjmy jsou Příšovice.

Tabulka 32: Příjmy a výdaje jednotlivých obcí mikroregionu v roce 2023

název obce	příjmy	výdaje	saldo
Čtveřín	11871	10118	1753
Kobyly	11885	8181	3703
Lažany	5157	2923	2235
Ohrazenice	24560	19109	5450
Paceřice	10246	9853	393
Pěňčín	17136	9891	7245
Přepeře	24926	16276	8650
Příšovice	37062	41164	-4101
Radimovice	7515	6714	801
Soběslavice	4333	3488	845
Svijanský Újezd	12272	11248	1023
Svijany	9536	8189	1347
Sychrov	14600	16201	-1601
Turnov	639581	597496	42085
Vlastibořice	10459	12450	-1991
Žďárek	3712	2650	1063

Zdroj: vlastní zpracování s využitím Monitor – státní pokladna, 2024

Příjmy obcí mikroregionu jsou tvořeny daňovými, nedaňovými a kapitálovými příjmy a přijatými transfery a podrobně rozepsané příjmy jednotlivých obcí zobrazuje Tabulka 33. V roce 2023 tvořily největší část příjmy daňové, dále přijaté transfery, nedaňové příjmy a kapitálové příjmy. Ze zkoumaných 16 obcí se celkem v 6 obcích nenachází žádné kapitálové příjmy.

Tabulka 33: Příjmy jednotlivých obcí mikroregionu v roce 2023

název obce	daňové	nedaňové	kapitálové příjmy	přijaté transfery	celkem
Čtveřín	11282	222	43	324	11871
Kobyly	10015	1350	0	520	11885
Lažany	4737	106	0	314	5157
Ohrazenice	21450	580	2213	316	24560
Paceřice	7785	431	0	2031	10246
Pěňčín	15805	1033	6	293	17136
Přepeře	22170	1963	6	786	24926
Příšovice	27327	7117	5	2613	37062
Radimovice	6612	722	0	181	7515
Soběslavice	3686	118	55	474	4333
Svijanský Újezd	10224	1865	16	168	12272
Svijany	7428	1321	6	781	9536
Sychrov	7606	522	8	6464	14600
Turnov	370150	98671	57775	112985	639581
Vlastibořice	7539	2596	0	323	10459
Žďárek	3335	245	0	133	3712

Zdroj: vlastní zpracování s využitím Monitor – státní pokladna, 2024

Co se týče podrobných výdajů obcí za rok 2023, zobrazuje je Tabulka 34 a jsou rozčleněny na základě členění Monitoru státní pokladny, databáze s kompletním přehledem veřejných financí:

Tabulka 34: Výdaje jednotlivých obcí mikroregionu v roce 2023

název obce	zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství	průmysl	služby pro fyzické osoby	sociální věci a politika zaměstnanosti	bezpečnost státu a právní ochrana	všeobecná veřejná správa a služby	celkem
Čtveřín	0	1079	4826	0	1754	2459	10118
Kobyly	251	2168	2637	41	43	3041	8181
Lažany	0	32	1284	11	103	1493	2923
Ohrazenice	0	7559	7223	7	50	4270	19109
Paceřice	8	3647	3821	0	85	2292	9853
Pěnčín	88	1764	5049	0	191	2800	9891
Přepeře	0	2545	9543	12	213	3964	16276
Příšovice	0	4219	28625	0	436	7884	41164
Radimovice	0	2405	1804	0	153	2352	6714
Soběslavice	270	256	994	3	58	1907	3488
Svijanský Újezd	180	361	7072	33	183	3419	11248
Svijany	0	1144	3790	10	123	3121	8189
Sychrov	464	9647	2253	2	174	3662	16201
Turnov	128	99014	285914	70776	18050	123614	597496
Vlastibořice	801	312	7836	811	53	2637	12450
Žďárek	0	1157	552	0	59	881	2650

Zdroj: vlastní zpracování s využitím Monitor – státní pokladna, 2024

Nejvíce finančních prostředků bylo vydáno na služby pro fyzické osoby, tak učinilo celkem 9 obcí. Další obce alokovaly své největší výdaje do průmyslu, konkrétně Ohrazenice, Radimovice, Sychrov a Žďárek a zbývající 3 obce do všeobecné veřejné správy a služeb, a to Kobyly, Lažany a Soběslavice. Město Turnov vynaložilo velký podíl výdajů do všeobecné veřejné správy a služeb a také do sociálních věcí a politiky zaměstnanosti. Naopak nejnižší finanční prostředky byly investovány do zemědělství, lesního hospodářství a rybnářství, na které celkem 8 obcí nevyčlenilo žádné finanční prostředky. Podobně je to i s odvětvím sociálních věcí a politiky zaměstnanosti do kterých nevykázalo žádné finanční prostředky celkem 6 obcí z mikroregionu.

Hospodaření a financování Mikroregionu Jizera

Jedinými zdroji příjmů pro mikroregion jsou příspěvky poskytované členskými obcemi. V roce 2023 tyto členské příspěvky činily 863 000 Kč. Dalším zdrojem příjmů mohou být finanční prostředky získané ze státních zdrojů či mezinárodních projektů, ve většině případů se jedná o prostředky získané z dotačních titulů.

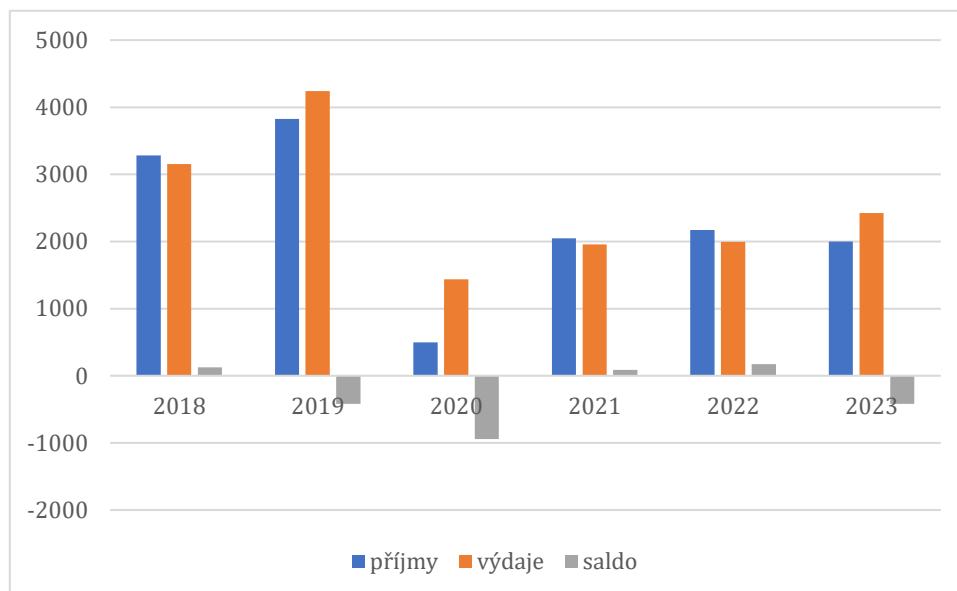
Tyto dotační tituly jsou vždy dofinancovány jednotlivými obcemi, ve většině případů se jedná o poměr 50 na 50, kde 50 % financuje dotace a zbylých 50 % je dofinancováno obcí, která vznesla zájem o daný dotační titul.

Finanční prostředky, které Mikroregion Jizera získá, se stávají jeho majetkem a jsou využity výhradně k uskutečnění jeho cílů a aktivit.

Mezi výdaje mikroregionu jsou pak zařazeny odměny jednotlivých pracovníků.

Zisk mikroregionu může být rozdělen podle podílu členských vkladů mezi členy nebo použit na další aktivity. V případě ztráty jsou náklady hrazeny členy podle podílu jejich příspěvků.

Graf 6 zobrazuje příjmy a výdaje mikroregionu za období posledních 5 let, za roky 2018-2023.

Graf 6: Příjmy a výdaje Mikroregionu Jizera

Zdroj: vlastní zpracování s využitím Monitor – státní pokladna, 2024

V letech 2019 a 2020 byl rozpočet mikroregionu Jizera schodkový, především z důvodu pořízení dlouhodobého majetku, analyzované roky 2021 a 2022 převažovaly příjmy nad výdaji a saldo rozpočtu tak bylo kladné. Rozpočet v roce 2023 byl opět schodkový, z důvodu nákupu dlouhodobého hmotného majetku a strojů a zařízení. Na tyto nákupy byla získána dotace z Programu obnovy venkova Libereckého kraje na projekt „Nákup společného vybavení svazku“ a byla využita na nákup komunální a zahradní techniky sloužící k údržbě zeleně, a dále i na vybavení svazku v podobě party stanů a pивních setů pro pořádání nejrůznějších kulturních akcí (Mikroregion Jizera, 2024).

Mikroregion Jizera má pevné vazby na své okolí, zejména na Český ráj, spjatý s různorodými aktivitami pro volný čas a podporou cestovního ruchu.

Kromě péče o členské obce se také angažuje v pořádání divadelních představení a aktivit pro okolní mateřské školy. Nejnovější aktivitou Mikroregionu Jizera, kterou je důležité zmínit, byl nákup technického vybavení pro úpravu venkovních ploch.

Mezi členskými obcemi mikroregionu existuje silná spolupráce, zejména v předávání informací a vzájemné podpoře. Naopak, spolupráce s okolními mikroregiony je omezená a většinou je pouze informačního charakteru.

4.2 Rozhovory se zástupci obcí

Pro návrh strategického plánu je důležité zjistit současnou situaci v jednotlivých obcích mikroregionu. Pro zjištění této situace byl zvolen polostrukturovaný rozhovor se zástupci obcí, kde ve 14 obcích byli navštíveni starostové či starostky, v Soběslavicích byl navštíven místostarosta a v Turnově místostarostka. Cílem bylo zjistit společné problémy a záměry jednotlivých obcí, kde výsledkem by mělo být stanovení prioritních oblastí rozvoje. Výhodou rozhovorů byla možnost kontroly charakteristiky mikroregionu a upřesnění informací o obcích potřebných k jejímu doplnění.

Pro rozhovor byl předem připraven seznam s danými tématy a oblastmi, ke kterým je možné se v průběhu rozhovoru dostat, tak aby byly odpovědi maximálně přínosné. Oficiálních otázek bylo na rozhovor deset a byly následující:

- Co považujete za nejsilnější stránku mikroregionu?
- Co považujete naopak za slabou stránku mikroregionu?
- Jaká je z Vašeho pohledu vize mikroregionu?
- Na který základní směr rozvoje by se měl mikroregion v budoucnu zaměřit?
- S čím máte v obci největší problémy?
- V rámci mikroregionu, jako obec vidíte společnou spolupráci při řešení, jakých konkrétních problémů?
- Co plánujete v příštích 10 letech?
- Do konce volebního období, co se opravdu bude realizovat?
- Jaké jsou Vaše priority rozvoje obce?
- Jaká opatření a aktivity může obec podniknout právě při rozvoji daných oblastí?

Dalšími body k řešení v rámci rozhovoru byly možné úspory v rozpočtu, stav silniční sítě, dopravní obslužnost v obci, služby a nákupní možnosti, zdravotnické služby v obci, kapacity mateřských a základních škol či rozvoj pozemků.

Pilotáž rozhovoru probíhala na jednom starostovi, jako druhý byl pro rozhovor zvolen předseda mikroregionu a dále byly obce navštěvovány náhodně, především na základě telefonické domluvy a nalezení společného času.

4.3 SWOT analýza

Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb byla vytvořena na základě celkové analýzy mikroregionu. Do SWOT analýzy byly zakomponovány také informace získané při rozhovorech se zástupci jednotlivých obcí.

Silné stránky:

- strategicky výhodná poloha vůči hlavním dopravním tahům, blízkým městům i hranicím s Německem a Polskem díky rychlostní silnici a dálnici;
- atraktivní prostředí vzhledem k malé vzdálenosti do Českého ráje, Podještědí a Jizerských hor, a pestrá struktura kulturní krajiny stimulující cestovní ruch;

- krajina vhodná pro celoroční turistiku, dobrá prostupnost dopravními sítěmi cyklotras a turistických stezek
- relativní zachovalost složek životního prostředí bez výskytu extrémních jevů (kromě povodňových), nezatíženost krajiny těžbou surovin;
- rozmanitost a relativní zachovalost venkovských sídel;
- dlouhodobá kvalitní péče o veřejná prostranství a majetek obcí;
- hustá vodní síť;
- nízká míra nezaměstnanosti i v malých obcích mikroregionu;
- území s tradiční zemědělskou výrobou a příhodnými podmínkami pro rostlinnou i živočišnou zemědělskou produkci, pěstování ovoce a jeho zpracování;
- územní i odvětvová diferenciacie průmyslové výroby
- vybavenost území základní technickou infrastrukturou;
- výborné pokrytí sítí vodovodu a zajištění kvalitního a dostatečného zdroje pitné vody;
- železniční doprava Turnov-Liberec, Turnov-Praha a standartně zajištěná dopravní obslužnost linkovou autobusovou dopravou v pracovní dny;
- rozvinutá spolková činnost v obcích a aktivní spolupráce obcí se spolky;
- atraktivní venkovské prostředí a vhodné pozemky pro stavbu rodinných domů v několika obcích mikroregionu;
- dostatečná občanská vybavenost – zázemí pro sportovní aktivity, obecní knihovny, dobrá dostupnost lékařských služeb, pokrytí územními ošetrovatelskými a pečovatelskými službami;
- velká místní nabídka zařízení, tradice kulturních a společenských akcí, sportovních akce a aktivity pro trávení volného času bydlícího obyvatelstva včetně mládeže;
- soudržnost obyvatel obcí s regionem;
- růst obyvatelstva;
- kulturně-historické i technické památky a zajímavosti rozmístěné po celém území mikroregionu;

- dlouhodobé využívání národních a krajských dotačních titulů k rozvoji území;
- fungující mikroregion především díky dlouhodobé schopnosti spolupráce zástupců jednotlivých obcí.

Slabé stránky:

- obecný útlum zemědělské výroby;
- špatný stav komunikací a silnic především III. třídy, mostů a propustků;
- neexistující kanalizace napojená na ČOV v některých obcích mikroregionu;
- dopravní zatížení silnic I. třídy;
- dopravní obslužnost o víkendech a ze strany Středočeského kraje;
- nízká dostupnost ubytovacích kapacit v okolních obcích mikroregionu kromě Turnova;
- nízký počet stravovacích zařízení v okolních obcích mikroregionu;
- odchod mladých lidí mimo mikroregion a tím zhoršení věkové struktury obyvatelstva;
- nedostatečná síť poskytovatelů zdravotní péče v menších obcích s horší dopravní obslužností;
- nedostatečný počet poskytovatelů služeb sociální péče o seniory a zdravotně postižené občany;
- administrativně a finančně náročné čerpání prostředků z fondů EU.

Příležitosti:

- možnost využití alternativních zdrojů vytápění;
- revitalizace vodních toků a údolních niv;
- podpora místní ekonomiky – rozvoj malého a středního podnikání;
- nové podnikatelské záměry v regionu – průmyslová zóna Příšovice;
- příprava nových ploch vhodných k podnikání;
- rozšíření rychlostní silnice R35;
- vybudování ČOV;
- posílení dopravní obslužnosti;

- odstranění identifikovaných nedostatků v technické infrastruktuře obcí mikroregionu – ať už jde o zásobování elektrické energie, plynofikaci a vodohospodářské záležitosti;
- rozvoj vodní turistiky a rybolovu;
- protipovodňová opatření;
- náprava technického stavu silnic;
- rozšíření moderních komunikačních technologií (datová síť, optické kabely);
- očekávaný zájem o výstavbu rodinných domů;
- migrace obyvatel z blízkého Turnova a jiných větších měst v rámci trendu tzv. „příměstského bydlení“ – podpora bytové výstavby;
- zřízení dalších potřebných zařízení a služeb sociální péče pro seniory a zdravotně postižené občany;
- zvýšení atraktivnosti a propagace mikroregionu a spolupráce na společných projektech i se sousedními mikroregiony;
- turistické zpřístupnění dalších míst rozšířením sítě značených cest a cyklotras, včetně naučných a tematických stezek ve vhodných lokalitách;
- zvýšení nabídky turistiky atraktivních, kulturně historických míst a lokalit – nutnost jejich rekonstrukce, údržby a zpřístupnění návštěvníkům;
- podpora kraje, státu a EU na rozvojové projekty a aktivity;
- systémové doplňování a aktualizace územně plánovací dokumentace obcí;
- vybudování vysokorychlostního železničního koridoru ve směru Praha-Liberec.

Hrozby:

- přívalové deště, povodně a klimatické změny;
- možné problémy s odpadovým hospodářstvím;
- obtížná revitalizace krajiny v dlouhodobém výhledu;
- možnost zániku průmyslových podniků;
- nezaměstnanost a nedostatek pracovních příležitostí;
- nevhodné obhospodařování zemědělské půdy vedoucí k devastaci krajiny;

- vybudování vysokorychlostního železničního koridor ve směru Praha-Liberec – ovlivnění krajiny;
- malý nebo žádný zájem investorů;
- odchod kvalifikovaných pracovníků do větších měst, zejména v důsledku vyšších příjmů a širší nabídky pracovních příležitostí;
- útlum veřejné autobusové dopravy;
- nedostatek finančních zdrojů na reprodukci a rozvoj technické infrastruktury včetně ČOV;
- nezájem soukromých vlastníků uvolnit pozemky a nemovitosti na rozvoj bydlení;
- zhoršování stavu občanské vybavenosti a kulturně-historických památek z důvodu nedostatku finančních prostředků na obnovu, rozvoj a provoz;
- ohrožení existence některých MŠ a ZŠ z důvodu nepříznivého demografického vývoje;
- uzavření malých provozoven a obchodů.

4.4 Problémy a záměry mikroregionu

Kapitola sumarizuje problémy jednotlivých obcí a možné záměry Mikroregionu Jizera.

4.4.1 Problémy jednotlivých obcí

Jedním ze základních bodů rozhovorů bylo zjistit problémy jednotlivých obcí, které zástupci obcí považují za hlavní. Každý zástupce vyjádřil svůj názor na aktuální problémy, které se v obci dějí a bude je třeba v blízké době nějakým způsobem řešit.

Mnoho obcí se shodne na společných problémech, kterými jsou především problémy z technické a dopravní infrastruktury, ať už se jedná o špatný stav komunikací, silniční bezpečnost, hluk z dálnice, dopravní vytíženost obce, dopravní obslužnost ze strany Středočeského kraje nebo i neexistenci kanalizace či adekvátní lokální čističky vod. Další oblastí problémů je i občanská vybavenost, odpadové hospodářství a také oblast financí a hospodaření s obecním rozpočtem. Tyto problémy vyžadují systematické plánování, ale především i spolupráci s relevantními orgány a hledání alternativních zdrojů financování nejenom pro

zlepšení životních podmínek občanů, ale i rozvoj obcí v mikroregionu. Konkrétní problémy v jednotlivých obcích mikroregion shrnuje Tabulka 35.

Tabulka 35: Problémy jednotlivých obcí mikroregionu

Čtveřín	Nedostatek finančních prostředků
Kobyly	Silniční síť, budova školy – potřebná rekonstrukce kotelny a sociálních zařízení
Lažany	Dopravní vytíženost obce – plánován obchvat Lažan
Ohrazenice	Hluk z dálnice
Paceřice	Nedostatečná kapacita MŠ, chybějící chodník mezi místními částmi, nevyužitý bývalý krám na návsi, nedostatek financí
Pěčín	Neexistence kanalizace nebo adekvátní lokální čističky vod, stav komunikací, žalostný stav cestní sítě ve správě
Přepeře	Doprava a bezpečnost v obci
Příšovice	Hluk a dopravní zátěž obce
Radimovice	Chybějící MŠ i ZŠ, zimní údržba, odpady
Soběslavice	Složitost veřejné správy, správní řád a administrativa
Svijanský Újezd	Silniční bezpečnost v obci, stav silniční sítě
Svijany	Špatný stav komunikací, bezpečnost obce, složitost získání dotace
Sychrov	Špatný stav komunikací – ve správě obce více než 10 km silnic, na území 5 mostů; zázemí pro spolky, nedostatek financí
Turnov	Dopravní infrastruktura, cyklo doprava
Vlastibořice	Stav místních komunikací a stav budov v majetku církve
Žďárek	Řešení územního plánu

Zdroj: vlastní zpracování s využitím rozhovorů se zástupci obcí, 2024

4.4.2 Záměry mikroregionu

Během rozhovorů byly předány i různorodé nápady a záměry týkající se budoucího rozvoje Mikroregionu Jizera.

Tabulka 36 zobrazuje všechny konkrétnější nápady záměrů mikroregionu:

Tabulka 36: Záměry mikroregionu

Čtveřín	-
Kobyly	Cestovní ruch, silniční síť, ČOV, budování optické sítě
Lažany	-
Ohrazenice	-
Paceřice	Společné projekty – svoz a likvidace odpadu, sběrný dvůr
Pěňčín	Kanalizace, stav komunikací, cestovní ruch
Přepeře	Doprava a bezpečnost v obci
Příšovice	Doprava a bezpečnost v obci
Radimovice	Kapacita MŠ a ZŠ, dopravní obslužnost, zimní údržba, odpady
Soběslavice	Řešení právních věcí, cestovní ruch, využití blízkosti Turnova
Svijanský Újezd	Bezpečnost v obci, cestovní ruch
Svijany	Kybernetická bezpečnost, digitalizace, Greenway Jizera, pasportizace všech sítí
Sychrov	Právní rady, administrativní pomoc, komunitní energetika, vyjednávací pozice mikroregionu, soutěžení v dotačních titulech, infrastruktura a silniční síť, poradenství za mikroregion – hromadné nákupy elektrické energie přes dodavatele, digitalizace státní správy
Turnov	Cestovní ruch – cyklo doprava a dopravní infrastruktura, školství
Vlastibořice	Propagace turismu, vyjednávají pozice mikroregionu – stav krajských silnic, stav majetku ve vlastnictví církve
Žďárek	-

Zdroj: vlastní zpracování s využitím informací z rozhovorů se zástupci obcí, 2024

Mezi tyto nápady zástupci obcí zařadili například posílení infrastruktury, jako je vylepšení silniční sítě a dopravních tras, pro zlepšení bezpečnosti i plynulosti dopravy. Další záměry zahrnují investice buď do modernizace školských zařízení

nebo do rozšíření kapacit mateřských a základních školy, pro zajištění kvalitního vzdělávání mladší generace.

Mezi další priority lze zařadit i podporu cestovního ruchu a rozvoj turistických atrakcí, ochranu životního prostředí a efektivní nakládání s odpady. Za důležité považují zástupci udržení společenského a kulturního život v regionu, který díky pořádání akcí a kulturních aktivit je v mikroregionu velice bohatý.

Dále byly předloženy i návrhy na podporu nejenom podnikatelského prostředí a investice do technologií, ale i do samotné digitalizace státní správy a pasportizace všech sítí v obcích mikroregionu. Všechny tyto nápady představují široký záběr cílů, které by mohly vést k celkovému zlepšení kvality života v mikroregionu a posílení jeho atraktivity pro obyvatele i návštěvníky.

Všechny uvedené záměry a nápady byly projednány s předsedou mikroregionu, který poskytl svůj pohled a podporu při řešení těchto záměrů. Pro návrh strategického plánu byly vybrány ty záměry, které se v rámci mikroregionu dají řešit a které jsou v souladu s cíli a možnostmi mikroregionu. Tato selekce byla provedena s ohledem na realitu a potenciál daného území, aby bylo dosaženo co největšího možného rozvoje území mikroregionu.

4.5 Návrh strategického plánu pro Mikroregion Jizera

Tato část diplomové práce se zaměřuje na návrh strategického plánu pro Mikroregion Jizera. Tento návrh vychází z provedené analýzy území a následné SWOT analýzy, dále z provedených rozhovorů, konkrétněji z názorů zastupitelů obcí a v neposlední řadě i z vlastních zkušeností a informací.

I přesto, že mikroregion má již existující rozvojový strategický dokument z roku 1999, nejedná se o dokument aktuální, proto je zpracován následující návrh na období let 2024-2034, který bude nápomocný při rozvoji daného území (Mikroregion Jizera, 2024).

I když oblast není podle Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ považována za hospodářsky a sociálně ohroženou, zaznamenává se zde nedostatečné propojení Libereckého kraje s hlavními dopravními tepnami, což má negativní dopad na dostupnost silniční a železniční dopravy (Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+, 2019).

Navrhovaný dokument obsahuje definici vize mikroregionu, dále představuje oblasti rozvoje a stanovuje priority, opatření a aktivity, které vedou k realizaci opatření.

4.5.1 Vize Mikroregionu Jizera

Vize Mikroregionu Jizera představuje cílový stav, kterého by chtěl mikroregion dosáhnout do roku 2034.

Mikroregion Jizera je atraktivní mikroregion pro obyvatele i návštěvníky, podporující rozvoj cestovního ruchu a lokálního podnikání. Obce disponují kvalitní technickou infrastrukturou, jsou propojeny efektivní dopravní infrastrukturou a poskytují široké spektrum moderních veřejných služeb. Mikroregion se aktivně stará o ochranu životního prostředí, historické a kulturní památky a vytváří příznivé podmínky k bydlení i podnikání.

Tato vize vychází ze současného stavu mikroregionu, zohledňuje jeho specifika ve vztahu ke zjištěným závěrům a doporučením zástupců všech obcí i vedení mikroregionu.

4.5.2 Oblasti rozvoje

Na základě SWOT analýzy, individuálních potřeb jednotlivých obcí a stanovené vize mikroregionu jsou identifikovány klíčové oblasti rozvoje. Tyto oblasti jsou zásadní pro budoucí rozvoj Mikroregionu Jizera a umožní mu lépe reagovat na současné výzvy a možnosti v jeho prostředí. Řešení těchto prioritních oblastí je nezbytné pro dosažení stanovených cílů a pro podporu udržitelného rozvoje regionu.

Tabulka 37 představuje hlavní oblasti rozvoje:

Tabulka 37: Hlavní oblasti rozvoje mikroregionu

oblast rozvoje A	Technická a dopravní infrastruktura
oblast rozvoje B	Cestovní ruch
oblast rozvoje C	Kvalita života
oblast rozvoje D	Digitální mikroregion
oblast rozvoje E	Životní prostředí
oblast rozvoje F	Meziobecní spolupráce

Zdroj: vlastní zpracování, 2024

4.5.3 Stanovení priorit, opatření a aktivit

Pro stanovené oblasti rozvoje jsou dále určeny klíčové priority sloužící jako prostředek k dosažení konkrétních cílů a opatření. Priority jsou následně detailně rozpracovány a jsou k nim přiřazeny konkrétní aktivity mající za cíl realizovat tato opatření a přispět k naplnění stanovených cílů rozvoje mikroregionu.

Oblast rozvoje A: Technická a dopravní infrastruktura

Oblast rozvoje technické a dopravní infrastruktury v mikroregionu hraje klíčovou roli pro zajištění efektivity a dostupnosti dopravy, přičemž jejich stav má vliv na atraktivitu regionu nejenom pro potenciální obyvatele, ale i investory a turisty.

První prioritou je zlepšení stavu dopravní infrastruktury, kde na základě provedených rozhovorů jsou silnice nejenom ve vlastnictví obcí, ale i krajské, ve špatném stavu. Je třeba se zaměřit na opravy a údržbu stávajících dopravních tras i z hlediska udržení bezpečné a plynulé dopravy. Dalším bodem k řešení je i zlepšení bezpečnosti nejenom v dopravě, ale i chodců a cyklistů. Možností pro zlepšení je například plánované budování chodníků v obcích, rozvoj nových cyklostezek či budování dopravních koridorů.

Druhou prioritou je zkvalitnění infrastruktury technické, jako jsou vodovodní a elektrické sítě, které sice nejsou v majetku obcí, avšak i tak dochází postupně k jejím modernizacím. Stejně tak je to s budováním optických sítí, některé

obce jimi disponují, v jiných se zavedení plánuje a další zatím o tomto plánu nevědí. Další možností je využívání obnovitelných zdrojů energie. V tomto případě je důležité vyhledat odbornou pomoc, která zajistí dostatečnou informovanost zástupců obcí mikroregionu a seznámí je nejenom s využíváním solární či větrné energie, ale informuje o komunitní energetice či o samotném sdílení těchto energií mezi obcemi.

Poslední prioritou je dopravní obslužnost, která je v mikroregionu rozmanitá, avšak závisí na konkrétních obcích. Co se týče spojení od Libereckého kraje, to je obecně velmi dobře zajištěno, v některých obcích funguje spolehlivě i o víkendech, ale obce mající blíže i ke Středočeskému kraji, dopravní spoje do této oblasti nejsou takto ve velké míře zajištěny. Tento rozdíl v dopravní obslužnosti mezi obcemi v blízkosti Libereckého a Středočeského kraje je znatelný a je zde prostor pro zlepšení.

Priorita A1: Dopravní infrastruktura

Opatření: Opravy, modernizace a rekonstrukce místních komunikací

Aktivity:

- Zlepšení bezpečnosti a plynulosti provozu
- Vzájemná informovanost obcí o plánech rekonstrukce komunikací
- Provádění oprav místních komunikací
- Výstavba chodníků k propojení místních částí obcí
- Budování účelových a přístupových komunikací pro nové obytné či průmyslové zóny a turistické cíle

Opatření: Optimalizace dopravní sítě pro klidnou dopravu

Aktivity:

- Výstavba, rekonstrukce a rozšíření kapacit parkovišť
- Výstavba parkovacích ploch u turistických cílů

Priorita A2: Technická infrastruktura

Opatření: Využití energie z obnovitelných zdrojů

Aktivity:

- Zvýšení povědomí o technologiích využívající obnovitelné zdroje energie.
- Poskytnutí odborné pomoci a školení v oblasti fotovoltaiky a komunitní energie pro obce.

Opatření: Zlepšení technické infrastruktury

- Rozšíření veřejné kanalizační sítě, plán budování dešťové a splaškové kanalizace a napojení na ČOV v některých obcích mikroregionu.
- Mapování a pasportizace všech sítí infrastruktury v obcích mikroregionu.

Priorita A3: Dopravní obslužnost

Opatření: Rozvoj dopravní obslužnosti

Aktivity:

- Dopravní obslužnost o víkendech.
- Projednání o zvýšení četnosti autobusových spojů se Středočeským krajem.

Oblast rozvoje B: Cestovní ruch

Výhodou mikroregionu je jeho blízkost k bohatým přírodním krásám či historickým a kulturní zajímavostem, což zdůrazňuje potřebu neustálého rozvoje cestovního ruchu. Jedním z hlavních faktorů zvyšující návštěvnost mikroregionu je jeho propojení s Greenway Jizera a možností zmírnění zatížení Českého ráje v období největší návštěvní špičky, což může přilákat nové turisty do oblasti mikroregionu.

Zvolené priority pro rozvoj této oblasti se soustředí na infrastrukturu a služby pro cestovní ruch s cílem zvýšit atraktivitu a udržitelnost tohoto odvětví. To zahrnuje rozvoj turistické infrastruktury, jako jsou cyklostezky, turistické trasy a

naučné stezky, a zároveň klade důraz na ochranu přírodních a kulturních hodnot regionu a poskytování kvalitních služeb pro turisty.

Tato oblast rovněž směřuje k posílení marketingových aktivit mikroregionu s cílem zvýšit jeho viditelnost a atraktivitu, a to nejenom turistických cílů, ale i kulturních a společenských akcí v rámci všech obcí mikroregionu.

Priorita B1: Rozvoj infrastruktury a služeb pro cestovní ruch

Opatření: Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch

Aktivity:

- Opravy a údržba historických a kulturních památek.
- Vytvoření nových sítí cyklostezek, turistických tras a naučných stezek.
- Zlepšení bezpečnosti cyklistů a chodců.
- Budování doplňkového vybavení a související infrastruktury pro cyklisty jako jsou dobíjecí stanice pro elektrokola, odpočívadla, ...
- Výstavba infrastruktury pro volnočasové aktivity.

Opatření: Rozvoj služeb pro cestovní ruch

Aktivity:

- Zvýšení kvality poskytovaných služeb v cestovních ruchu.
- Podpora modernizace, rekonstrukce či výstavby ubytovacích a stravovacích zařízení.
- Podpora využívání regionálních produktů a místních specialit, včetně podpory prodeje místních výrobků.

Priorita B2: Marketing a propagace mikroregionu

Opatření: Zvýšení atraktivity mikroregionu

Aktivity:

- Organizace kulturních, sportovních a společenských událostí.
- Výstavba nových turistických atrakcí a zařízení.

- Spolupráce s turistickými informačními portály.
- Školení podnikatelů v oblasti cestovního ruchu k využívání online hodnocení a sociálních sítí k propagaci služeb v mikroregionu.

Opatření: Zlepšení propagace mikroregionu

Aktivita:

- Aktivní využívání sociálních sítí a moderních forem propagace.
- Společná propagace kulturních akcí.
- Vytvoření a pravidelná aktualizace kalendáře akcí v mikroregionu.
- Vytvoření marketingové strategie pro propagaci a zvýšení viditelnosti.
- Společné pořádání akcí a zapůjčování vybavení mezi obcemi.
- Posílení povědomí o mikroregionu.

Oblast rozvoje C: Kvalita života

Oblast rozvoje mikroregionu zaměřená na kvalitu života obyvatel má za cíl zajistit plnohodnotný a spokojený život pro místní obyvatele a vytvořit jim příznivé podmínky.

Prioritou je posílení občanské vybavenosti, což zahrnuje zlepšení dostupnosti základních služeb jako jsou školská nebo zdravotnická zařízení, aby byly dostupné pro současné i budoucí obyvatele.

Druhou prioritou je obnova a rozvoj obcí mikroregionu, který zahrnuje především podporu výstavby nového bydlení, revitalizaci veřejných prostranství a v neposlední řadě i zvýšení bezpečnosti a prevenci kriminality.

Poslední prioritou je podpora kulturních, sportovních a volnočasových aktivit obyvatel, přispívajících k aktivnímu životnímu stylu. Ať už se jedná o vymezení investic na výstavbu nebo rekonstrukci sportovišť, či financování sportovních spolků. Podpora spolkové činnosti v mikroregionu je také klíčová, a společně s realizací těchto aktivit mají obyvatelé možnost plně rozvinout svůj potenciál a dosáhnout vyváženého a spokojeného života.

Priorita C1: Občanská vybavenost

Opatření: Školství

Aktivity:

- Rekonstrukce a modernizace MŠ a ZŠ.
- Rozšiřování školských zařízení s cílem zvýšit jejich kapacitu.
- Schopnost udržení a naplnění potřeb v oblasti školských zařízení.

Opatření: Sociální a zdravotní služby

Aktivity:

- Udržení stávajících a případné rozšíření zdravotních služeb.
- Zmapování potřeb a společné plánování sociálních služeb s cílem zajistit kvalitní dostupnost služeb v obcích.
- Průzkum potřeb zajištění bydlení pro seniory.
- Případné zvyšování kapacit objektů přizpůsobených seniorům.

Opatření: Služby pro obyvatele

Aktivity:

- Modernizace infrastruktury pro spolky a volnočasové aktivity.
- Podpora kontinuálního pořádání kulturních a společenských událostí.

Priorita C2: Obnova a rozvoj obcí mikroregionu

Opatření: Rozvoj sídel a bydlení

Aktivity:

- Podpora využití stávající bytové výstavby.
- Identifikace oblastí určených pro novou bytovou výstavbu.
- Sdílení zkušeností a informací při tvorbě územně-plánovacích dokumentů a rozvojových strategií.

Opatření: Vzhled obcí

Aktivity:

- Revitalizace návsi obcí.
- Budování a úprava odpočinkových ploch.
- Údržba a rozšiřování zeleně.

Opatření: Podpora podnikatelského prostředí

Aktivity:

- Podpora stávajících podniků a podnikatelů.
- Propagace regionálních produktů a služeb.
- Zlepšování podnikatelského prostředí.
- Vymezení či nabídka nových ploch pro rozvoj podnikání.

Opatření: Bezpečnost a prevence kriminality

Aktivity:

- Instalace radarových systémů.
- Vytipování vhodných míst pro umístění a spolupráce při pořizování kamerových systémů.

Priorita C3: Kultura, sport a volnočasové aktivity obyvatel

Opatření: Rozvoj kulturních a společenských akcí v mikroregionu s důrazem na podporu spolkové činnosti

Aktivity:

- Podpora spolkové činnosti v obcích.
- Budování a revitalizace sportovišť pro společné aktivity.

Oblast rozvoje D: Digitální mikroregion

Čtvrtá oblast rozvoje se zaměřuje na digitalizaci mikroregionu. Prioritou je celková digitalizace mikroregionu, a to nejenom veřejné správy, ale i digitalizace pro zkvalitnění života a pro rozvoj podnikání. Digitalizace v mikroregionu by přinesla výrazné zlepšení kvality života. Zlepšila by dostupnost nezbytných služeb občanům, zvýšila efektivitu práce úřadů nebo například snížila náklady podnikatelům. Je však třeba zajistit vhodné vzdělávání a celkovou osvětu v této oblasti, zejména pro seniory či zdravotně postižené osoby.

Tato oblast se zaměřuje na implementaci moderních informačních technologií a digitálních nástrojů pro efektivnější poskytování veřejných služeb, čímž se snižuje administrativní zátěž a zvyšuje celková přístupnost veřejných služeb.

Priorita D1: Digitalizace

Opatření: Digitalizace veřejné správy

Aktivity:

- Školení a vzdělávání zaměstnanců samospráv v digitalizaci veřejné správy.
- Společné řešení datových úložišť.
- Podpora zavedení elektronických úředních desek.
- Podpora pořizování výkonné výpočetní techniky.

Opatření: Digitalizace pro zkvalitnění života a rozvoj podnikání

Aktivity:

- Podpora digitálního vzdělávání a rozvoje digitálních dovedností mezi obyvateli a podnikateli.
- Rozšiřování datových a optických sítí.
- Zapojení digitálních technologií do propagace lokální produkce.
- Využití možnosti samoobslužných obchodů bez prodavačů.

Oblast rozvoje E: Životní prostředí

Předposlední oblastí rozvoje mikroregionu je životní prostředí, které si klade za priority především ochranu přírodu a kvalitu ovzduší.

Cílem je minimalizovat negativní dopady lidských aktivit na přírodní prostředí a podpořit rozvoj zdravé krajiny a čistého ovzduší. Klíčovými jsou aktivity podporující ochranu přírody, biodiverzity a charakteristik krajiny a důležitá je i podpora zadržování vody v přírodě, což může zahrnovat budování nových mokřadů, přírodních nádrží nebo výsadbu stromů a vegetace s hlubokými kořeny. Revitalizace vodních toků, které se na území mikroregionu nacházejí, je také klíčová s ohledem na obnovu biodiverzity a ekosystému.

Pro zlepšení kvality ovzduší je třeba podpořit využívání ekologických zdrojů vytápění nebo podporovat budování systémů centrálního vytápění. Je zde možnost implementovat opatření ke snížení emisí z dopravy a věnovat se zabezpečení udržitelné krajiny.

Celkově je důležité zaměřit se na udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a ochranu životního prostředí pro současnou i budoucí generaci mikroregionu.

Priorita E1: Ochrana přírody

Opatření: Ochrana přírody, biodiverzity a krajinného rázu

Aktivity:

- Podpora zlepšování životního prostředí na území mikroregionu.
- Péče o krajinu a ochrana životního prostředí.
- Aktivity zaměřené na zalesňování a obnovu lesních porostů.
- Podpora zachování krajinného rázu.

Opatření: Šetrné využívání vodních zdrojů, zadržování vody v obcích a okolní krajině

Aktivity:

- Podpora zadržování vody v obcích mikroregionu.

- Osvěta v oblasti přírodě blízké protipovodňové ochrany.
- Řešení problému přívalových dešťů a nalezení opatření pro minimalizaci škod.
- Návrhy na vybudování nových mokřadů a tůní v zemědělské krajině.
- Podpora revitalizace vodních toků.

Priorita E2: Kvalita ovzduší

Opatření: Zlepšení kvality ovzduší

Aktivity:

- Podpora používání ekologických zdrojů k vytápění či budování systémů centrálního vytápění.
- Implementace opatření na snížení emisí z dopravy.
- Zabezpečení udržitelné krajiny a zlepšení kvality ovzduší.

Oblast rozvoje F: Meziobecní spolupráce

Poslední oblastí rozvoje mikroregionu je posílení efektivní meziobecní spolupráce. Hlavním cílem je vytvoření účinného centra spolupráce, které bude sloužit pro koordinaci a realizaci společných projektů a aktivit. Klíčovými aktivitami je zaznamenání záměrů obcí a důkladná analýza demografické struktury, zejména s ohledem na budoucí vývoj v oblasti školství a potřeb školských zařízení.

Klíčovými prvky jsou pravidelná setkání a koordinace mezi zástupci jednotlivých obcí, vedení zásobníku projektů a iniciace námětů pro společné projekty. Výhodným by bylo i zajištění odborného poradenství ohledně hospodaření obcí a správy obecních rozpočtů, a poskytnutí vzdělávacích aktivit pro vedení obcí a zaměstnance obecních úřadů, včetně pomoci s administrativními záležitostmi.

Meziobecní spolupráce může vést k synergickým efektům a vzájemnému prospěchu v oblastech rozvoje infrastruktury, podpory podnikání, turismu a celkovému zlepšení společenského života v mikroregionu.

Priorita F1: Meziobecní spolupráce

Opatření: Efektivní meziobecní spolupráce

Aktivity:

- Zmapování záměrů obcí.
- Zmapování demografické struktury obcí pro oblast školství.
- Mapování aktuálních a budoucích dotačních příležitostí, analyzování změn v dotačních programech a poradenství v oblasti dotačních titulů.
- Řízení portfolia projektů a generování návrhů společných projektů.
- Poskytnutí odborného poradenství týkajícího se financí obcí a správy rozpočtů.
- Uskutečňování vzdělávacích aktivit pro vedení obcí a zaměstnance obecních úřadů.
- Zajišťování vybraných administrativních činností a agend, společných pro více obcí.

5 Shrnutí výsledků

Současný strategický rozvojový dokument Mikroregionu Jizera již není v souladu s aktuálním vývojem regionu, a proto byl vypracován nový návrh strategického plánu pro období 2024-2034. Tento plán reaguje na současný vývoj mikroregionu a má za cíl podpořit jeho další rozvoj a zvýšit jeho atraktivitu pro nové obyvatele a návštěvníky.

Navrhované strategické oblasti rozvoje mikroregionu, kterých je celkem šest, poskytují základ pro budoucí prosperitu.

V oblasti technické a dopravní infrastruktury je vhodné zmínit oblast týkající se využívání energie z obnovitelných zdrojů. Článek z ISCIENCE (2024) zdůrazňuje důležitost dobře navržené infrastruktury pro dodávky elektřiny, zejména v souvislosti s rostoucím využíváním obnovitelných zdrojů. Očekávání od využívání obnovitelných zdrojů jsou velká, ať již od růstu domácích trhů, až po přeshraniční spolupráci, avšak je k tomu třeba podniknout dané kroky a specifikované aktivity, aby mohl tuto možnost do budoucna využívat samotný mikroregion.

Cestovní ruch je další klíčovou oblastí, který není pouze ekonomickou aktivitou, ale má také vliv na kvalitu života obyvatel. Ačkoliv cestovní ruch přináší ekonomický růst, může také mít negativní dopady, zejména pokud jde o zvýšený tlak na infrastrukturu a životní prostředí (Sever, 2023). V tomto případě se nejedná o problém Mikroregionu Jizera, avšak tento problém může nastat v okolních mikroregionech, které jsou středobodem cestovního ruchu oblasti Českého ráje. Výhodou Mikroregionu Jizera je vysoká atraktivnost a je zde tendence přitahovat turisty z okolních mikroregionů a částečně tak této populární oblasti odlehčit.

Digitální rozvoj mikroregionu, ochrana životního prostředí a meziobecní spolupráce jsou dalšími oblastmi rozvoje. Tyto oblasti spolu velmi úzce souvisí a jejich propojenost a úspěšné plnění přispívá k celkovému rozvoji mikroregionu. Podle Gavrilá-Paven (2015), která ve svém článku zmiňuje, že udržitelný cestovní ruch může pomoci socioekonomickému rozvoji lokality pouze za předpokladu, že jsou splněné i další podmínky zahrnující moderní infrastrukturu, vhodné ubytovací podmínky, vhodná marketingová strategie či kampaň na sociálních sítích, je třeba plnit aktivity, které budou plnit daná opatření.

Dle získaných informací z rozhovorů se zástupci obcí, SWOT analýzy a po vypracování návrhu plánu byly nalezeny odpovědi na předem stanovené výzkumné otázky:

1. Lze nějakým způsobem eliminovat slabé stránky mikroregionu?

Jedním z bodů při eliminování slabých stránek mikroregionu je systematické identifikování a porozumění slabým stránkám ve SWOT analýze, které jsou shrnuty v *Slabé stránky mikroregionu* Tabulka 38:

Tabulka 38: Slabé stránky mikroregionu

slabé stránky Mikroregionu Jizera
Obecný útlum zemědělské výroby
Špatný stav komunikací a silnic především III. třídy, mostů a propustků
Neexistující kanalizace napojená na ČOV v některých obcích mikroregionu
Dopravní zatížení silnic I. třídy
Nízká dostupnost ubytovacích kapacit v okolních obcích mikroregionu kromě Turnova
Odchod mladých lidí mimo mikroregionu a tím zhoršení věkové struktury obyvatelstva
Nedostatečná síť poskytovatelů zdravotní péče v menších obcích s horší dopravní obslužností
Nedostatečný počet poskytovatelů služeb sociální péče
Administrativně náročné a finančně náročné čerpání prostředků z fondů EU

Zdroj: vlastní zpracování, 2024

Jednotlivé obce mikroregionu mohou eliminovat určité slabé stránky. Jednou z možností je podpořit rozvoj dopravní infrastruktury, zejména úpravou silnic III. třídy. Lze ovlivnit i zatížení silnic, především v obci Přepeře a Příšovice, které jsou ze všech obcí mikroregionu nejvíce zatíženy kamionovou dopravou, a to z toho důvodu, že se řidiči vyhýbají placení mýtného na dálnicích.

Další možností je vylepšení dopravní obslužnosti, konkrétně posílení spojů pro obce v blízkosti Středočeského kraje, jako jsou obce Kobyly, Svijanský Újezd a Svijany.

Obce se mohou jednotlivě zaměřit i na rozvoj cestovního ruchu, zlepšení veřejného stravování a rozšíření ubytovacích kapacit, konkrétně obec Pěčín má tuto možnost a je třeba pro tuto slabou stránku podniknout především marketingové kroky v oblasti propagace.

Zdravotní služby v mikroregionu jsou obtížně dostupné pro obyvatele obcí s horší dopravní obslužností. Některé obce tento problém řeší poskytováním dopravní obslužnosti vlastním vozidlem tak, aby obyvatelé mohli pravidelně navštěvovat zdravotnická zařízení.

Pro administrativně a finančně náročné čerpání dotací z fondů Evropské unie by přicházela v úvahu možnost využití administrativního pracovníka či poradce, který by za mikroregion tyto možnosti řešil.

V návrhu strategického plánu jsou představeny priority a opatření, která by měla tyto slabé stránky zlepšit či minimalizovat a při eliminování slabých stránek a úspěšném plnění strategického plánu pravděpodobně může dojít i k eliminování hrozeb. Při plnění aktivit v návrhu plánu budou zároveň maximálně využity silné stránky a příležitosti analyzovaného území.

2. Jaké jsou aktuální problémy jednotlivých obcí v mikroregionu?

Aktuální problémy jednotlivých obcí byly zjištěny při rozhovorech se zástupci členských obcí a tyto odpovědi byly zapracovány do plánu, a zároveň i konzultovány s předsedou mikroregionu. Velké množství daných problémů má možnost mikroregion vyřešit nebo alespoň poskytnout řešení pro danou obec. Všechny problémy jednotlivě za každou obec zobrazuje Tabulka 35. Následující Tabulka 39 sumarizuje všechny problémy:

Tabulka 39: Problémy Mikroregionu Jizera

Problémy Mikroregionu Jizera	
Dopravní vytiženost a hluk v obcích	Cyklo doprava
Nedostatek finančních prostředků	Potřebná investice do občanské vybavenosti a budov v majetku církve
Silniční bezpečnost v obcích	Řešení územního plánu
Špatný stav silniční sítě	Složitost veřejné správy, správní řád, administrativa a získávání dotací

Zdroj: vlastní zpracování, 2024

3. Jakým způsobem může mikroregion pomoci jednotlivým obcím s řešením jejich problémů?

Na základě získaných informací z rozhovorů je velkou pomocí možnost předávání si informací na zasedáních mikroregionu. Každý ze zástupců má zkušenosti s řešením specifických problémů a díky tomu je možné předat zkušenosti, kontakty či upozornit, na co si dát při řešení daného problému pozor. Mikroregion jako celek se může zaměřit na proškolení zástupců obcí, promyslet společný projekt ohledně zvýšení bezpečnosti v mikroregionu a popřípadě využít svoji vyjednávací pozici a vyřešit tak problémy především se stavem krajských silnic a obecně problémy spojenými s dopravní infrastrukturou.

4. Na jaký směr rozvoje by se do budoucna měl mikroregion zaměřit?

Budoucí rozvoj Mikroregionu Jizera byl stanoven na základě vytvořené SWOT analýzy a získaných informací v rámci rozhovorů. Tyto směry rozvoje byly konzultovány s předsedou mikroregionu pro odsouhlasení možného řešení priorit, opatření a aktivit. Tabulka 40 zobrazuje hlavní oblasti rozvoje mikroregionu a priority, na které by se mohl mikroregion v budoucnu zaměřit:

Tabulka 40: Oblasti rozvoje a priority pro budoucí rozvoj mikroregionu

Oblast rozvoje A	Technická a dopravní infrastruktura
Priorita A1	Dopravní infrastruktura
Priorita A2	Technická infrastruktura
Priorita A3	Dopravní obslužnost
Oblast rozvoje B	Cestovní ruch
Priorita B1	Rozvoj infrastruktury a služeb pro cestovní ruch
Priorita B2	Marketing a propagace mikroregionu
Oblast rozvoje C	Kvalita života
Priorita C1	Občanská vybavenost
Priorita C2	Obnova a rozvoj obcí mikroregionu
Priorita C3	Kultura, sport a volnočasové aktivity obyvatel
Oblast rozvoje D	Digitální mikroregion
Priorita D1	Digitalizace
Oblast rozvoje E	Životní prostředí
Priorita E1	Ochrana přírody
Priorita E2	Kvalita ovzduší
Oblast rozvoje F	Meziobecní spolupráce
Priorita F1	Meziobecní spolupráce

Zdroj: vlastní zpracování, 2024

5. Jaké cíle by si měl mikroregion nastavit pro dosažení co největšího možného rozvoje do budoucna?

Poslední výzkumnou otázkou je nastavení cílů mikroregionu pro dosažení co největšího možného rozvoje do budoucna. V tomto případě je třeba v logické návaznosti plnit jednotlivé aktivity a opatření a postupně tak realizovat jednotlivě stanovené oblasti rozvoje. Nejaktuálnější oblastí rozvoje mikroregionu k řešení je na základě získaných informací z rozhovorů především oblast technické a dopravní infrastruktury a dále podpora cestovního ruchu.

Mikroregion má možnost financovat své aktivity z vlastních zdrojů, konkrétně z rozpočtu mikroregionu a obcí, avšak tyto finance jsou značně omezené, a proto je důležité hledat další zdroje financování. Prostředky je možné získat nejenom z Evropské unie, ale i z národních či krajských dotačních titulů. Na základě získaných informací od zástupců obcí je patrné, že Mikroregion Jizera aktivně využívá dostupné dotační programy a jejich zástupci aktivně sledují možnosti získání dotací pro rozvojové aktivity v regionu.

Vytvořený návrh strategického plánu sumarizuje oblasti rozvoje mikroregionu tak, aby vzájemně podporovaly a přispívaly k udržitelnému rozvoji celého mikroregionu.

6 Závěr a doporučení

Cílem diplomové práce bylo navrhnout strategický rozvoj Mikroregionu Jizera. V teoretické části byla popsána teorie související s tvorbou strategie, strategické analýzy a strategického plánu, která bezprostředně souvisí s analýzou a poskytuje základ pro návrh řešení.

Druhá část práce, část praktická, se zabývala analýzou vybraného mikroregionu. Tato analýza zahrnovala nejenom kompletní charakteristiku všech členských obcí, ale i analýzu silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb, za pomoci SWOT analýzy. Součástí praktické části byly i polostrukturované rozhovory se zástupci obcí za účelem zjištění problémů a záměrů v obcích a získání relevantních dat k vytvoření návrhu strategického rozvoje.

Získaná data byla využita k zodpovězení předem stanovených výzkumných otázek a byla navržena doporučení, v podobě šesti oblastí rozvoje společně s prioritami, opatřeními a konkrétními aktivitami, na které by se měl mikroregion zaměřit v období let 2024–2034.

Diplomová práce by pro Mikroregion Jizera mohla být přínosem, neboť zahrnuje aktuální analýzu a relevantní data celého mikroregionu a je tak v současnosti nejaktuálnějším dokumentem týkající se strategického rozvoje Mikroregionu Jizera.

V závěru diplomové práce lze doporučit k postupnému rozvoji Mikroregionu Jizera realizovat aktivity spojené s největšími problémy celého území. Konkrétně se jedná především o provádění místních oprav komunikací, využití vyjednávací pozice mikroregionu při řešení vylepšení stavu krajských silnic a dále je třeba se zaměřit na zlepšení bezpečnosti a plynulosti provozu a také zvýšení bezpečnosti chodců a cyklistů, proto je třeba vybudovat cyklostezky a chodníky a propojit tak místní části obcí. Podpořit rozvoj cestovního ruchu je možné za pomoci realizování aktivit, jako je vybudování doplňkového vybavení pro cyklisty, výstavba infrastruktury pro volnočasové aktivity, ale především je také důležitá propagace mikroregionu. Důležitou oblastí rozvoje je i digitalizace, a to jak veřejné správy, v podobě školení a vzdělávání zaměstnanců samospráv, tak i digitalizace pro zkvalitnění života a rozvoj

podnikání, kde lze realizovat podporu digitálního vzdělávání a rozvoj digitálních dovedností mezi obyvateli a podnikateli.

Dále lze k postupnému rozvoji Mikroregionu Jizera doporučit nejprve realizovat aktivity méně finančně náročné a následně se zaměřit na aktivity s vyšší finanční náročností. Na toto doporučení se váže i další doporučení, a to rozšíření návrhu strategického plánu o akční plán, který by detailněji popisoval realizaci jednotlivých aktivit a zahrnoval by konkrétnější časový plán realizace, předpokládanou finanční náročnost, potenciální zdroje financování i subjekty odpovědné za jejich realizaci. Závěrečné rozhodnutí o následování tohoto doporučení je však na zástupcích obcí, kteří také nesou odpovědnost za pravidelnou aktualizaci strategického plánu, zejména pokud se jedná o doplňování vhodných aktivit k realizaci.

7 Seznam použité literatury

- [1] *Alzheimer Home Sychrov*. Online. C2022. Dostupné z: https://www.alzheimerhome.cz/alzheimer-home-sychrov/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQiA-62tBhDSARIsA07twbZWd8y1bWmmQnfl3w-1emE7IjwG8WUjWuZTjlaaI7doMCIuGiFUpKkaAgvYEALw_wcB. [cit. 2024-03-18].
- [2] BIČÍK, Ivan a Radim PERLÍN, 2006. *Strategický plán mikroregionu: Metodická příručka pro zájemce o strategické plánování ve venkovských mikroregionech a obcích*. Online. Praha. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1431/jaro2013/Z0132/um/Perlin_strategicky_plan_mikroregionu_2.pdf. [cit. 2024-03-18].
- [3] *Cyklotrasy*. Online. 2006. Dostupné z: www.cyklotrasy.cz. [cit. 2024-03-18].
- [4] Český hydrometeorologický ústav. Online. C2024. Dostupné z: <https://www.chmi.cz/>. [cit. 2024-04-16].
- [5] Český statistický úřad. Online. C2024. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/domov>. [cit. 2024-03-18].
- [6] Český statistický úřad. Online. Popis indikátorů a jejich vývoj. 2014. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/13-1134-07-2006-2_3_popis_indikatoru_a_jejich_vyvoj. [cit. 2024-03-18].
- [7] Český statistický úřad. *Sčítání lidu, domů a bytů* [online]. 2021 [cit. 2024-03-18]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/scitani-lidu-domu-a-bytu>
- [8] *Digitální registr ÚSOP: Zvláště chráněná území*. Online. C2024. Dostupné z: <https://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?>. [cit. 2024-03-18].
- [9] DOBRYLOVSKÝ, Jiří. *Ekonomická geografie pro ekonomy*. [Praha]: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2021. ISBN 978-80-88330-35-6.
- [10] FOTR, Jiří; VACÍK, Emil; SOUČEK, Ivan; ŠPAČEK, Miroslav a HÁJEK, Stanislav. *Tvorba strategie a strategické plánování: teorie a praxe*. 2., aktualizované a doplněné vydání. Expert (Grada). Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-2499-2.

- [11] GAVRILÁ-PAVEN, I. Tourism Opportunities for Valorizing the Authentic Traditional Rural Space – Study Case: Ampoi And Mures Valleys Microregion. In: *Alba County, Romania, Procedia - Social and Behavioral Sciences* [online]. 2015 [cit. 2024-04-09]. ISSN 1877-0428. Dostupné z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042815021382>
- [12] *Geografické rozhledy*. Online. Dostupné z: <https://www.researchgate.net/publication/280087988> *Strategické plány rozvoje území*. [cit. 2024-03-18].
- [13] *Geoportál Libereckého kraje*. Online. C2024. Dostupné z: <https://prvk.kraj-lbc.cz/ekologie>. [cit. 2024-03-18].
- [14] *Geoportál města Turnov*. Online. Geoportál města Turnov. C2024. Dostupné z: <http://gis.turnov.cz/hslayers/map/?SID=&lang=cze>. [cit. 2024-03-18].
- [15] *Greenway Jizera* [online]. c1992-2024 [cit. 2024-03-18]. Dostupné z: www.greenway-jizera.cz
- [16] *Hospic sv. Zdislavy*. Online. C2024. Dostupné z: <https://www.hospiczdislavy.cz/>. [cit. 2024-03-18].
- [17] HRUŠKA, Vladan a Silvie KUČEROVÁ, 2014. *Strategické plány rozvoje území*.
- [18] *CHKO Český ráj*. Online. c2024. Dostupné z: <https://ceskyraj.nature.cz/charakteristika-oblasti>. [cit. 2024-03-18].
- [19] *IDOL – Veřejná doprava Libereckého kraje*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.iidol.cz/>. [cit. 2024-03-18].
- [20] *IDOS.cz*. Online. 2024. Dostupné z: www.idos.cz. [cit. 2024-03-18].
- [21] *Infoglobe.cz*. Online. Řeka Jizera. c2024. Dostupné z: <https://www.infoglobe.cz/reky/evropa/ceska-republika/jizera/>. [cit. 2024-03-18].
- [22] Interaktivní mapa Správy železnic [online]. c2024 [cit. 2024-04-16]. Dostupné z: <https://mapy.spravazeleznic.cz/>
- [23] JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Strategický marketing. Expert* (Grada). Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2690-8.
- [24] JEŽEK, Jiří; SLACH, Ondřej a ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra. *Strategické plánování obcí, měst a regionů: vybrané problémy, výzvy a možnosti řešení*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7552-263-4.

- [25] KEŘKOVSKÝ, Miloslav a VYKYPĚL, Oldřich. Strategické řízení: teorie pro praxi. 2. vyd. C.H. Beck pro praxi. Praha: C.H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-453-8.
- [26] LABOUNKOVÁ, Vladimíra; PŮČEK, Milan a ROHREROVÁ, Ludmila. Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů. Brno: Ústav územního rozvoje, 2009. ISBN 978-80-87318-02-7.
- [27] LAJTKEPOVÁ, Eva. Veřejné finance v České republice: teorie a praxe. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2013. ISBN 978-80-7204-861-8.
- [28] MAIER, Karel. Udržitelný rozvoj území. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4198-7.
- [29] MAJEROVÁ, Věra; KOSTELECKÝ, Tomáš a SÝKORA, Luděk. Sociální kapitál a rozvoj regionu: příklad Kraje Vysočina. Sociologie (Grada). Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4093-5.
- [30] MALLYA, Thaddeus. Základy strategického řízení a rozhodování. Expert (Grada). Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1911-5.
- [31] *Mapy.cz*. Online. *Mapy.cz*. C2024. Dostupné z: www.mapy.cz. [cit. 2024-03-18].
- [32] Městská knihovna Antonína Marka v Turnově [online]. c2024 [cit. 2024-04-16]. Dostupné z: <https://knihovna.turnov.cz/>
- [33] *Městská sportovní Turnov*. Online. C2015. Dostupné z: <http://maskova-zahrada.cz/>. [cit. 2024-03-18].
- [34] Mikroregion Jizera – dobrovolný svazek obcí. *Zakladatelské dokumenty* [online]. [cit. 2024-03-18]. Dostupné z: <https://mikroregionjizera.cz/mr/zakladatelske-dokumenty/>
- [35] Mikroregiony a euroregiony České republiky. Online. *Urbanismus a územní rozvoj*. 2019, roč. XXII, č. 1/2019, s. 54. Dostupné z: www.uur.cz/media/fxqjvxhf/08-mikroregiony.pdf. [cit. 2024-03-18].
- [36] *Ministerstvo práce a sociálních věcí*. Online. c2024. Dostupné z: <https://data.mpsv.cz/cs/web/cz/pruvodce>. [cit. 2024-03-18].
- [37] *Monitor – informační portál ministerstva financí*. Online. c2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/>. [cit. 2024-03-18].
- [38] *Muzeum Českého ráje Turnov*. Online. C2024. Dostupné z: <https://www.muzeum-turnov.cz/>. [cit. 2024-03-18].

- [39] NATURA. Online. Seznam lokalit soustavy Natura 2000. c2024. Dostupné z: <https://natura2000.cz/Lokalita/Lokalita>. [cit. 2024-03-18].
- [40] *Naučné-stezky.cz - Průběžně doplňovaný kompletní přehled naučných stezek v ČR* [online]. c2024 [cit. 2024-03-18]. Dostupné z: <https://www.naucne-stezky.cz/>
- [41] *Obec Čtveřín – oficiální web obce*. Online. C2024. Dostupné z: www.ctverin-doubi.cz/. [cit. 2024-03-18].
- [42] *Obec Kobyly – oficiální web obce*. Online. C2024. Dostupné z: www.obeckobyly.cz. [cit. 2024-03-18].
- [43] *Obec Lažany*. Online. C2024. Dostupné z: www.obec-lazany.cz. [cit. 2024-03-18].
- [44] *Obec Paceřice*. Online. C2024. Dostupné z: www.pacerice.cz. [cit. 2024-03-18].
- [45] *Obec Pěnčín ... okres Liberec*. Online. C2024. Dostupné z: www.pencin-obec.cz. [cit. 2024-03-18].
- [46] *Obec Přepere – oficiální web obce*. Online. C2024. Dostupné z: www.prepere.cz. [cit. 2024-03-18].
- [47] *Obec Svijanský Újezd*. Online. C2024. Dostupné z: www.svijanskyujezd.cz. [cit. 2024-03-18].
- [48] *Obec Svijany*. Online. C2024. Dostupné z: www.obecsvijany.cz. [cit. 2024-03-18].
- [49] *Obec Sychrov – oficiální stránky obce*. Online. C2024. Dostupné z: www.obecsychrov.cz. [cit. 2024-03-18].
- [50] *Obec Žďárek*. Online. C2024. Dostupné z: www.zdarek.net. [cit. 2024-03-18].
- [51] Odbor regionálního rozvoje a evropských projektů: Mikroregiony. Liberecký kraj [online]. c2024 [cit. 2024-03-18]. Dostupné z: <https://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page1874/regiony-a-oblasti-lk/mikroregiony>
- [52] *Ohrazenice*. Online. C2024. Dostupné z: www.ohrazenice.e-obec.cz. [cit. 2024-03-18].
- [53] PÁPOL, Tomáš a PAVLAS, Miroslav (ed.). Problémy mikroregionů při tvorbě společných projektů. Hradec Králové: Civitas per populi, 2006. ISBN 80-903813-1-6.

- [54] PAVLÍK, Marek. Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti. Manažer. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5256-3.
- [55] PAVLÍK, Marek. Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti. Manažer. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5256-3.
- [56] Povodňový plán obce Svijany. Online. 2007. Dostupné z: https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/svi_protipovodnova-opatreni. [cit. 2024-03-24].
- [57] *Program obnovy vesnice*. Online. Obec Lažany. 2024. Dostupné z: <https://www.obec-lazany.cz/urad/program-obnovy-vesnice/?ftresult+menu=program+obnovy>. [cit. 2024-03-18].
- [58] *Program rozvoje obce Čtveřín*. Online. Obec Čtveřín. 2023. Dostupné z: <https://ctverin-doubi.cz/obec/program-rozvoje-obce-ctverin/>. [cit. 2024-03-18].
- [59] *Program rozvoje obce Kobyly*. Online. Obec Kobyly. 2022. Dostupné z: <https://obeckobyly.cz/obec/strategicky-rozvojovy-plan-obce-kobyly/>. [cit. 2024-03-18].
- [60] *Program rozvoje obce Ohrazenice*. Online. Ohrazenice. 2021. Dostupné z: <https://www.ohrazenice.e-obec.cz/view.php?cisloclanku=2015020001>. [cit. 2024-03-18].
- [61] *Program rozvoje obce Pěnčín*. Online. Obec Pěnčín. 2021. Dostupné z: <https://www.pencin-obec.cz/urad-1/uredni-deska/program-rozvoje-obce-pencin-na-obdobi-let-2022-2028-355.html?ftresult=program+rozvoje>. [cit. 2024-03-18].
- [62] *Program rozvoje obce Radimovice*. Online. Radimovice – oficiální stránky obce. 2021. Dostupné z: <https://radimovice.cz/cs/pro>. [cit. 2024-03-18].
- [63] *Program rozvoje obce Vlastibořice*. Online. Vlastibořice – oficiální web obce. 2022. Dostupné z: <https://vlastiborice.cz/obecni-urad/program-rozvoje-obce-vlastiborice/>. [cit. 2024-03-18].
- [64] *Příšovice – oficiální web obce*. Online. C2024. Dostupné z: www.prisovice.cz. [cit. 2024-03-18].

- [65] *Příšovice – oficiální web obce*. Online. Pečovatelská služba. C2019. Dostupné z: <https://prisovice.e-obec.cz/old/sluzby/pecovatelska-sluzba/>. [cit. 2024-03-18].
- [66] *Radimovice – oficiální stránky obce*. Online. 2021. Dostupné z: www.radimovice.cz. [cit. 2024-03-18].
- [67] *Regionální informační servis*. Online. Regionální informační servis. C2021. Dostupné z: www.risy.cz. [cit. 2024-03-18].
- [68] *Regionální spolupráce: Mikroregiony*. Online. In: Český statistický úřad. 2004. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20543031/5206a701.pdf/29ceb24b-1019-4eb8-90a8-c2c1efdc6b5d?version=1.0>. [cit. 2024-03-18].
- [69] *Rozvojové aktivity*. Online. Obec Paceřice. 2021. Dostupné z: <https://www.pacerice.cz/program-rozvoje-obce>. [cit. 2024-03-18].
- [70] *Rozvojové studie venkovských mikroregionů: Mikroregion Jizera*. Online. Mikroregion Jizera – dobrovolný svazek obcí. 1999. Dostupné z: <https://mikroregionjizera.cz/mr/rozvojove-dokumenty/>. [cit. 2024-03-18].
- [71] RUBANDA, M.E., SENYONGA, L., NGOMA, M., ADARAMOLA, M.S. Infrastructure Adequacy for Electricity Trading in East Africa. In: *ISCIENCE* [online]. 2024 [cit. 2024-04-09]. ISSN 2589-0042. Dostupné z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2589004224007764>
- [72] RYGLOVÁ, Kateřina; BURIAN, Michal a VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4039-3.
- [73] Sčítání 2021 [online]. c2024 [cit. 2024-04-16]. Dostupné z: <https://scitani.gov.cz/>
- [74] SEDLÁČKOVÁ, Helena a BUCHTA, Karel. *Strategická analýza. 2., přeprac. a dopl. vyd.* C.H. Beck pro praxi. V Praze: C.H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-367-1.
- [75] SEVER, I.. Residents' adaptation to intensive tourism development. In: *Annals of Tourism Research Empirical Insights* [online]. 2023 [cit. 2024-04-09]. ISSN 2666-9579. Dostupné z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2666957923000228>

- [76] SLAVÍK, Jakub. Marketing a strategické řízení ve veřejných službách: jak poskytovat zákaznický orientované veřejné služby. Manažer. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4819-1.
- [77] *Soběslavice – oficiální webové stránky obce*. Online. C2024. Dostupné z: www.sobeslavice.cz. [cit. 2024-03-18].
- [78] Spokojený domov [online]. c2024 [cit. 2024-04-16]. Dostupné z: <https://spokojeny-domov.cz/>
- [79] SRPOVÁ, Jitka. Podnikatelský plán a strategie. Expert (Grada). Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4103-1.
- [80] STRAKOVÁ, Jarmila. Podnikové prostředí: základ pro strategické řízení a rozhodování. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. ISBN 978-80-7380-755-9.
- [81] *Strategický plán rozvoje města Turnov*. Online. Turnov. 2021. Dostupné z: <https://www.turnov.cz/cs/mesto/uzemni-plany-rozvoj-a-strategie/strategicky-plan-mesta.html>. [cit. 2024-03-18].
- [82] *Strategický rozvojový dokument obce Sychrov*. Online. Obec Sychrov – oficiální stránky obce. 2022. Dostupné z: <https://www.obecsychrov.cz/strategicky-rozvojovy-dokument-2022-2026>. [cit. 2024-03-18].
- [83] Strategie regionální rozvoje ČR 2021+. Online. In: Ministerstvo pro místní rozvoj. 2019. Dostupné z: <https://mmr.gov.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>. [cit. 2024-03-18].
- [84] ŠKRABAL, Ivo. Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů. Přerov: Centrum pro komunitní práci, 2006. ISBN 80-86902-39-0.
- [85] *Turnov*. Online. C2000-2024. Dostupné z: www.turnov.cz. [cit. 2024-03-18].
- [86] *Turnov*. Online. Školství. C2000-2024. Dostupné z: <https://www.turnov.cz/cs/skolstvi-1/>. [cit. 2024-03-18].
- [87] *Vlastibořice – oficiální web obce*. Online. C2024. Dostupné z: www.vlastiborice.cz. [cit. 2024-03-18].
- [88] WOKOUN, René. Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.

[89] *Zdravotně sociální služby Turnov*. Online. C2024. Dostupné z: <https://www.zsst.cz/>. [cit. 2024-04-16].

8 Přílohy

Příloha 1: Seznam dostupných obchodů v Mikroregionu Jizera

obec	obchod
Čtveřín	COOP v Doubí
Kobyly	Smíšené zboží v Havlovicích
Lažany	-
Ohrazenice	-
Paceřice	čerpací stanice
Pěňčín	COOP, čerpací stanice
Přepeře	smíšené zboží
Příšovice	Pramen, Flop Top, COOP
Radimovice	Smíšené zboží
Soběslavice	-
Svijanský Újezd	Smíšené zboží
Svijany	pekařství
Sychrov	-
Turnov	Potraviny Family, Billa, potraviny Nádražní, Můj obchod, Jednota, Večerka Palackého, Penny Market, Kaufland, Lidl, OC Turnov, potraviny Granátová, BALA, Tesco Expres, ...
Vlastibořice	Smíšené zboží
Žďárek	-

Zdroj: vlastní zpracování s využitím Mapy.cz, 2024

Příloha 2: Seznam ubytovacích zařízení v Mikroregionu Jizera

obec	ubytování	město	ubytování
Čtveřín	Chalupa v Ráji	Turnov	Apartmán Barbora Penzion Bejby Turnov
Kobyly	-		Apartmán Michaela Penzion Eden
Lažany	Villa Follemira		Apartmán Přemyslova Penzion Pod Hlavaticí
Ohrazenice	Ubytování v soukromí		Apartmán Rozárka Penzion U Koubusů
Paceřice	-		Apartmán Turnov Penzion U Svatého Jana
Pěčín	Apartmán U Srubu		Apartmán v Turnově Penzion Zrcadlová Koza
	Ubytování na statku		Apartmány Adam Roubenka Helenka
	Ubytovna		Apartmány Bejby Turnov Spirála Turnov, s.r.o.
Přepeře	Chata v Českém ráji		Apartmány U Jizery Statek Veberovi
	Ubytovna		Apartments Šimáková Vila Ubytování Bukovina 37
Příšovice	-		Appartmán Výšinka 719 Ubytování Český Ráj
Radimovice	-		Bohemia Inn Hotel Ubytování Hluboká 143
Soběslavice	Apartmán Chalupa mezi Světy		Holiday Home Mino Ubytování Husova 842
Svijanský Újezd	Hostel Černá kočka		Hostel Turnov Ubytování Na Házce 228
	Penzion NO. 30		Hotel Karel IV. Ubytování Náhlovská
Svijany	Apartmány Svijany		Hotel Korunní Princ Vila Irena
	Hotel zámek Svijany		Hotel Viktoria
	Prázdninový dům Svijany		Hotýlek Na Výšince
Sychrov	Chalupa Nebeská vyhlídka		Chalupa u Bezednice
	Ubytování relax zone		Kemp Dolánky
Vlastibořice	-	Kemp Zrcadlová Koza	
Žďárek	-	Penzion Ábelův Mlýn	

Zdroj: vlastní zpracování s využitím ČSÚ a Mapy.cz, 2024

Příloha 3: Seznam stravovacích zařízení v Mikroregionu Jizera

obec	stravovací zařízení	město	stravovací zařízení
Čtveřín	-	Turnov	Bueno pizza
Kobyly	-		Cafe Depo
Lažany	-		EMOI – Pravá vietnamská restaurace
Ohrazenice	Hospoda na návsi		Hospoda na Valdštejně
Paceřice	-		Hospůdka Pod Vyhlídkou
Pěncín	-		Hostinec Ábelův mlýn
Přepeře	Občerstvení U Jezu		Hostinec U Luků
Příšovice	Burger King		Kavárna KUS
	KFC		NHU Y
	Restaurace Příšovice		Pizzeria U Aldy
Radimovice	-		Pizzerie Restaurant Plaudit
Soběslavice	-		Puku Bistro
Svijanský Újezd	Hospůdka v Chaloupkách		Restaurace Belgický dvůr
	občerstvení na koupališti		Restaurace Hotelu Karel IV.
Svijany	Hospůdka Svijanka		Restaurace Kontakt
	Pivovarská restaurace Svijany		Restaurace Life-Food
Sychrov	Hostinec U Zámku		Restaurace Na Výšince
	Rohanka restaurace		Restaurace U Koubusů
Vlastibořice	Restaurace U Zvonice		Restaurace U Prince
	Vlastistánek u nádrže		Restaurace U Zastávky
Žďárek	Hostinec Zlatá Hvězda		Restaurace Zrcadlová koza
			Restaurant Albion
			Rodinný restaurant Maškovka
		Rohozecká restaurace	
		Rybu Bistro	
		Saloon U Supa & Pizzeria Da Giorgio	
		Turnovská Pivnice Na Lukách	
		U Meha	
		Vila Magic – Grand Restaurant	

Zdroj: vlastní zpracování s využitím Mapy.cz, 2024

Příloha 4: Využití území mikroregionu

název obce	celková výměra	zemědělská půda	z toho				nezemědělská půda	z toho				KES
			orná půda	zahrada	ovocný sad	trvalý travní porost		lesní pozemek	vodní plocha	zastavěná plocha a nádvoří	ostatní plocha	
Čtveřín	494,86	298,49	175,61	31,65	50,03	41,21	196,36	151,16	0,47	11,48	33,25	1,25
Kobyly	826,74	567,98	395,31	38,22	12,04	122,41	258,76	205,32	3,19	9,8	40,46	0,86
Lažany	208,97	181,75	138,72	10,5	21,38	11,15	27,22	2,63	0,23	4,94	19,42	0,28
Ohrazenice	269,24	190,93	140,25	31,11	2,39	17,18	78,31	22,88	0,37	10,55	44,51	0,38
Paceřice	349,54	250,77	171,57	29,66	18,23	31,31	98,77	41,24	0,68	7,13	49,72	0,53
Pěččín	888,61	636,51	380,68	50,52	82,48	122,83	252,1	176,95	2,08	16,76	56,31	0,96
Přepeře	345,05	273,91	19,81	20,28	2,84	50,98	71,15	4,68	11,44	14,73	40,3	1,21
Příšovice	614,22	447,02	303,35	15,19	8,04	120,44	167,21	4,83	54,24	19,16	88,98	0,49
Radimovice	133,2	69,86	17,32	17,51	0,5	34,43	63,34	37,19	4,31	4,23	17,61	2,40
Soběslavice	405,22	316,45	254,35	17,1	3,87	41,14	88,77	52,45	0,15	6,89	29,28	0,39
Svijanský Újezd	530,5	403,03	299,21	16,06	24,8	62,96	127,47	84,71	2,57	8,05	32,14	0,56
Svijany	269,87	227,63	186,68	16,79	10,07	14,09	42,24	3,9	2,93	7,74	27,67	0,22
Sychrov	650,84	343,6	163,62	18,67	0,73	160,58	307,24	224,75	7,25	7,2	68,04	1,72
Turnov	2271,04	1274,68	655,89	222,39	30,5	365,9	996,36	419,34	53,73	144,07	379,22	0,93
Vlastibořice	551,47	340,74	169,47	17,04	3,58	150,65	210,73	170,88	2,99	9,64	27,22	1,67
Žďárek	232,6	150,39	74,64	8,67	0,39	66,69	82,21	41,29	1,8	2,89	36,23	1,04
Celkem	9041,97	5973,74	3546,48	561,36	271,87	1413,95	3068,24	1644,2	148,43	285,26	990,36	0,84
Podíl v %		66 %					34 %					

Zdroj: vlastní zpracování s využitím ČSÚ, 2024

Zadání diplomové práce

Autor:	Bc. Eliška Glosová
Studium:	I2100093
Studijní program:	N0688A140001 Informační management
Studijní obor:	Informační management
Název diplomové práce:	Strategický rozvoj Mikroregionu Jizera a jeho členských obcí
Název diplomové práce AJ:	Strategic development of the Jizera Microregion and its member municipalities

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cíl práce: Cílem diplomové práce je vytvoření podkladů a doporučení pro strategický rozvojový dokument Mikroregionu Jizera, na základě provedení strategické analýzy všech členských obcí mikroregionu.

Osnova:

1. Úvod
2. Cíl práce
3. Metodika zpracování
4. Teoretická část
5. Praktická část
6. Shrnutí výsledků
7. Závěry a doporučení
8. Seznam použité literatury
9. Seznam obrázků, tabulek, grafů

- FOTR, Jiří; VACÍK, Emil; SOUČEK, Ivan; ŠPAČEK, Miroslav a HÁJEK, Stanislav. *Tvorba strategie a strategické plánování: teorie a praxe. 2.*, aktualizované a doplněné vydání. Expert (Grada). Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-2499-2.
- KEŘKOVSKÝ, Miloslav a VYKYPĚL, Oldřich. *Strategické řízení: teorie pro praxi. 2. vyd.* C.H. Beck pro praxi. Praha: C.H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-453-8.
- MAIER, Karel. *Udržitelný rozvoj území.* Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4198-7.
- PERLÍN, Radim. *Strategický plán mikroregionu.* Kolinec: AgAkcent, 2002. ISBN 80-903093-0-5.
- SEDLÁČKOVÁ, Helena a BUCHTA, Karel. *Strategická analýza. 2.*, přeprac. a dopl. vyd. C.H. Beck pro praxi. V Praze: C.H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-367-1.
- ŠKRABAL, Ivo. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů.* Přerov: Centrum pro komunitní práci, 2006. ISBN 80-86902-39-0.

Zadávací pracoviště: Katedra managementu,
Fakulta informatiky a managementu

Vedoucí práce: Ing. Václav Zubr, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 15.10.2021